NEUVOSTOLIITTO

N:o 3 1957

LUKEKAA:

- ELÄMÄMME SUURIA TAPAHTUMIA.
- LEMBIT VERREV VIETTÄÄ TUPAANTULIAISIA.
- KUN SYDÄNTAUTI VAIVAA...
- SIPERIA. ANGARA VIRTAA TURBIINEIHIN.
- TYÖMIESTEN LAUSUNTOJA AMMATTIYHDISTYKSESTÄÄN.

Talvi Angaralla. Siper
kovilla pakkasillakin raud
tajat hitsaavat Irkutskin v
sivoimalaitoksen tulevan ko
nehuoneen rautavahvikkeit

Valok. J. Bagrjanski.

ENSIMMÄISESSÄ KANSIKUVASSA — Irkutskin vesivoimalaitoksen nuoria rakennustyöläisiä iltapuhteella. Nuorukainen on Grigori Suhanov ja tyttö — Tamara Bobovozova. Heidän kohtalossaan on paljon yhteistä. Poika käy työssä kompressoriasemalla ja opiskelee samalla Irkutskin yliopistossa. Tyttö käy betonitöissä ja iltaisin opiskelee konerakennusteknikumissa (ks. lehtemme tässä numerossa reportaasia "Talvi Angaralla").

Valok. J. Bagrjanski.

se
vos
sa

NEUVOSTOLIITTO

KERRAN KUUSSA ILMESTYVÄ KUVALEHTI

N:o 3

VENÄJÄN, SUOMEN, KIINAN, KOREAN, HINDIN, URDUN, ARABIAN, SERBOKROAATIN, ENGLANNIN, RANSKAN, SAKSAN, ESPANJAN JA JAPANIN KIELELLÄ

1957

Havainnoitsijan ajatuksia

KEVÄTTÄ, RAUHAA, SATOA

Roomalaisilla oli maaliskuu alkujaan vuoden ensimmäinen kuukausi, joka oli pyhitetty peltojen ja sadon jumalalle Marsille. Myöhemmin Mars "militarisoitui" ja muuttui sodan jumalaksi. Kevät on kuitenkin edelleen luonnon heräämisen aikaa. Se on aikaa, jolloin kaikissa luovaa työtä tekevissä ihmisissä herää rauhan ja sadon toivo. Siinä mielessä täytyy vain valittaa, etteivät helmikuun keskustelut YK:ssa eivätkä länsimaiden diplomaattien kohtaukset Washingtonissa ja Pariisissa edistäneet kansainvälisen ilmapiirin lauhtumista. Tapahtuneeko se sitten maalis- tai huhtikuussa?

Tavallisilla ihmisillä, emme puhu asetehtailijoista, ei ole mitään harhakäsityksiä. He tajuavat yhä selvemmin, että yhteisen vaaran uhatessa on ponnisteltava entistä enemmän yhteisymmärryksen aikaansaamiseksi. Mitkään poliittiset enempää kuin uskonnolliset tai muut eroavaisuudet eivät saa olla esteenä tässä asiassa. Pommit eivät tee eroa yksityisyritteliäisyyden kannattajan ja kommunistin kodin välillä eivätkä katolilaisen ja muhamettilaisen majan välillä.

Tällaisessa tilanteessa neuvostoihmiset ovat ottaneet tyydytyksellä vastaan Korkeimman Neuvostonsa päätöksen puolustusmenojen supistamisesta kuudella miljardilla ruplalla, joten ne tekevät nyt vain kuusitoista prosenttia kaikista budjettimenoista. New York Times selittää, ettei tämän ole annettava tehdä "liian voimakasta vaikutelmaa". Keneen? Nähtävästi amerikkalaisiin veronmaksajiin, jotka ovat tottuneet päinvastaisiin ilmoihin.

Tänään ei liene pahaksi palauttaa mieleen erästä tärkeätä historiallista tapausta, nimittäin 40 vuotta sitten tapahtunutta helmikuun vallankumousta, joka teki lopun itsevaltiudesta Venäjällä. Sen tilalle tullut väliaikainen hallitus jatkoi kuitenkin sotaa ja vain bolshevikkien lippuihin oli kirjoitettu rauhan vaatimus. Neuvostoliiton kommunistinen puolue on aina toteuttanut Leninin alullepanemaa rauhanpolitiikkaa. Ja vain henkilöt, jotka yrittävät kohdella historiaa kuin hattua päässään — käännellä sitä mielensä mukaan — uskottelevat, että sillä ei ole merkitystä. Sillä on kuitenkin suuri merkitys! Kansainvälisellä näyttämöllä meidän rauhantahtomme on mahtava tekijä kansojen turvallisuuden kannalta ja neuvostoihmisille se kantaa aineellisen ja kulttuurillisen kehityksen kultaisia hedelmiä.

KANSANVALTA KÄYTÄNNÖSSÄ

Neuvostoparlamentin jäsenille esitetystä selonteosta ilmeni, että kuudennen viisivuotiskauden ensimmäisen vuoden tavoite oli saavutettu. Kaikki talousalat ottivat viime vuonna aimo askelen eteenpäin kehityksensä tiellä. Teollisuustuotanto kasvoi miltei 11 prosentilla. Vertailun vuoksi sanottakoon, että Länsi-Euroopan maissa teollisuustuotanto kasvoi suunnilleen 3,5 prosenttia ja Yhdysvalloissa tuskin kahta prosenttia.

Neuvostomaan kaikki kansalaiset tuntevat maansa tuotannon ja kansantulon kasvun. Kuluvan vuoden suunnitelmatavoitteissa sekä talousarviossa on huomattavasti lisätty varojen käyttöä sosiaali- ja kulttuuritarpeisiin. Määrärahat koululaitokseen, terveydenhoitoon, liikuntakasvatukseen, sosiaalivakuutukseen ja -huoltoon sekä lapsiavustuksiin kasvavat 15 prosentilla.

Asuntotuotannolla on suunnitelmassa erikoinen sijansa. Asuntoja on jo rakennettukin paljon, mutta sittenkään niitä ei ole vielä riittävästi, sillä maan väkiluku ja kansan kulttuurivaatimukset kasvavat nopeasti. Siksi tänä vuonna huonetiloja rakennetaankin 46 miljoonaa neliömetriä.

Piirejä, jotka yhä vielä etsivät neuvostokansojen suuresta perheestä "kansallisen eripuraisuuden ituja", voidaan kehoittaa tutustumaan, miten suurella huomiolla Korkein Neuvosto suhtautui liittotasavaltojen taloudellisiin ja kulttuurillisiin tarpeisiin, niiden suvereenisuuden lujittamiseen ja lainsäädäntöoikeuden laajentamiseen. Samaa tarkoitusta palvelee myös Neuvostoliiton Korkeimman Neuvoston kansallisuuksien neuvoston talousvaliokunnan muodostaminen, johon valittiin kaksi edustajaa kustakin liittotasavallasta. Tämä kaikki ilmentää kansanvaltaa käytännössä.

TIMESIN JÄRKEILYÄ

"Millainen on nykyään Neuvostoliiton teollisuustuotannon taso verratluna Yhdysvaltojen ja Englannin tuotantotasoon?" — asettaa englantilainen Times-lehti kysymyksen ja vastaa siihen: Neuvostoliitossa vuodeksi 1957 suunniteltu 446,2 miljoonan kivihiilitonnin tuotanto on miltei kaksi kertaa suurempi kuin Englannin kivihiilituotanto; teräksen tuotanto on 2,5 kertaa suurempi kuin Englannissa.

"Jo aikoja sitten on käynyt selväksi", Times jatkaa, "että Venäjä on edellä Englannista useimpien tärkeiden teollisuusalojen tuotantoon nähden", ja että se on "lyhentänyt välimatkaa itsensä ja Yhdysvaltojen välillä".

Tosi on tosi, ja sanokaamme suoraan, että tämä välimatka tulee lyhenemään päivä päivältä. Jos kenellä on sen suhteen jotain epäilystä, niin tutustukoon vuodeksi 1957 vahvistettuun kansantaloussuunnitelmaan. Jos sitä olisi luonnehdittava yhdellä sanalla, olisi vaikea löytää parempaa sanaa kuin "kasvu". Viime vuoteen verraten Neuvostoliiton teollisuustuotanto kasvaa 7,1 prosentilla.

Laajan maamme kaikissa kolkissa rakennetaan. On nousemassa uusia raskaan teollisuuden suurlaitoksia, jotka turvaavat maatalouden suunnitelmallisen kehityksen ja kulutustarvikkeita tuottavan teollisuuden nousun. Neuvostoliitossa on nykyhetkellä yli 200 000 teollisuuslaitosta ja yli 100 000 rakennustyömaata. Tuotannon ja rakennustoiminnan näin valtava kasvu aiheuttaa tietenkin muutoksia myös talouden yleiseen johtotapaan. Näitä kysymyksiä käsiteltiin Neuvostoliiton kommunistisen puolueen keskuskomitean helmikuun kokouksessa. Taloudellisen kokemuksen syvän tieteellisen analysoinnin pohjalla kommunistisen puolueen keskuskomitea tuli johtopäätökseen, että teollisuuden ja rakennustoiminnan johtaminen on tarkoituksenmukaisinta järjestää tärkeimpien talousalueiden puitteissa tapahtuvaksi. Tällaisessa järjestelmässä on se hyvä puoli, että se on omiaan poistamaan virastokankeutta kysymysten ratkaisusta ja lähentämään johtokoneistoa tuotantolaitoksiin ja rakennustyömaihin.

Helmikuussa kokoontui Neuvostoliiton Korkein Neuvosto. Se vahvisti kuluvan vuoden kansantaloussuunnitelman sekä valtion tulo- ja menoarvion. Samalla Korkein Neuvosto käsitteli kansainvälistä tilannetta ja Neuvostoliiton ulkopolitiikkaa sekä teki päätöksiä useista tärkeän valtiollisen merkityksen omaavista kysymyksistä. Kuvassa M. G. Pervuhin selostamassa kansantaloussuunnitelmaa Neuvostoliiton Korkeimman Neuvoston kokouksessa.

Tshekkoslovakian valtuuskunnan saapuminen Moskovaan.

Antonín Novotný ja Nikita Hrushtshov ovat juuri allekirjoittaneet Neuvostoliiton ja Tshekkoslovakian kommunististen puolueiden yhteisen julkilausuman.

Tshekkoslovakian valtuuskunnan jäsenet Neuvostoliiton ministerineuvoston puheenjohtajan Bulganinin puheilla.

Vastaanottotilaisuus Tshekkoslovakian suurlähetystössä. Upseerit ja kenraalit tervehtivät Hrushtshovia.

Neuvostoliiton ja Tshekkoslovakian valtuuskunnat neuvottelupöydän ääressä.

Neuvostoliiton ja Tshekkoslovakian ystävyysjuhla.

N. S. Hrushtshov diplomaattien ja lehtimiesten piirtämänä Tshekkoslovakian suurlähetystössä.

Tshekkoslovakian valtuuskunta lähtee Moskovasta. Saattajien joukossa nähtiin Neuvostoliiton hallituksen ja kommunistisen puolueen johtajia.

Neuvostovaltio lisää nopeasti taloudellista mahtia voidakseen lyhyessä ajassa saavuttaa ja sivuuttaa kehittyneimmät kapitalistiset maat hyödykkeiden tuotannossa asukasta kohden. Ja me emme tee salaisuutta siitä, että tämän tehtävän täyttämiseksi me tarvitsemme rauhaa. Terveesti ajattelevat havainnoitsijat muissa maissa eivät voi kieltää Neuvostoliiton talouspolitiikan edellyttävän rauhaa ja yhteistyötä kaikkien kansojen kanssa. Niinpä japanilainen Nihon keizai-lehti sanoo, että Neuvostoliiton politiikkana on "kilpailu Lännen kanssa rauhanomaisen rinnakkaiselon merkeissä".

RINNAKKAISELO MERKITSEE RAUHAA!

Neuvostoliiton Korkein Neuvosto kokoontui kuudennelle istuntokaudelleen kärjistyneessä kansainvälisessä tilanteessa. Johtavien länsivaltojen hallitusten politiikassa oli havaittavissa voimistuvaa pyrkimystä sotaseikkailuihin, pyrkimystä palata "kylmään sotaan" ja "voimapolitiikkaan". Neuvostoliiton ja muiden sosialististen maiden moninkertaiset kehoitukset rauhanomaiseen kilpailuun, keskinäisesti edulliseen kaupankäyntiin ja kulttuurivaihtoon eivät ole toistaiseksi saaneet toivottua vastakaikua länsivalloissa. Ne jatkavat vain kiihkeää aseistautumista ja kaupallista diskriminatiota ja koettavat vetää "rautaverhoa" kansainvälisen kulttuurikanssakäymisen tielle.

Valitettavasti eräät länsivaltojen vaikutusvaltaiset poliitikot ovat vielä auttamattomasti aikansaeläneiden mielteiden vallassa eivätkä halua ymmärtää, että palaaminen menneisyyteen on mahdotonta. Viime syksyn tapahtumat osoittivat, kuinka vaarallista on yliarvioida omia voimia ja aliarvioida sosialistisen leirin ja Idän maissa alkaneen kansallisen vapautusliikkeen voimaa. Tulokset ovat kaikille tunnettuja. Hyökkääjien laskelmat pettivät: he saivat ankaran vastaiskun Egyptissä ja Unkarissa. Ja näin tulee tapahtumaan vastaisuudessakin, sillä me elämme aikaa, jona rauhan ja sosialismin voimat kasvavat lakkaamatta.

Joku aika sitten neuvostoihmiset tervehtivät suurella ilolla Moskovassa Kiinan, Puolan, Romanian ja Saksan demokraattisen tasavallan edustajia. Sitten vierailivat Neuvostoliitossa Tshekkoslovakian ja Bulgarian valtuuskunnat. Ystävyytemme näiden maiden kanssa juontaa juurensa kaukaisesta menneisyydestä. Nykyään tämä ystävyys ja kaikkien sosialististen maiden veljellinen yhtenäisyys on kohonnut uudelle, vielä korkeammalle asteelle. Se perustuu proletaarisen internationalismin, yhdenvertaisuuden ja veljellisen keskinäisavun leniniläisille periaatteille; se perustuu suvereenisuuden keskinäisen kunnioittamisen ja toistensa sisäisiin asioihin puuttumattomuuden leniniläisille periaatteille.

Rauhan nimessä sosialistiset maat kehittävät rauhanomaista rinnakkaiseloa kaikkien maiden kanssa olivatpa ne suuria tai pieniä, ja täysin riippumatta niiden yhteiskuntajärjestyksestä. Suomen pääministerin K. A. Fagerholmin äskeinen vierailu Moskovassa oli siitä havainnollisena ilmauksena. Herra Fagerholmin matka oli omiaan edistämään Neuvostoliiton ja Suomen suhteita ja lujittamaan rauhaa Euroopan pohjoisosassa.

Neuvostokansa ja Neuvostoliiton hallitus tietävät, ettei rauhanomainen rinnakkaiselo poista ristiriitoja kahden maailmanjärjestelmän väliltä. Mutta nämä ristiriidat eivät tee sotaa fataalisen väistämättömäksi. Tämän sanoi

selvästi myös D. T. Shepilov tilannekatsauksessaan Neuvostoliiton Korkeimman Neuvoston kokouksessa. Hän sanoi: "Rinnakkaiselo merkitsee sitä, ettei tapella keskenään eikä yritetä ratkaista kansainvälisiä erimielisyyksiä asevoimin, vaan kilpaillaan rauhanomaisen työn, taloudellisen ja sivistyksellisen toiminnan vainiolla."

Lännessä on tosin "skeptikkoja", jotka ovat D. T. Shepilovin ulkoministerin virasta eroamisen yhteydessä asettaneet hänen lausumansa epäilyksen alaiseksi. Tällaisille "skeptikoille" on annettu selvä selitys: "Uusi Neuvostoliiton ulkoministeri Gromyko", N. S. Hrushtshov on sanonut, "tulee noudattamaan samanlaista politiikkaa kuin entinenkin ministeri. Ulkopolitiikkamme on Neuvostoliiton hallituksen politiikkaa. Se on aivan selvä asia eikä kaipaa erikoista selitystä."

Neuvostoliiton Korkeimman Neuvoston kokouksessa korostettiin, että nykyisessä kansainvälisessä tilanteessa on pyrittävä erikoisesti kahden tärkeimmän tehtävän ratkaisuun: aseistariisumiseen ja kollektiivisen turvallisuuden luomiseen Euroopassa ja Aasiassa. Kansoilla on oikeus odottaa konkreettisia myönteisiä tuloksia tällä alalla samoin kuin kaupan ja kulttuurillisen kanssakäymisen alalla. Tässä on paikallaan palauttaa mieleen Neuvostoliiton ehdotus taloudellisen maailmankonferenssin koollekutsumisesta ja Korkeimman Neuvoston helmikuun kokouksessa käyty välikysymyskeskustelu Neuvostoliiton kulttuuriyhteyksien laajentamisesta muihin maihin.

Lähi- ja Keski-Idän tapahtumat herättävät huolestumista rauhantahtoisissa kansoissa. Egyptiä vastaan viime syksynä tehdyn hyökkäyksen karvaan kokemuksen olisi luullut palauttavan harkintakyvyn niillekin, jotka eivät olleet siihen asti tahtoneet kulkea ajan mukana. Valitettavasti sitä ei ole tapahtunut. "Tyhjiö"-teorian julistamista ovat seuranneet ilkeät juonittelut Egyptiä, Syyriaa, Jordaniaa, Jemeniä ja muita arabimaita vastaan. Neuvostoliitto, joka on kiinnostunut kestävästä rauhasta ja luottamuksen lujittumisesta kaikkien maitten kesken, on tehnyt Yhdysvalloille, Englannille ja Ranskalle konkreettisen ehdotuksen Lähi-Idän kysymysten selvittämiseksi. Tämän ehdotuksen merkitystä ei ole aliarvioitava. Sen myöntävät nekin, joille ehdotuksemme ovat vähemmän mieluisia.

Erikoinen sija Neuvostoliiton hallituksen viimeisimmissä ulkopoliittisissa otteissa on Bulganinin kirjelmällä, jonka hän lähetti liittokansleri K. Adenauerille. Siinä kosketeltiin Neuvostoliiton ja Länsi-Saksan suhteiden kehittämistä. Lehtitiedoista päätellen Bulganinin ehdotus on herättänyt vakavia mietteitä niin poliittisissa piireissä kuin myös miljoonien tavallisten saksalaisten joukossa. Se on ilahduttava todeta. Sellaiset lehdet kuin Die Welt, Der Mittag ja Hannoverische Presse korostavat kommenteissaan kirjelmän ystävällistä sävyä, puoltavat kauppasopimuksen solmimista Neuvostoliiton kanssa ja keskusteluja muista tärkeistä, kumpaakin osapuolta kiinnostavista kysymyksistä.

Neuvostohallituksen kaikkien viimeisten ulkopoliittisten toimenpiteiden tarkoituksena on ollut suhteiden parantaminen muihin maihin, minkä sille sanelee huolenpito rauhan ja yhteistyön lujittamisesta. Siksi nuo toimenpiteet saavat kansojen kannatuksen ja hyväksymisen. Ja siksi voimmekin, —antautumatta liiallisen optimismin valtaan, — sanoa lopuksi, että tulevaisuus kuuluu tälle politiikalle.

Suomen pääministeri K. A. Fagerholm Bulganinin luona.

K. A. Fagerholm K. J. Voroshilovin vieraana.

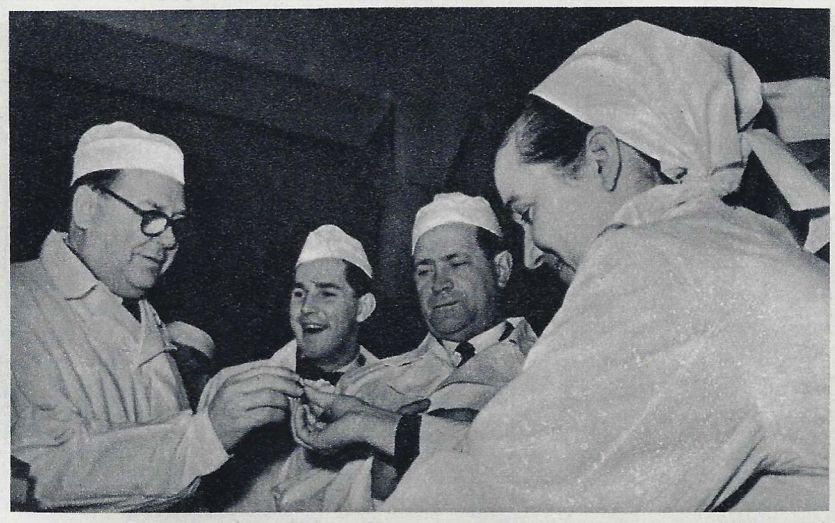

Suomalaiset vieraat tutustumassa moskovalaisen konditoriotehtaan tuotteisiin.

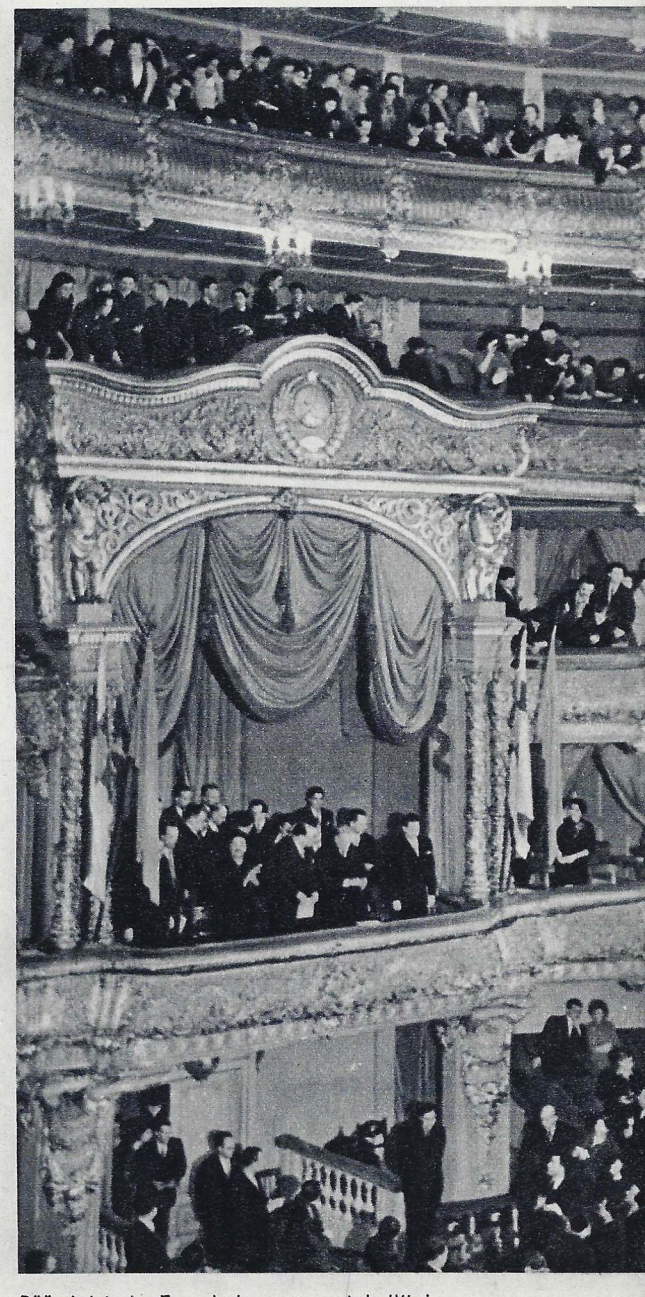

Pääministeri Fagerholm neuvostohallituksen jäsenten seurassa Suuren teatterin aitiossa katsomassa balettia Don Quijote.

Bulganin ja Mikojan suomalaisten parissa.

Fagerholm ja Bulganin allekirjoittavat yhteisen kommunikeen.

Neuvostoliiton ja Bulgarian hallitusvaltuuskunnat neuvottelemassa.

Moskovaan saapunut Chilen radikaalisen nuorisoliiton puheenjohtaja Orlando Cantuarias on kertonut lehtemme kirjeenvaihtajalle, että Chilen, samoin kuin kaikkien muidenkin Etelä- ja Keski-Amerikan maiden nuoriso palaa halusta päästä Moskovan nuorisofestivaaliin. Suurimpana haittana on varojen puute näin pitkää matkaa varten. Toivomme kuitenkin, että nuorisomme edustajat pääsevät Moskovaan.

Hrushtshov ja Zhivkov "sinetöivät" juuri allekirjoittamansa Neuvostoliiton ja Bulgarian kommunististen puolueiden julkilausuman.

Neuvostoliiton ja Bulgarian kansojen ystävyydelle omistettu kokous Kremlin Isossa palatsissa.

Bulgarian suurlähetystön vastaanotolla.

Tervetuloa Moskovaan

Useimpien maiden nuorisojärjestöt valmistautuvat Moskovan festivaaliin. Esimerkiksi Englannin festivaalikomitea on pitänyt konferenssin, jossa oli edustettuna 81 järjestöä, muun muassa rakennusinsinöörien liiton työvaliokunta, Greenwichin ja Willesdenin ammattiliittoneuvosto, elo- ja valokuvaharrastajain keskusneuvosto sekä tanssinopettajain kuninkaallinen seura. Kaikki nämä järjestöt kannattivat osallistumista festivaaliin. Ranskan Länsi-Afrikan nuorisoneuvoston työvaliokunta on myös päättänyt lähettää edustajansa Moskovan festivaaliin. Tähän keskusjärjestöön kuuluvat muun muassa Senegalin, Ranskan Sudanin, Nigerin, Norsunluurannikon ja Dahomen nuorisojärjestöt. Egyptistä saapuvat tiedot kertovat festivaaliaatteen saavan siellä suurta kannatusta. Sieltä festivaaliin aikoo osallistua 450 nuorisojärjestöjen edustajaa ja 150 urheilijaa. Nuorisofestivaaliin aikovat osallistua myös Sierra Leonen ylioppilasliitto, Burman ylioppilasliitto, Meksikon autonoomisen yliopiston ylioppilasjärjestö ym.

Festivaaliajatusta kannattavia lausuntoja ovat antaneet monien maiden tunnetut kansalaiset, muun muassa Afganistanin pääministeri Mohammed Daoud, Suomen pääministeri Fagerholm, Nepalin pääministeri Tanka Prasad Acharya, Intian informaatioministeri Keskar, Ateenan pormestari Posanis Katsotas, kuuluisa elokuvanäyttelijätär Silvana Pampanini ja monet muut.

Nuorisofestivaalin ovet ovat avoinna kaikille vakaumuksista, rodusta ja kansallisuudesta riippumatta. Vallitkoon festivaalissa ystävyyden ja yhteisymmärryksen henki ja muodostukoon se kaikkien nuorisokerrosten yhteiseksi asiaksi.

* * *

Kuvauksen eräästä tilaisuudesta, jollaisia Moskovassa järjestetään festivaaliin valmistautumisen merkeissä, löydätte lehtemme tämän numeron 31—33 sivuilta.

LENININ KUNNIAMERKKI MOSKOVAN ALUEELLE Mainittu palkinto on annettu Moskovan alueen maatalouden työntekijöille tunnustuksena huomattavista työsaavutuksista. Lisäksi 2 383 erikoisen kunnostautunutta työntekijää on palkittu kunniamerkeillä ja mitaleilla. Kahdeksalle on annettu sosialistisen työn sankarin nimi ja kaksi on palkittu toisella Sirpin ja vasaran kultamitalilla. Kuvassa: K. J. Voroshilov ojentamassa Leninin kunniamerkkiä Moskovan alueen edustajille.

Uusi koti

Valok. J. Tshernyshev.

D. DMITRIJEV.

Kodilla on tavattoman keskeinen tila ihmisen elämässä. Koti merkitsee käsityksessämme lepoa, perhettä, leikkiviä lapsia ja lukemattomia pikkuseikkoja, jotka sävyttävät ja kaunistavat elämää. Siksi ei ole suinkaan sattuma, että asuntokysymys saa niin tavattoman tärkeyden nykypäivien yhteiskunnassa.

Neuvostoliitossa oli asuntopula erikoisen kärkevä juuri sodan jälkeen. Vihollinen poltti paljon kyliä ja aiheutti suuria asuntovaurioita tuhansille kaupungeille. Nyt on kaikki rakennettu jälleen. Asuinkortteleita ja katuja on enemmän, mutta kasvavaan kysyntään verraten ei asuntoja ole vielä läheskään riittävästi.

Viime aikoina on asuntotuotannon alalla ilmennyt aivan uutta virtausta: ammattiyhdistysten, tuotantolaitosten ja työläisten omalaatuista osuustoimintaa. Tämä hiljattain alkanut liike näyttää muodostuvan hyvin antoisaksi. Kun toimitus sai tietää, että Ilmarisen konepajan työväki Tallinnassa oli rakentanut tällä tavalla ensimmäiset talot uuteen asutukseensa, niin kirjeenvaihtajamme päättivät käydä itse tutustumassa tähän aloitteeseen.

...Kahdenkymmenenkuuden tunnin kuluttua saavuimme Eestin pääkaupunkiin. Tallinna tekee sellaisen vaikutuksen kuin kaksi aikakautta ojentaisi kättä toisilleen: Pikk Hermanin ja Paks Margareetan vanhojen linnoitustornien vieressä seisoo televisiokeskuksen korkea antennitorni ja kaduilla, joita aikoinaan tömisyttivät rautahaarniskaiset ritarit, vilisee nykyaikaisia ajoneuvoja. Entisaikojen jaaloille ja fregateille syyssijan tarjonneessa satamassa ankkuroituvat nyt mahtavat moottorilaivat. Tehtaat ja tuotantolaitokset ympäröivät Vanhan kaupungin muureja. Kapeiden katujen jälkeen leveä puistokatu, jonka varrella sijaitsevat Ilmarisen tehdasrakennukset, avautuu silmien eteen yllätyksenä.

Selitettyämme tehtaan ammattiliittokomiteassa matkamme tarkoituksen meille esiteltiin eräs uudisasukas, valimon kaavaaja Lembit Verrev, joka on itse ollut rakentamassa uutta taloa. Kertoen talon rakentamisesta hän laski leikkiä:

— Asia sai alkunsa oikeastaan "hatusta". Rakennustontin saatuamme kokoonnuimme ammattiliittokomiteaan heittämään arpaa asunnoista. Kirjoitimme paperilapuille tulevien asuntojen numerot, käärimme paperilaput rullalle ja panimme ne hattuun. Kukin nosti

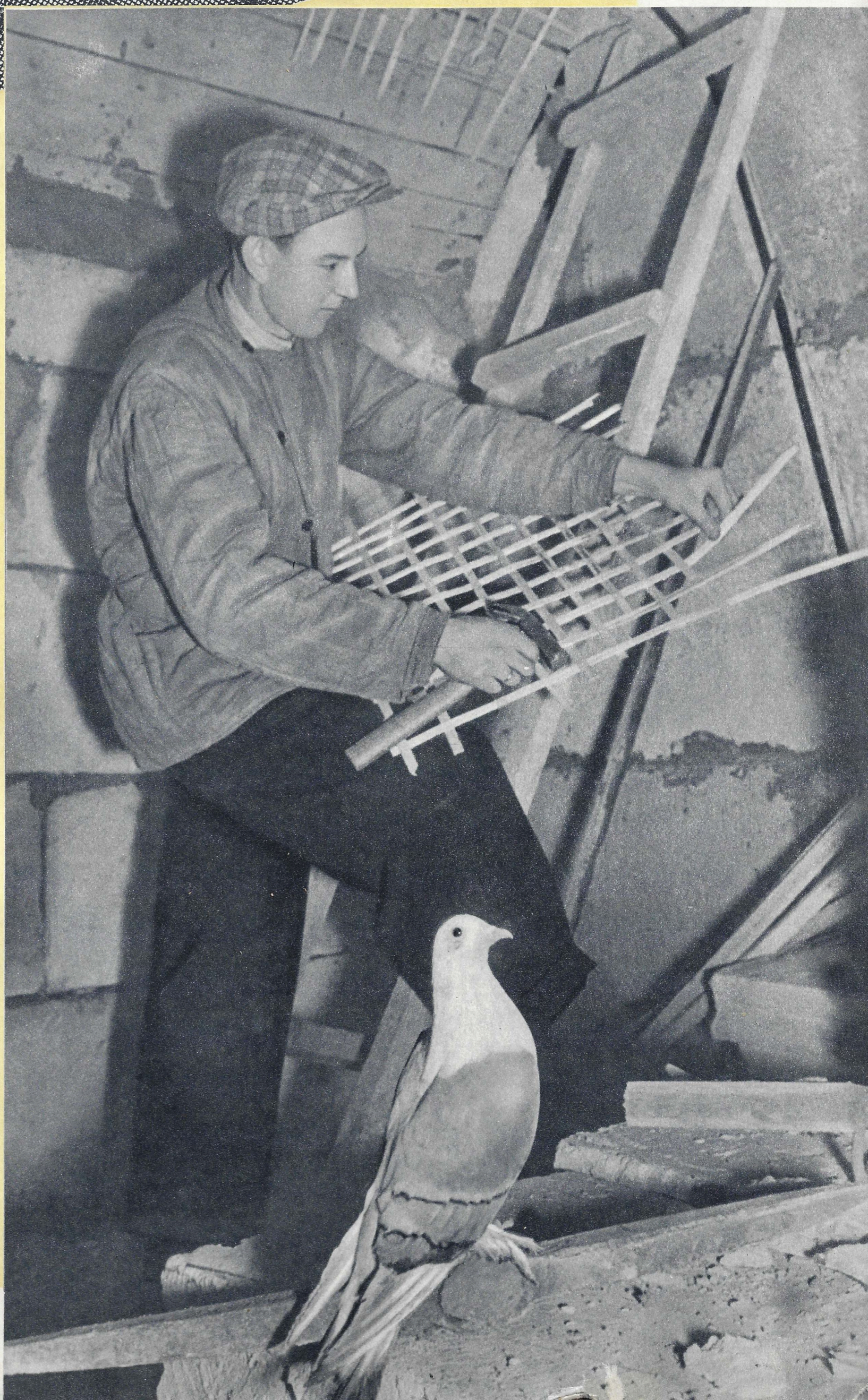

Työmies Johannes Raua uuden tuttavansa parissa, joka on muuttanut uuteen asuntoon ennen isäntäänsä.

Tehtaan korjausmestari Arnold Eesmaa on pyytänyt Lembit Verreviä avukseen asunnon rakentamisessa.

sitten hatusta numeron, ja vaikka uuden talon paikalla oli vielä peruna, niin minä jo kiistelin vaimoni kanssa seinäpapereista ja ruokahuoneesta. . .

Verrev kertoi, että uuden asunnon tarve oli käynyt erikoisen tarpeelliseksi vaimon lahjoitettua hänelle pojan. Mutta samanaikaisesti oli tuotantolaitoskin kasvanut ja laajentunut, työhön oli tullut yhä uusia ihmisiä, solmittiin avioliittoja, monesta isästä ehti tulla vaari — eikä tehtaan hallinto kyennyt tyydyttämään kaikkien asuntotarvetta. Jouduttiin odottamaan.

Viime vuonna ammattiyhdistysaktiivien kokouksessa päätettiin ruveta rakentamaan asuntoja tehtaan työväen osanotolla. Asian järjestäminen uskottiin ammattiliittokomitealle ja tehtaan johtokunta antoi sitä varten rakennusaineita ja rahavaroja. Tallinnan kaupunkineuvosto luovutti rakennusalueen ja arkkitehtuuritoimisto laati kaksihuoneistoisen talon mallipiirustukset.

Rakennusalan ammattimiehet laskivat ainoastaan talon perustuksen ja muurasivat seinät. Kaiken muun työn tekivät työläiset itse. Konepajan työmiehistä tuli kirvesmiehiä, rappaajia, maalareita, sähkömiehiä, putkityöläisiä. Samaan aikaan oli rakenteilla useita taloja, mutta kukin teki omaa työtään. Laitettuaan viemärin ja vesijohdon Hallikmäen perhe vapautti paikan Rauan perheelle, joka teki rappaustöitä. Teekel ja Verrev laskivat lattioita, asettivat paikoilleen ovia ja ikkunankehyksiä. Murumäe ja Tõkke vetivät sähköjohtoja.

Talojen rakentamisen ajaksi työryhmän jäsenet vapautettiin varsinaisesta työstään. Ammattiliittokomitean ja tehtaan hallinnon yhteisestä suostumuksesta miehille maksettiin rakennustöistä urakkapalkka samoin kuin tehtaassakin. Rakennustöihin viehättyivät nekin, jotka eivät odottaneet uutta asuntoa. Kaikki halusivat auttaa työtovereitaan. Rakennustöissä saattoi usein nähdä hitsaajan Rohtin, sepän apulaisen Rensonin ja monia muita.

Puolen vuoden kuluttua rakentajat viettivät tupaantuliaisia. Mutta työt eivät ole vielä lopussa. Kevään tullen on pantava asutusalue kuntoon. Uudisasukkaat ovat päättäneet tehdä tämänkin itse ja siten saadun säästön antaa seuraavien talojen rakentamiseen.

Verrevin puheessa tuntui rakentajan ylpeyttä, uudisasukkaan iloa, talonomistajan

Tällaisia ovat huokosilikaattilaatat.

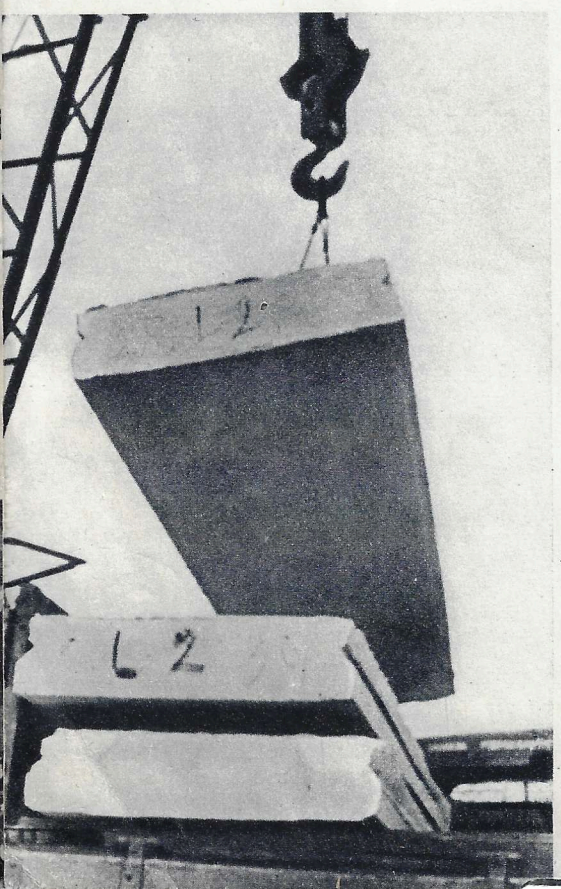

"Mutta kuinkas saumat täytetään?" — tiedustelivat moskovalaiset insinöörit, jotka olivat tulleet tutustumaan huokosilikaatista rakennettuihin taloihin.

— Uuteen asuntoon on saatava uusi kalustokin, päätti nuori pariskunta Evald ja Valve Allmere.

Viimeiset vasaraniskut — ja Meinhart Tõkken talo on valmis!

tyydytystä. Hyvästellessään hän pyysi pistäytymään illalla kylässä.

Niin teimmekin. Meidät otti vastaan talon emäntä Manuhella Verrev. Äitinsä helman takaa katseli noin kuusivuotias poika. Hän oli ainakin hyvillään vieraista; nämähän vievät isän ja äidin ajan ja poika saa rauhassa tutkiskella isänsä kellon sisältöä.

Talon väki näytteli meille asuntoaan: siinä oli olohuone, makuuhuone, keittiö, kylpyhuone ja kuisti. Puheista selvisi, että omistajat maksavat asunnostaan neljäkymmentä ruplaa kuukaudessa — kaksi prosenttia kuukausipalkasta.

Työtoverit sanovat uudisasukkaita "tilanherroiksi", sillä jokaisella on kasvitarha. Maasta ei tarvitse maksaa mitään ja jokainen saa kasvattaa, mitä haluaa. Kevät ei ole vielä tullut, mutta isännät jo suunnittelevat vihannesten ja marjojen viljelemistä.

Tällaisen asuntotuotannon lisäksi konepaja rakennuttaa työntekijöilleen asuntoja valtionbudjetista saamillaan varoilla. Joka lauantai tehtaan hallinto hoitelee vain asuntokysymyksiä. Näinä päivinä järjestetään myös talkoita, joihin osallistuu koko laitoksen työväki.

Asuintaloja rakennetaan isoista tehdasvalmisteisista rakennusosista, joiden valkoinen väri veti puoleensa huomiotamme. Kysymykseemme tämän aineen laadusta meille vastattiin, että se on huokosilikaattia. Yhdeksän kymmenesosaa on siinä hiekkaa ja yksi kymmenesosa kalkkia, joka antaakin aineelle valkoisen värin.

Sen olimme tienneet, ettei saa rakentaa hiekalle, mutta hiekasta rakennettuja taloja emme olleet ennen nähneet. Uusi rakennusaine kuuluu olevan vahvaa kuin sementti. Sen valmistaminen on yksinkertaista eikä käy kalliiksi, joten sillä on suuret tulevaisuuden mahdollisuudet. Sitä ovat alkaneet käyttää monet muutkin kaupungit.

Tänä vuonna kaikki asunnon tarpeessa olevat Ilmarisen tehtaan työläiset — toistasataa henkeä — saavat uudet asunnot, toiset omakotitaloista ja toiset tehtaan uudessa viisikerroksisessa talossa Kingisepinkadun varrella. Niiden uudisasukkaiden esimerkin mukaan, jotka rakensivat talonsa omin voimin, uuden ison talon tulevat asukkaat tekevät myös sisustustöitä asunnoissaan lähentääkseen tupaantuliaisia ja säästääkseen varoja uutta asuntotuotantoa varten.

Huokosilikaattia lähetetään rakennustyömaille. Kaksihuoneistoinen talo kootaan niistä kolmessa-neljässä päivässä.

Miehet katsomassa uuden talon paikkaa.

Kaksi päivää muuttamisen jälkeen. Lembit Verrev uudessa kodissaan vaimonsa ja poikansa kanssa.

Kingisepinkadulla rakennetaan uutta taloa Ilmarisen tehtaan työntekijöille.

Tanssin runollisuus

VSFNT:n kansantaiteilija professori Rostislav Zaharov.

Valok. A. Garanin.

Korean kansandemokraattisen tasavallan kansantaiteilija Tsoi Syn Hi.

Runous ja tanssi ovat sisaruksia. Runous käyttää sanarytmiä, tanssi — liikerytmiä. Ensinmainitussa on ehdotonta runon musikaalisuus, kun taas tanssissa on välttämätön liikkeiden musikaalisuus. Jos katselemme klassillista balettia taikka pyörähtelemme tavallisen valssin tahdissa, joudumme runouden, musiikin, plastiikan ja rytmin valtaan ja koemme niiden yhteensulautumisen tuloksena todellisen taidenautinnon.

Kullakin kansalla on oma kulttuurinsa, omat perinnäistapansa ja erikoispiirteensä, jotka ilmentävät kansan luonnetta, ajatuksia ja tunteita. Tanssi, samoin kuin musiikki ja runouskin, kuvastaa ihmisen henkisen elämän rikkautta.

Neuvostoihmisillä on viime aikoina ollut mahdollisuus tutustua monenlaiseen itämaiseen klassilliseen tanssitaiteeseen. Muodoltaan ja tyyliltään se on erilaista, mutta kaikilla on oma kansallinen piirteensä.

Näillä erikoispiirteillä selittyy neuvostoihmisten suuri mielenkiinto mm. Korean valtion balettikoulun edustajien vierailuun Neuvostoliitossa taitavan ballerinan Tsoi Syn Hin johdolla.

Kolmisenkymmentä vuotta on Tsoi Syn Hi koonnut kansan tanssitaiteen aarteita kuin kukkia ympäri kotimaataan, muovaillut ja sovittanut niitä harkitsevasti ja luonut todella ihania koreografisia sommitelmia.

Tsoi Syn Hi on vieraillut monissa Euroopan, Aasian ja Amerikan maissa. Täma taitava tanssijatar on samalla myös balettimestari, tanssidramaatikko, pukumestari ja opettaja. Viimeksimainitulla seikalla on erikoisen suuri merkitys, sillä hänen kaksikymmentäkahdeksan vuotta sitten perustamastaan pienestä kollektiivista on kasvanut Korean valtion balettikoulu, jolle on annettu perustajansa nimi.

Tsoi Syn Hi ei ole vain taitava tanssijatar, vaan myös lahjakas näyttelijä. Millaisen tunnerikkauden hän paljastaakaan baletissa "Korean äiti" tullessaan näyttämölle kuollut pienokainen käsivarrellaan. Tämä traagillinen tanssi on liikuttava kertomus suuresta inhimillisestä ja äidillisestä surusta, josta syntyy pyhä viha kirottua "sota"-sanaa kohtaan.

Korean balettiteatterissa on viime aikoina loistanut Tsoi Syn Hin tytär — An Son Hi, johon näiden rivien kirjoittaja tutustui ensi kerran kymmenen vuotta sitten maailman nuorison ja ylioppilaiden festivaalissa Prahassa. Muistan, kuinka suuren vaikutuksen tuo silloin viisitoistavuotias korealainen tanssijatar teki meihin, festivaalin palkintolautakunnan jäseniin.

An Son Hi on perinyt äidiltään luonnollisen lahjakkuuden, taiderakkauden ja sammumattoman tiedonjanon. Tanssisivistyksensä on An Son Hi saanut Moskovassa Suuren teatterin balettikoulussa ja A. V. Lunatsharskille nimetyn teatterikoulun balettiosastolla. Instituutissa An Son Hi oli parhaimpia oppilaitani. Hänen sommittelemissaan tansseissa ja pienissä koreografisissa esityksissä ilmeni aina hyvä maku, tyylitunto, kirkas yksilöllisyys ja mielikuvitusrikkaus.

Ja nyt meille tarjoutui tilaisuus käydä korealaisten taiteilijain konsertissa, joka oli järjestetty Suuren teatterin toiselle näyttämölle. Kuinka kauniiseen kukoistukseen onkaan An Son Hin taide kohonnut! Kuinka laaja ja monipuolinen onkaan hänen luomistyönsä skaala! Hänen "Helmi"-tanssinsa on tosiaankin korealais-kansallisen baletin helmi.

An Son Hin esittämänä saimme nähdä korealaisia, azerbaidzhanilaisia, armenialaisia, espanjalaisia ja monien muiden kansojen tansseja. Lahjakkaan tanssijan esitystapa oli ihmeellisen ilmeikästä, ylevän yksinkertaisuuden ja neitseellisen kainouden yhteensovitusta. Hän loihti eteemme milloin haavoitetun linnun, joka vaivoin nousi lentoon, milloin itsepäisen, ylpeän ja tulisen espanjalaistytön, milloin taas hehkuvan hillittömän mustalaistytön.

Korealaiset näyttelijät vierailivat Neuvostoliitossa puolitoista kuukautta. He antoivat Moskovassa, Leningradissa, Kievissä, Harkovissa ja Dnepropetrovskissa kaksikymmentäkahdeksan näytäntöä ja konserttia. Baletit "Sadosenin linnan taru" ja "Kirkkaan auringon alla" valloittivat meidät syvällä patrioottisuudellaan, omintakeisuudellaan, tuoreudellaan ja runollisuudellaan. Hyviä olivat myös puvut ja kulissit, joita luonnehti akvarellisen pehmeä väritys. Kaikki kiitos ja kunnia korealaisvieraille, jotka konserteissa niin ansiokkaasti esittelivät maansa koreografian parhaita luomuksia.

Suosionosoitukset, joilla yleisö palkitsi Tsoi Syn Hille nimetyn balettikoulun näyttelijät ilmaisivat sekä ihastusta heidän taiteeseensa että sydämellistä ystävyyttä Korean kansaa kohtaan.

Leikkitanssi "Bang Gho" baletista "Kirkkaan auringon alla" (säveltäjät Tsoi Ok Sam, Li Sek ja Kim Mun Sen).

Kohtaus baletista "Sadosenin linnan taru" (säveltäjä Tsoi Ok Sam).

Korealaisen balettikoulun solisti An Son Hi espanjalaisessa, korealaisessa ja mustalaistanssissa.

TULI kaivosmiehen tehtävissä

Vladimir POSPELOV.

Valok. J. Korolev.

Tuli, joka on jo ammoisista ajoista ollut ihmisen apuna elämässä ja työssä, on aina ollut kaivosmiehen katala vihollinen. Pieni kipinä kaivoksessa saattoi tuottaa kuoleman kaivosmiehille. Mutta nyt tulesta on tälläkin alalla tullut ihmisen ystävä ja se tekee louhijan työn kaivoksessa.

Neuvostoliitossa on nimittäin olemassa maanalaisia kivihiilen kaasutuslaitoksia. Niiden toiminta ratkaisee tieteellisessä ja taloudellisessa suhteessa sangen tärkeän tehtävän: kivihiili johdetaan maan alta ylös kattilahuoneisiin kaasuna sen sijaan, että sitä louhittaisiin ja nostettaisiin kaivoksista luonnollisessa muodossaan. Lisäksi tuli tekee puhdasta työtä käyttäen tarkoin kaiken polttoaineeksi kelpaavan.

Meille tarjoutui hiljattain tilaisuus käydä Tulan lähellä sijaitsevalla kaasutusasemalla. Vielä joku aika sitten pidettiin sitä koelaitoksena, mutta nyt se alkaa tulla kannattavaksi antaen vuosittain Tulan tuotantolaitoksille kaasua monta sataa miljoonaa kuutiometriä.

...Novo-Basovskin kivihiilialueella ei näy mitään kaivosseudulle ominaisia nostotorneja. Lakealla tasangolla näkyy kokonaan toisenlaisia laitteita, jotka tuovat mieleen lähinnä kemiallisen tehtaan. Kivihiileen "säilötyn" auringonenergian vapauttaminen tapahtuu syvällä maan sisässä, sinne järjestetyissä omalaatuisissa purnuuuneissa, jotka toimivat ilman ihmisiä.

Millä tavalla tapahtuu polttoaineen tuotanto maan povessa?

Kivihiilikerrokseen päästään käsiksi porauksen avulla. Sitten tehdään porausreikien välille vaakasuorat kanavat horisontaaliporilla tai hiilikerrosta polttamalla. Jälkimmäisessä tapauksessa johdetaan kivihiilikerroksen läpi suurjännitevirta. Kun kaikki valmistelut on tehty hiilikerros sytytetään palamaan, palamisen ylläpitämiseksi siihen pumpataan ilmaa, joten maan alle muodostuu ikäänkuin sarja purnu-uuneja. Maan päällä on niinsanottu kaasugeneraattoriosasto avotaivaan alla ja sen koneisto on kokoonpantu lukemattomista paksuista putkista. Toisia putkia pitkin turbokompressorit pumppaavat ilmaa hiilikerrokseen ja toisia putkia pitkin kohoaa maan pinnalle kaasu, joka ohjataan erikoisiin laitteisiin puhdistumaan kemiallisista seoksista.

Ihmisiä ei näy missään. Ympäristön hiljaisuutta ei häiritse mikään. Tuntuu mahdottomalta, että jalkojemme alla, viidenkymmenen metrin syvyydessä, kivihiili palaa voimakkaasti ja valtavat tuliliekit suorittavat satojen miesten ja kymmenien koneiden kovan työn... Pienen matkan päässä toimivasta kaasugeneraattoriosastosta, nuoren koivikon laidassa, valmistaudutaan poraamaan reikiä uusiin kivihiilikerroksiin.

Puhdistuslaitteista kaasu johdetaan Tulan tehtaille. Laitoksen kaikkia työvaiheita ohjaa päivystävä insinööri yhdestä keskuksesta. Kaasun puhdistuksessa saadaan sivutuotteina rikkiä, hyposulfiittia ja muita kemiallisia aineita. Lisäksi maanalaisessa kaasutuksessa syntyy bensiinin ja ammoniakin synteettiseen tuotantoon kelpaavia aineita.

Samalla seudulla rakennetaan parhaillaan Shatskojen maanalaista kaasulaitosta. Sen kaasuturbiinit tulevat antamaan sähkövoimaa ympäristön tuotantolaitoksille ja asutuksille. Tällä tavoin kivihiiliesiintymä muuttuu välittömästi voimalaitoksen polttopesäksi. Suuri kaasutusasema aiotaan rakentaa Kuznetskin kaivosalueelle. Sen tuottaman kaasun suunnitellaan korvaavan noin miljoonan tonnia kivihiiltä vuodessa.

Jo 70 vuotta sitten suuri venäläinen kemisti D. I. Mendelejev kirjoitti ajasta, jolloin kivihiili muutetaan polttokaasuksi välittömästi maan povessa. Oppineen rohkeaa teknillistä aatetta, jota V. I. Lenin kannatti kiihkeästi, toteutetaan nyt neuvostomaassa yhä laajemmassa mitassa.

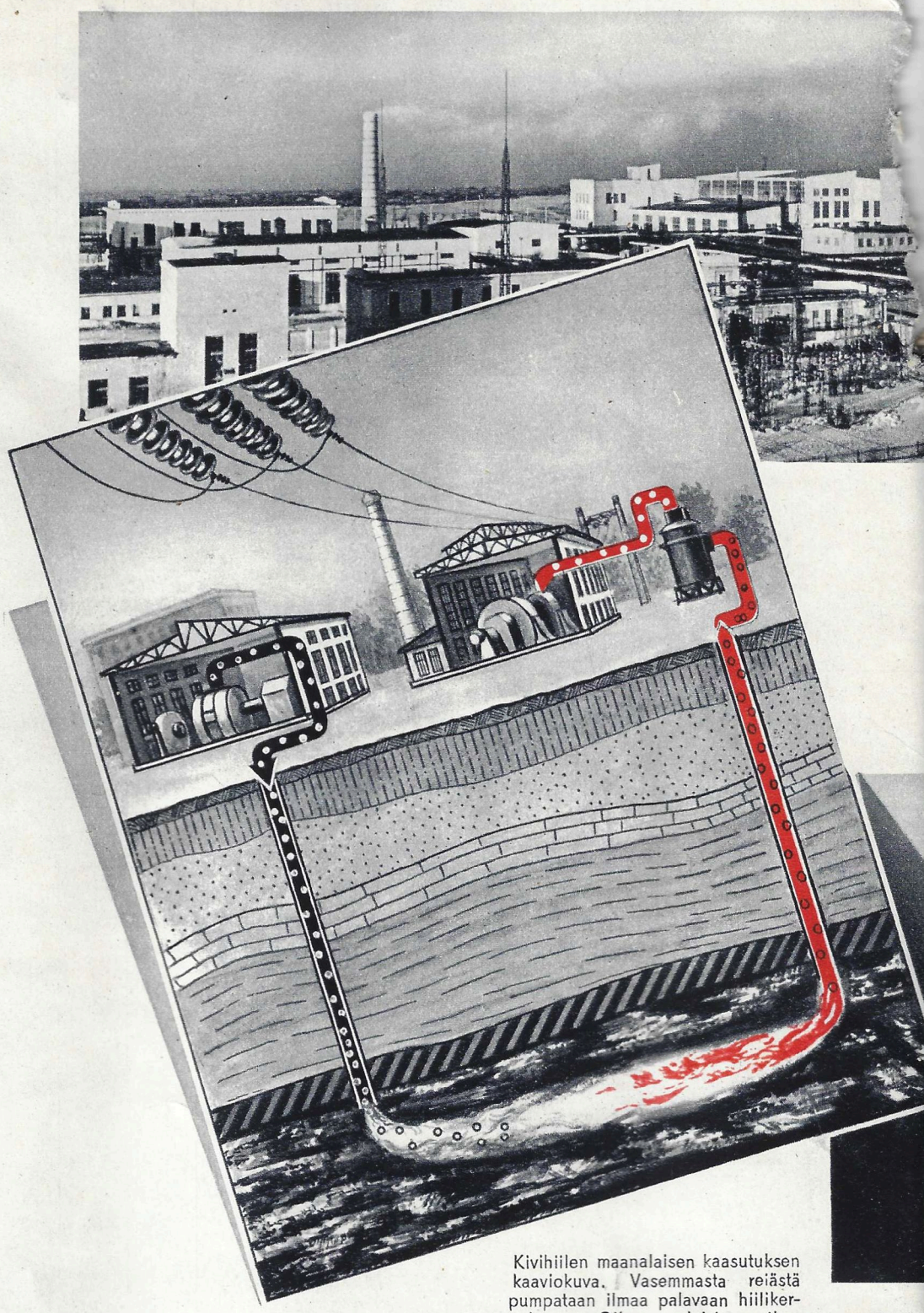

Kivihiilen maanalaisen kaasutuksen kaaviokuva. Vasemmasta reiästä pumpataan ilmaa palavaan hiilikerrokseen. Oikeanpuoleista putkea pitkin kohoaa kaasu kivihiilikerroksesta.

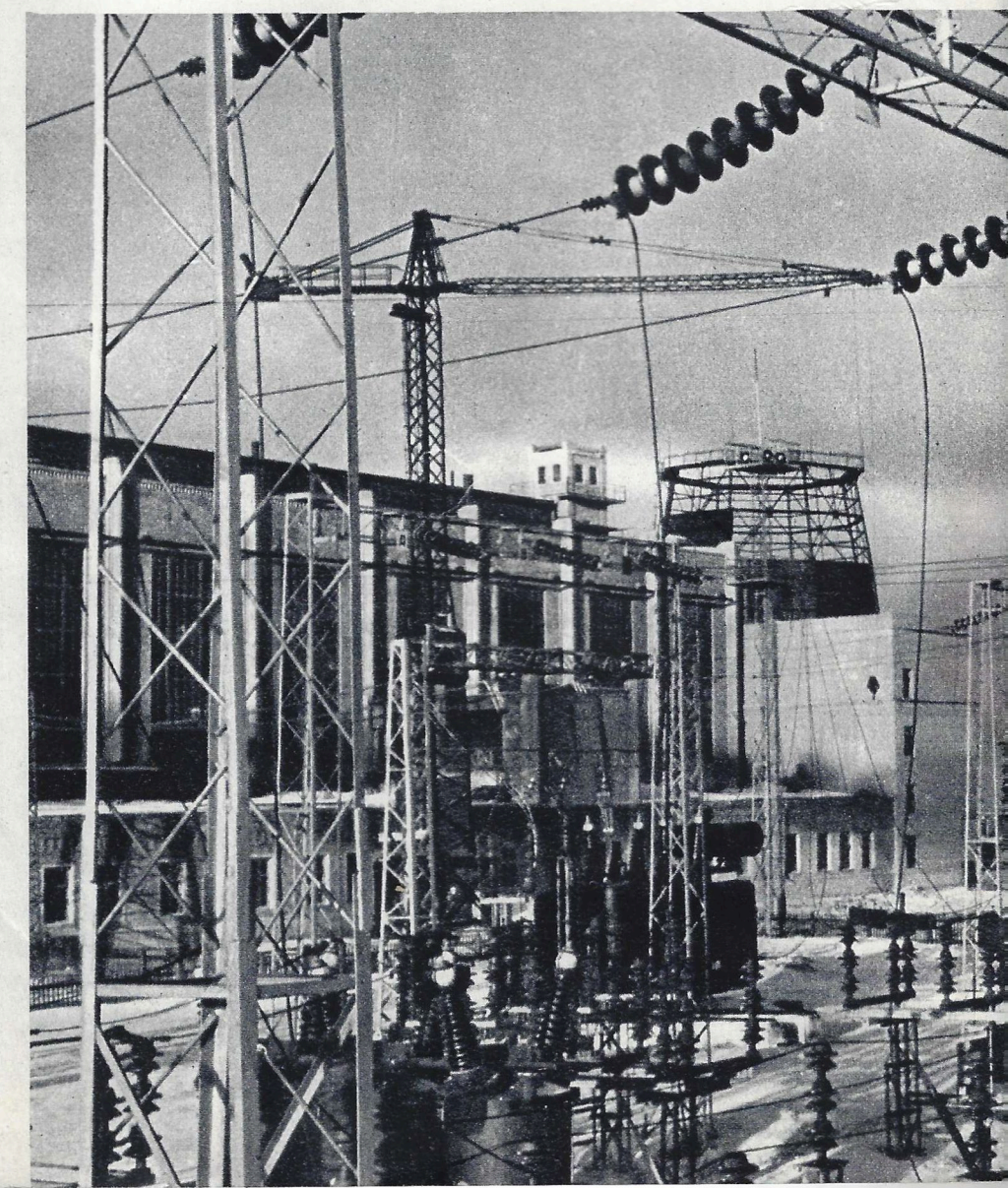

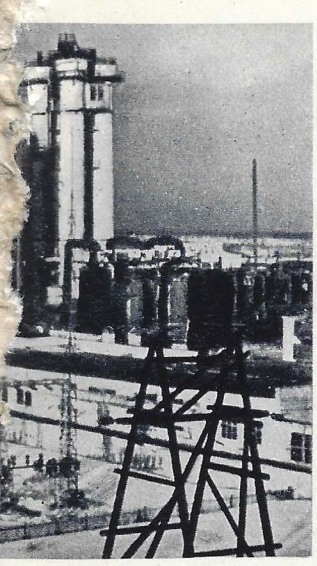

Tänä vuonna asema muuttaa kaasuksi kivihiiltä 320 000 tonnia.

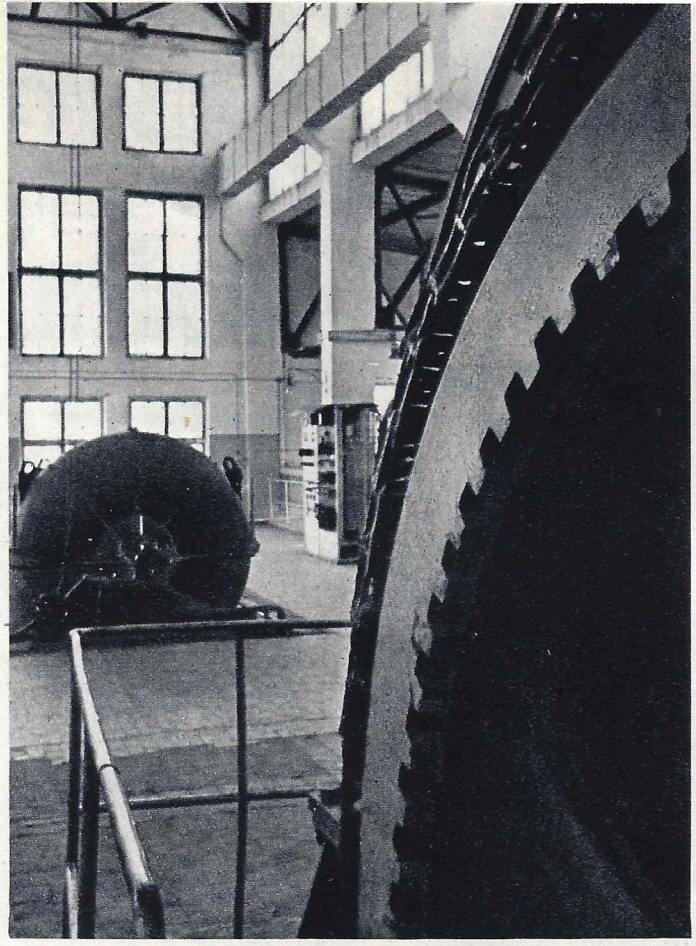

Kompressoriosaston laitteet pumppaavat hiilikerrokseen ilmaa puolitoista miljoonaa kuutiometriä vuorokaudessa.

Kaasugeneraattoriosaston putkistoa.

Shatskojen kaasutusaseman rakennustyömaata.

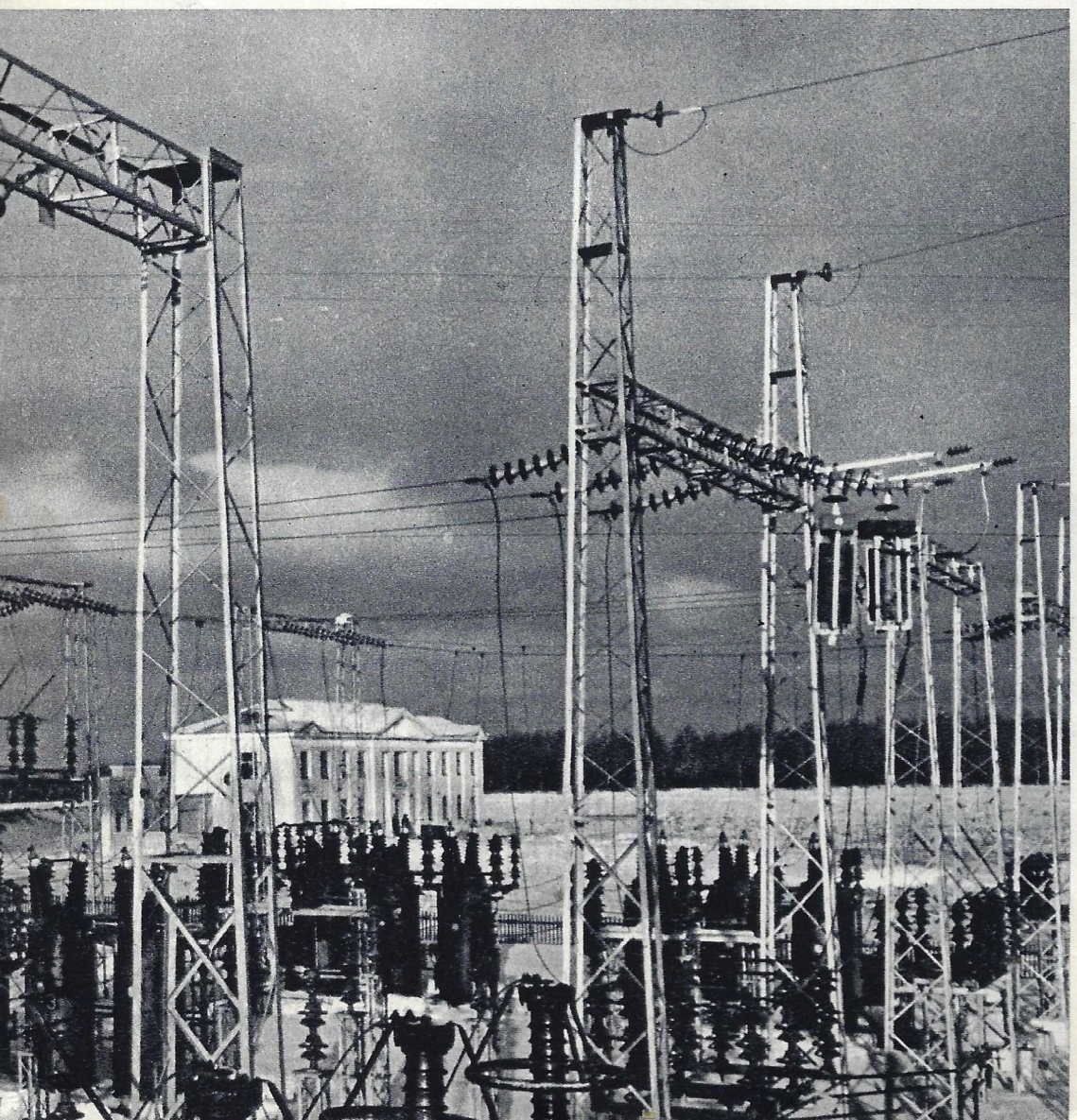

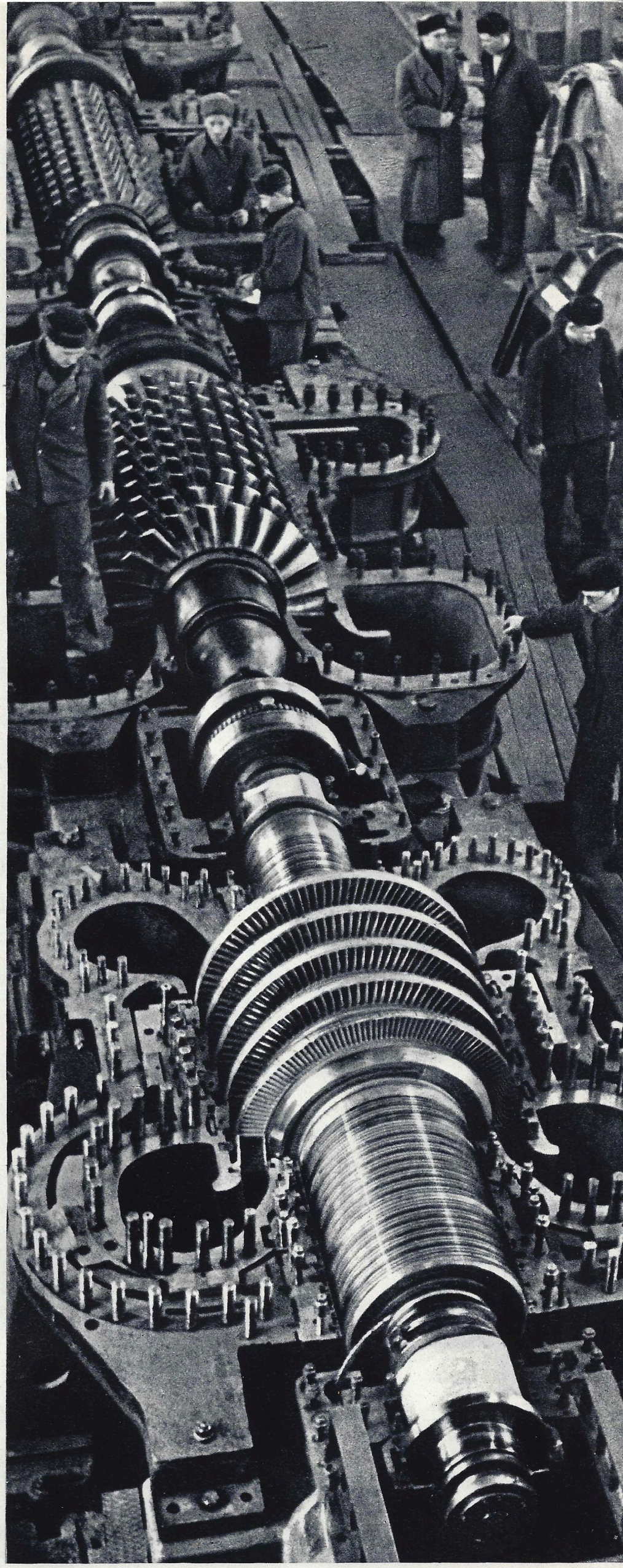

Shatskojen kaasutusasemasta tulee tämän alan kannattavin laitos. Täältä kaasua ei johdeta putkia pitkin tuotantolaitoksiin, vaan se käyttää aseman omia turbiineja. Kaasuturbiinisähköaseman laitteita asennetaan paikoilleen.

KUN SYDÄNTAUTI VAIVAA...

Valok. A. Garanin.

Neuvostoliiton lääketieteellisen akatemian terapeuttisen instituutin johtaja **A. L. MJASNIKOV.**

Neuvostovallan aikana on ihmisten keski-ikä maassamme jatkunut 32 vuodesta 64 vuoteen. Kuolevaisuus on alentunut yleensä neljännekseen ja lasten kuolevaisuus — kuudennekseen. Sangen ilahduttavia ilmiöitä kun vertaamme niitä samanlaisiin ilmiöihin muissa maissa. Mutta me tahdomme, että ihmiset eläisivät vielä kauemmin ja että levinneimmät taudit tulisivat vain harvinaisiksi tapauksiksi.

Tällaisista taudeista puheen ollen on muistettava eräitä Neuvostoliiton terveydenhuoltoministerin M. D. Kovriginan kertomia numerotietoja:

Vuonna 1955 kaupungin ja maaseudun poliklinikat rekisteröivät 3 800 000 sairasta 15 ikävuodesta alkaen, jotka kaipasivat lääkärinapua verisuonten kalkkeutumisen, verenpainetaudin, sydänvikojen, veritulppien ja reumatismin takia. Kaupungeissa lankeaa kuolleiden yleisluvusta verisuonitautien osalle 23,6 prosenttia, mutta 14 vuotta vanhempien potilaiden osalle — 32 prosenttia. Toisin sanoen, joka kolmas 14 vuotta vanhempi joutuu hautaan suonitautien takia. Muissa maissa ovat asiat vielä paljon huonommalla kannalla. Kun kuolevaisuus Neuvostoliitossa näiden tautien takia (1954) otetaan sadaksi, niin vuoden 1953 tilastotietojen mukaan se oli Ranskassa 173,4, Itävallassa — 190,8, Kanadassa — 137,7, Yhdysvalloissa — 237,7 ja Englannissa ja Walesissa — 263,7.

Juuri siksi sydän- ja suonitaudit ovat nykyään koko maailman oppineiden keskeisimmän huomion kohteena. Tätä alaa tutkii myös Neuvostoliiton Lääketieteellisen akatemian terapeuttisen instituutin työkollektiivi.

Suurta huomiota Neuvostoliitossa kiinnitetään hypertoniaan, tai kuten sitä yleisesti sanotaan, verenpainetautiin, joka on eräs levinnein sairausmuoto.

Mistä tämä tauti saa alkunsa?

Kliinillinen kokemus osoittaa, että tärkeä osa sen syntymisessä on hermostollisella liikarasituksella. Instituutin työntekijät ovat seuranneet potilaiden hermotilaa hypertonian alkuvaiheissa. Suuren venäläisen fysiologin I. P. Pavlovin koulukunnan keksimän menetelmän mukaan tutkittiin ärsytys- ja jarrutusprosesseja, niiden tasapainotilaa, hitautta ja nopeutta. On todettu, että monilla hypertoniaa sairastavilla on räikeä neuroosi. Tällaisessa taudintilassa syntyy suurin ärsytys niissä aivohermoissa, joista riippuu verenkiertoelinten toiminta. Tämän tuloksena perifeeriset, varsinkin eräiden sisäelinten verisuonet, kutistuvat, mikä johtaakin verenpaineen kohoamiseen. Alussa sillä on tilapäinen luonne. Myöhemmin patologisten ilmiöiden ketjuun yhtyvät biokemialliset häiriöt. Niinpä esimerkiksi hypertonian kärjistymistilat — kriisivaiheet — syntyvät usein siitä, että lisämunuaiset erittävät vereen liian paljon hormoneja (adrenaliinia ja noradrenaliinia). Ne lisäävät suonten kutistumistaipumusta, kiihdyttävät sydämen toimintaa ja kohottavat siten verenpainetta vielä enemmän.

Sitten ilmaantuvat munuaishäiriöt. Verisuonten kutistumisen johdosta munuaiskudos alkaa saada vähemmän verta. Tämän johdosta syntyy erikoisia tuotteita — reniiniä ja hypertensiiniä, jotka voimistavat verisuonten kutistumista ja huonontavat siten taudintilaa entisestään.

Verenpainetaudin joukkomittainen tutkiminen on antanut kuvan hypertonian leviämisestä muun muassa moskovalaisten keskuudessa. Kaupungin aikuisesta väestöstä sairastaa hypertoniaa keskimäärin noin 5 prosenttia. Tämä prosenttisuhde on paljon suurempi 45—50 vuotta vanhemmilla ihmisillä, mutta nuorisonkin keskuudessa on hypertoniaa paljon enemmän kuin oletettiinkaan.

Hermoja vaativassa työssä olevista on verenpainetautisia 2—3 kertaa enemmän kuin keskimäärin koko väestöstä.

Verenpaineen tilapäistä kohoamista on havaittavissa aivan terveilläkin ihmisillä. Myöhemmin se voi kehittyä vakinaiseksi sairaudeksi. Instituuttimme työkokemus osoittaa, että tällaisten ihmisten dispanserihoito ja määrätynlaisen järjestyksen noudattaminen jokapäiväisessä elämässä auttaa tämän taudin torjumista.

Tässä mielessä on suuri merkitys monissa tuotantolaitoksissa toimivilla profylaktorioilla. Nämä ovat pieniä parantolantapaisia laitoksia, joissa taudin

(Jatkuu sivulla 15)

←

Neuvostoliiton lääketieteellisen akatemian jäsen, terapeuttisen instituutin johtaja Aleksandr Mjasnikov.

VERENPAINETAUTI

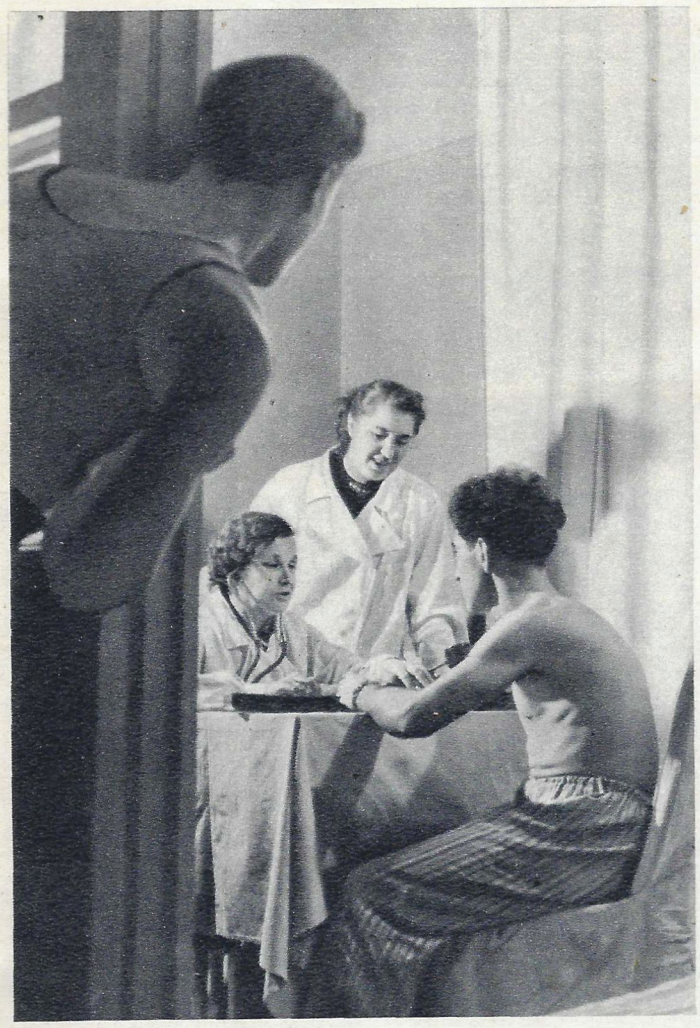

Monissa tuotantolaitoksissa terapeuttisen instituutin toteuttamat profylaktiset toimenpiteet ovat johtaneet siihen, että verenpaine on laskenut normaaliin 65 prosentilla tätä tautia sairastavilla potilailla, huomattavasti on laskenut 26 prosentilla ja vain 9 prosentilla on pysynyt ennallaan. Kuvassa työntekijöitä lääkärintarkastuksessa Moskovan "Krasnyi proletari" tehtaan huoltolassa. Vasemmalla: Instituutin työntekijä S. I. Bitkova; vieressä — huoltolan ylilääkäri J. N. Gimatudinova.

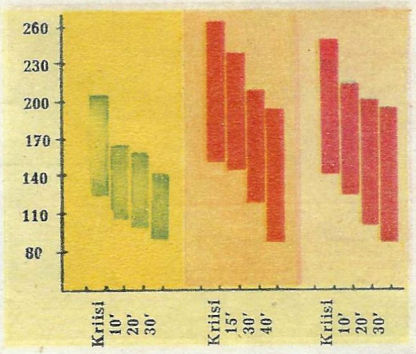

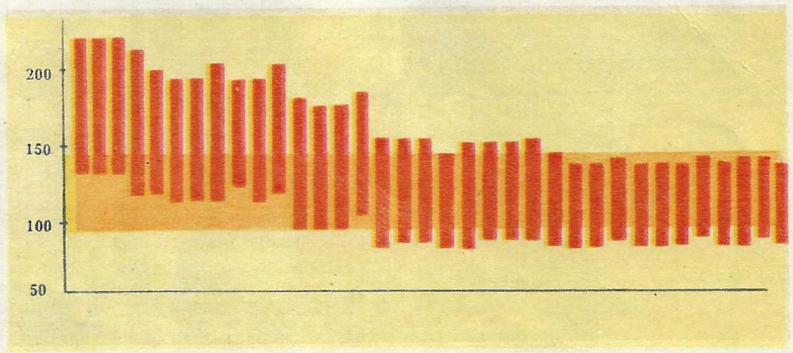

Vasemmalla: Kolme kuvaa dibasolin käyttämisestä parannuskeinona hypertonian kriisivaiheissa. Pystysarakkeen numerot osoittavat verenpainetta; vaakasuoran sarakkeen numerot osoittavat lääkkeen vaikutusta elimistöön (minuuteissa). Oikealla olevasta diagrammasta voidaan päätellä 35 päivää kestäneen reserpiini-(serpasiili-) hoidon tuloksista. Verenpaine, joka oli potilaalla 220/130, laski vähitellen ja läheni normaalia (diagrammassa se on osoitettu punakeltaisella).

Neuvostoliitossa valmistettava dibasoli on mainiota lääkettä hypertonian vaikeissa kriisivaiheissa. 20—30 minuutin kuluttua yksiprosenttisen dibasoliseoksen 3 millilitran laskimoon ruiskuttamisen jälkeen verenpaine laskee ja potilaan tila paranee. Esimerkiksi potilaalla I. (toinen kuva vasemmanpuoleisessa diagrammassa) kohosi verenpaine kriisitilassa 250/150; puolen tunnin kuluttua se aleni dibasolin vaikutuksesta 185/90. Verenpaineen laskemista edistää intialainen reserpiini (serpasiili), jota nykyään käytetään monissa maissa. Terapeuttisessa instituutissa tutkitaan seikkaperäisesti sen vaikutusta.

Lääketieteen tohtori N. A. RATNER.

Terapeuttisessa instituutissa hoidetaan hypertonipotilaita sähköunella, joka sisältyy siihen, että aivokuoreen vaikutetaan sähköimpulsseilla. Tämä ei synnytä sellaisia epäsuotavia sivuilmiöitä, jollaisia toisinaan saattaa havaita lääkeunihoidossa. Tällaisen hoitokurssin saaneilla potilailla verenpaine alenee, uni palautuu ja potilas saa jälleen työkuntoisuutensa.

Lääketieteen kandidaatti
G. V. SERGEJEV

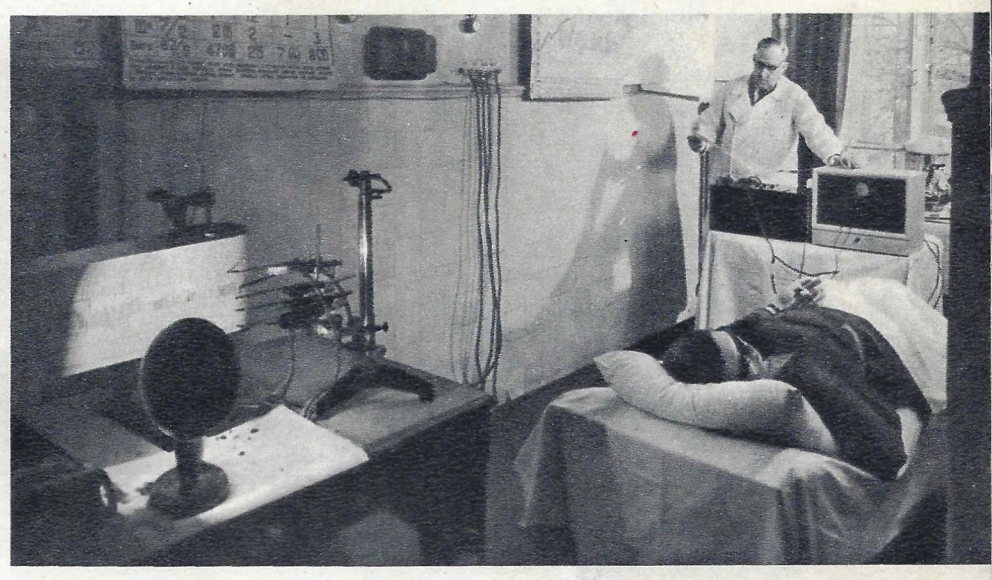

G. V. Sergejev hoitelee sähköuneen vaipuneen potilaan tilaa seuraavia kojeita.

VERISUONTEN KALKKEUTUMINEN

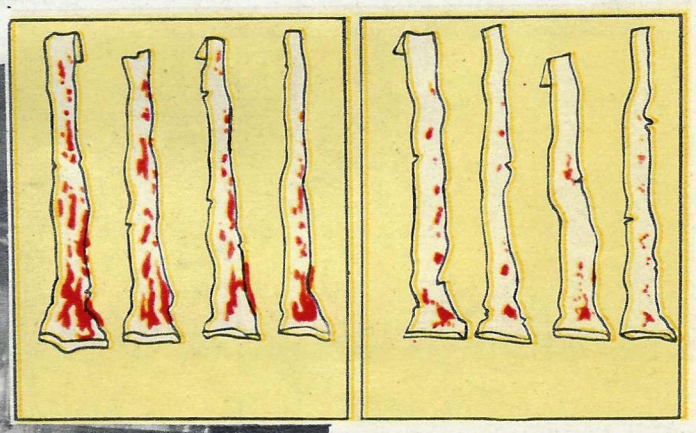

M. V. Bavina (vasemmalla), tohtori I. A. Mjasnikova ja professori M. G. Kritsman (oikealla) tutkimassa kokeellista ateroskleroosia. Viereisessa kuvassa: Kaaviokuva ateroskleroosin kehittymisestä koe-eläimessä pelkän kolesteriinin (vasemmalla) ja askorbiinihaponsekaisen kolesteriinin (oikealla) ruiskutuksen jälkeen. Jälkimmäisessä tapauksessa tauti kehittyy paljon hitaammin.

Instituutin biokemiallisessa laboratoriossa tutkitaan vitamiinien vaikutusta ateroskleroosin kehitykseen. Saatuja tietoja käytetään instituutin klinikassa hoidettavien potilaiden ravinto- ja hoitojärjestelmän määrittelyssä. Suurta huomiota kiinnitetään niinsanottuihin lipoproteiineihin — lipoidien ja verivalkuaisen yhdistyksiin. On todettu, että ateroskleroosissa näiden yhdistyksien koostumus häiriintyy, jonka vuoksi lipoproteiinien tutkimisella on tärkeä merkitys taudin määrittelylle.

Biologian kandidaatti
M. V. BAVINA.

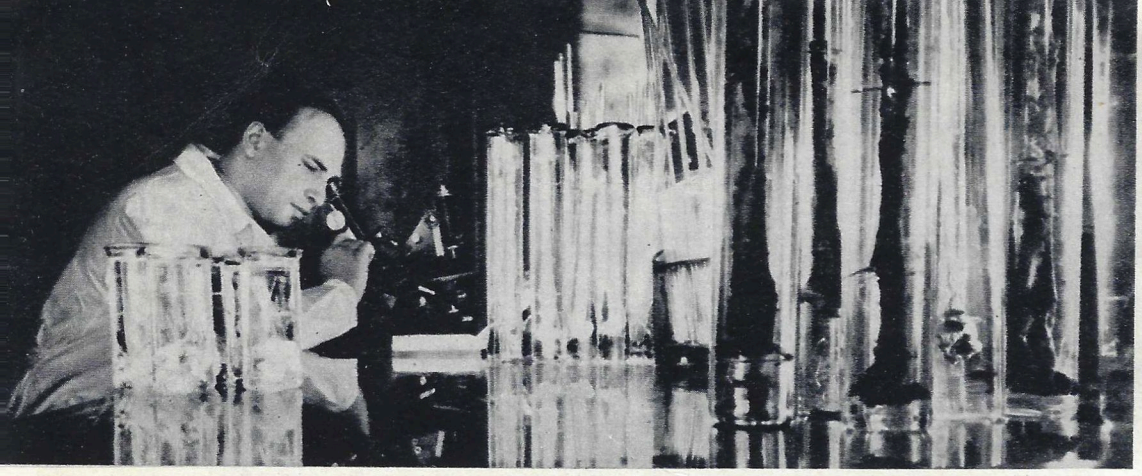

Lääketieteen kandidaatti N. N. Kipshidze tarkastamassa kokeilutietä sydänlihaksissa aikaansaadun kuolion preparaatteja. O i k e a l l a: Veritulpan jälkeen syntynyt sydänseinämän pullistuma.

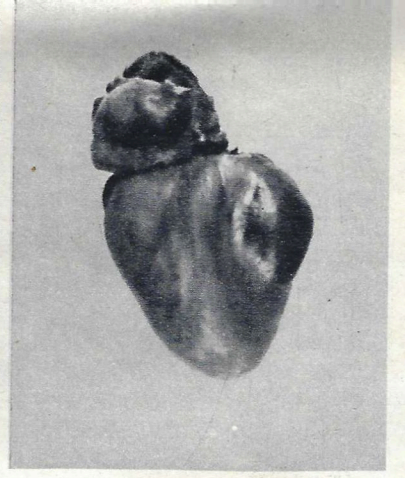

Kolesteriinin avulla on instituutissa synnytetty kaniineissa aortan ja sydänvaltimoiden ateroskleroosi. Samalla on tutkittu happinälän ja fyysillisen rasituksen vaikutusta näiden tautien kehitykseen.

On todettu, että happinälkä edistää ateroskleroosin kehitystä. Suuri fyysillinen rasitus on synnyttänyt koeeläimissä myokardin kuolion tapaisia raskaita muutoksia sydänlihaksessa.

Instituutissa synnytetyn myokardin kuolio on läheinen ihmisen patologialle ja puhuu funktionaalisen tekijän merkityksestä tämän taudin kehityksessä ihmisellä.

Terapeuttisen instituutin tiedemies
N. N. KIPSHIDZE.

SYDÄMENTOIMINTAVAJAUS

Ballistokardiografinen tutkimus perustuu ihmisen ruumiin niiden mekaanisten liikkeiden graafiselle rekisteröimiselle, jotka johtuvat sydämen supistumisesta ja verenkierrosta. Tämä menetelmä sallii usein saada selvän sydänviasta aikaisemmin kuin muiden keinojen käyttämisen avulla. Ballistokardiografian diagnostinen arvo kasvaa, jos sitä sovelletaan funktionaalisten kokeiden — fyysillisen rasituksen, tupakoimisen yhteydessä.

Neuvostoliiton Lääketieteellisen akatemian jäsen professori V. V. PARIN.

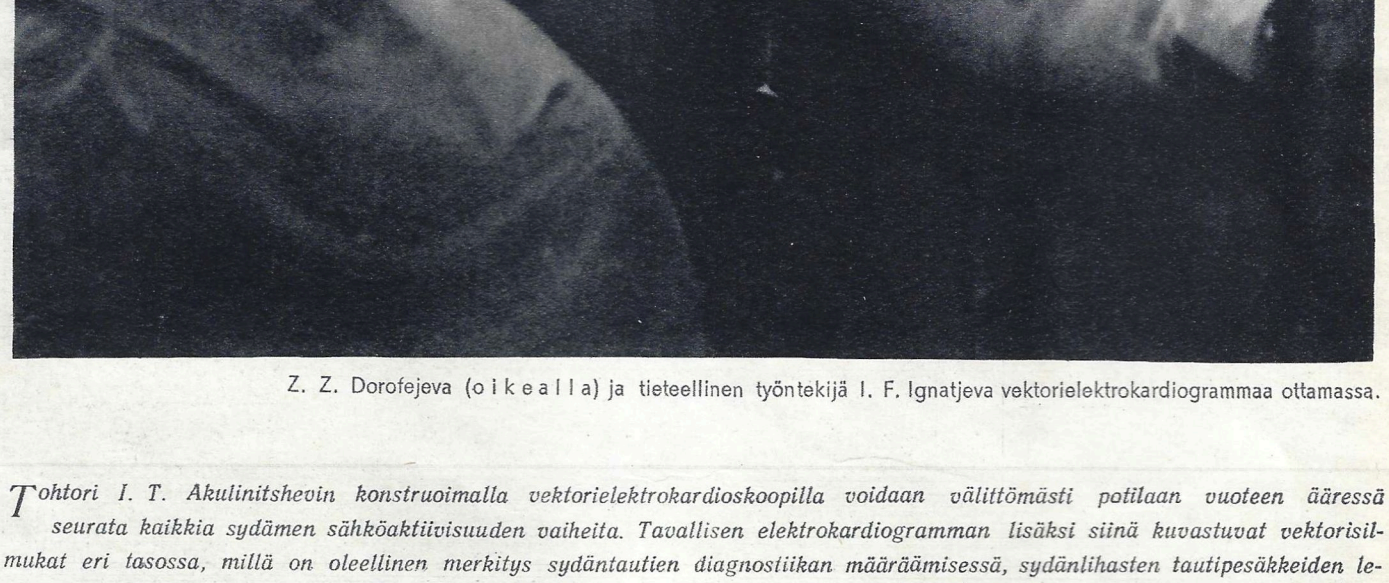

Z. Z. Dorofejeva (o i k e a l l a) ja tieteellinen työntekijä I. F. Ignatjeva vektorielektrokardiogrammaa ottamassa.

V. V. Parin (o i k e a l l a) ja lääkäri A. V. Marejev tarkastamassa potilasta ballistokardiografin avulla. Kuvassa näkyvät käyrät osoittavat sydämen toiminnan huononemista savukkeen polttamisen jälkeen.

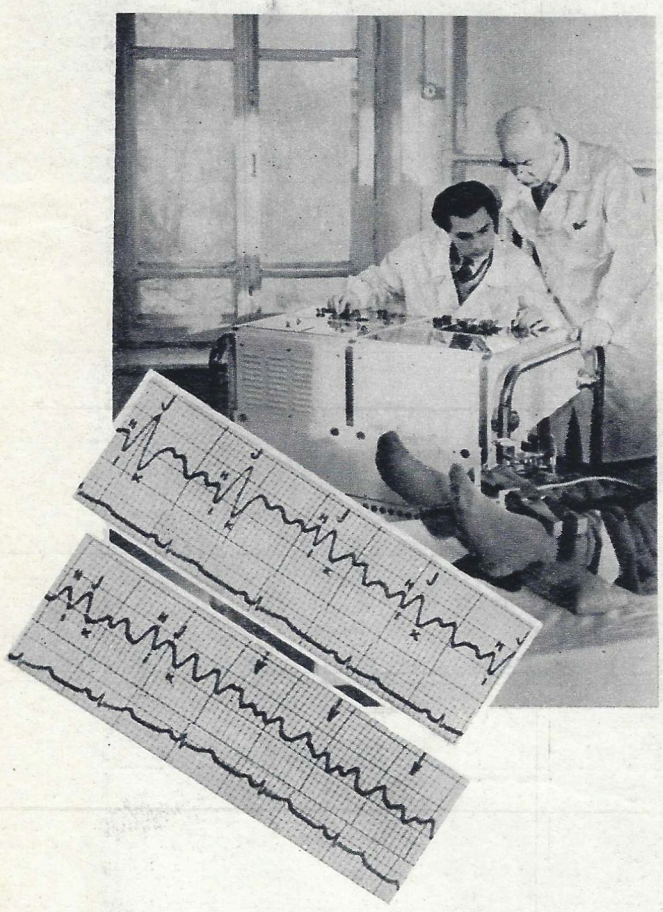

Tohtori I. T. Akulinitshevin konstruoimalla vektorielektrokardioskoopilla voidaan välittömästi potilaan vuoteen ääressä seurata kaikkia sydämen sähköaktiivisuuden vaiheita. Tavallisen elektrokardiogramman lisäksi siinä kuvastuvat vektorisilmukat eri tasossa, millä on oleellinen merkitys sydäntautien diagnostiikan määräämisessä, sydänlihasten tautipesäkkeiden leviämisrajoituksen toteamisessa.

Lääketieteen kandidaatti Z. Z. DOROFEJEVA.

REUMATAUTI

Reumatismia hoidettaessa on hyvin tärkeätä ottaa selvä taudin kulun aktiivisuudesta. Se on tarpeen hoitotavan määräämistä varten sekä kysymyksen ratkaisemiseksi, missä määrin on mahdollista operatiivinen puuttuminen sydämen reumavikoihin. Mutta tällaiset prosessit saattavat tapahtua salassa eikä niistä voida saada selvää yleisin kliinillisin ja laboratorisin keinoin. Siksi keksitään uusia keinoja, joista eräitä jo käytetään terapeuttisessa instituutissa.

Neuvostoliiton Lääketieteellisen akatemian kirjeenvaihtajajäsen professori I. I. SPERANSKI.

Vasemmalla: I. I. Speranski ja aspirantti A. I. Vorobjova tarkastamassa aineistoa, joka sallii päätellä piilevän reumatismin aktiivisuusasteesta. O i k e a l l a: Lääketieteen kandidaatti I. I. Savtshenkov rekisteröimässä reumasairaan sydänääniä. I. I. Savtshenkovin menettelytavalla tällainen tutkimus voidaan suorittaa röntgenkabinetissa yhdessä röntgenoskopian kanssa sekä matkan päästä sairashuoneesta tai leikkaushuoneesta.

varhaisia vaiheita sairastavat ihmiset saavat hoitoa työpäivän päättymisen jälkeen ja aamulla menevät taas työhön. Puolessatoista kuukaudessa saadaan tällaisella hoitotavalla verenpaine alenemaan huomattavasti ja usein normaaliinkin. Tällainen tilanne saattaa jatkua jopa vuodenkin, jonka jälkeen on hoitokurssin toistaminen sallittua.

Voidaanko verenpainetaudista vapautua täydellisesti? Nykyiset tulokset suovat mahdollisuuden vastata kysymykseen paljon toivehikkaammin kuin vielä muutama vuosi sitten.

Tautia on hoidettava määrätynlaisin tavoin. Sen alkuvaiheessa lääkärin on määrättävä vissinlainen työjärjestys ja kotiolot, säännöllinen lepo, riittävä uni, vastaava ruokajärjestys sekä hermostoa lujittavia lääkkeitä. Taudin toisessa vaiheessa sovelletaan paljon laajempaa hoitotapaa ja useita keinoja, jotka vaikuttavat suonistoon sekä vegetatiivisen hermoston perifeerisiin osiin.

Hyvän vaikutuksen tekee intialainen serpasiili. Kriisivaiheissa, jotka ovat vaarallisia aivo- ja sydänlihassuonille, on suuri parantava vaikutus kotimaisella dibasolilla. Taudin kolmas vaihe, jossa ilmenevät sydämen, munuaisten ja aivokudosten anatoomiset muutokset, antautuu valitettavasti vaikeasti terapeuttiselle vaikutukselle. Tällaisissa tapauksissa joudutaan käyttämään keinoja, jotka voivat vain lieventää tautikohtauksia.

Toinen suuri ongelma, jota instituutti tutkii, on ateroskleroosi. Tätä tautia tavataan useimmiten vanhempaan ikäluokkaan kuuluvilla, mutta sitä saattaa esiintyä myös kukoistusvaihettaan elävillä ihmisillä.

Kuuluisa neuvostoliittolainen tiedemies akateemikko N. N. Anitshkov (Leningrad) on tehnyt useita vuosia menestyksellä työtä ateroskleroosin tutkimisen alalla. Hän on saanut avustajainsa kanssa selvän tämän taudin syntymisen syistä. He ruiskuttivat koekaniineille suuret määrät rasvantapaista ainetta — kolesteriiniä — ja saivat niissä aikaan ateroskleroosin, hyvin samankaltaisen kuin ihmisilläkin. Tästä on syntynyt laajaa vastakaikua osakseen saanut teoria siitä, että ihmisen ateroskleroosin syntymisessä on myös suuri osansa rasva- ja kolesteriinipitoisella ravinnolla. Neuvostoliitossa hiljattain käyneen amerikkalaisen kardiologin Kiisin tietojen mukaan ateroskleroosin leviämisen, liikarasvan nauttimisen ja veren kolesteriinisoitumisen välillä on suora yhteys.

Olisi kuitenkin väärin sulkea koko juttu yksinomaan ravinnon vahingollisen vaikutuksen piiriin. Ateroskleroosia tavataan usein niilläkin, jotka ovat koko ikänsä olleet niukalla ravinnolla, kun taas päinvastoin sitä ei ole ihmisillä, jotka käyttävät paljon rasvaa ja kolesteriiniä. Ravinto vaikuttaa ateroskleroosin kehittymiseen vain siinä tapauksessa, kun elimistö ei sulata kyllin kolesteriiniä, kun aineenvaihto on häiriintynyt: onhan tämä aine elimistömme ja kudostemme välttämätön osa.

Viime aikoina leningradilaiset tiedemiehet N. N. Anitshkov ja V. D. Tsinzerling ovat osoittaneet, että tärkeä osansa kolesteriinivaihdon säännöllisyydessä ja ateroskleroosin kehityksessä on endokriinisillä tekijöillä, varsinkin kilpirauhasen toiminnalla.

Tutkittaessa hermovaikutuksia ateroskleroosin kulkuun on saatu selville, että ne aineet, jotka ärsyttävät hermoston tärkeimpiä osastoja, edistävät taudin kehitystä, mutta rauhoittavat aineet — taudin lieventymistä.

Kolesteriinivaihtoon voidaan vaikuttaa aktiivisesti vitamiineilla. Eräät niistä, muun muassa askorbiinihappo, jarruttavat kaniineissa herätetyn ateroskleroosin kehitystä, ja toiset, kuten esimerkiksi D-vitamiini, voimistavat sitä. Askorbiinihapon isojen annosten ruiskuttaminen hypertoniaa ja ateroskleroosia sairastaville, johtaa useissa tapauksissa kolesteriinitason alenemiseen ja taudintilan paranemiseen.

Terapeuttisessa instituutissa ovat saaneet vahvistuksensa amerikkalaisten oppineiden tutkimukset niinsanotuista lipoproteiineista. Nämä tiedot todistavat sitä, että ateroskleroosin kehittymisessä on oleellinen osa myös veren valkuaisaineen säännöllisyyden häiriintymisellä.

Taudin pahenemiseen vaikuttaa paljon myös verenpaineen kohoaminen.

Ateroskleroosin vaarallisena muotona on sepelvaltimoiden kovettuminen. Instituuttimme toimittamat tutkimukset ovat osoittaneet, että veritulpan ja sitä seuraavan kuolion — infarktin synnyttämiseksi koe-eläinten sydämessä sepelvaltimoiden skleroosin pohjalla tarvitaan lisävaikutusta, kuten esimerkiksi suurta fyysillistä rasitusta. Kliinillinen käytäntö osoittaa, että ihmisilläkin infarkti syntyy myös lisäsyiden vaikutuksesta: hermojärkytyksistä, liikarasituksesta jne.

Tämän raskaan taudin parantamisessa herättää suurta mielenkiintoa useiden sellaisten aineiden vaikutuksen kliinillinen ja kokeellinen tutkiminen, jotka estävät veren hyytymisen.

Instituutissa kiinnitetään suurta huomiota myös sydänreumatismin tutkimiseen. Niinpä kehitellään biokemiallisia ja immunobiologisia keinoja piilevän sydänreuman selvillesaamiseksi sekä pohditaan erään levinneimmän sydänvian — hiippaläppävian parantamisen mahdollisuutta operatiivisin keinoin.

Viime vuosina Neuvostoliitossa ja ulkomailla suoritetut tutkimukset antavat varmuutta siihen, että taistelu sydäntauteja vastaan tulee tapahtumaan yhä suuremmalla menestyksellä. Ja tämähän onkin taistelua ihmisen iän jatkamisen puolesta.

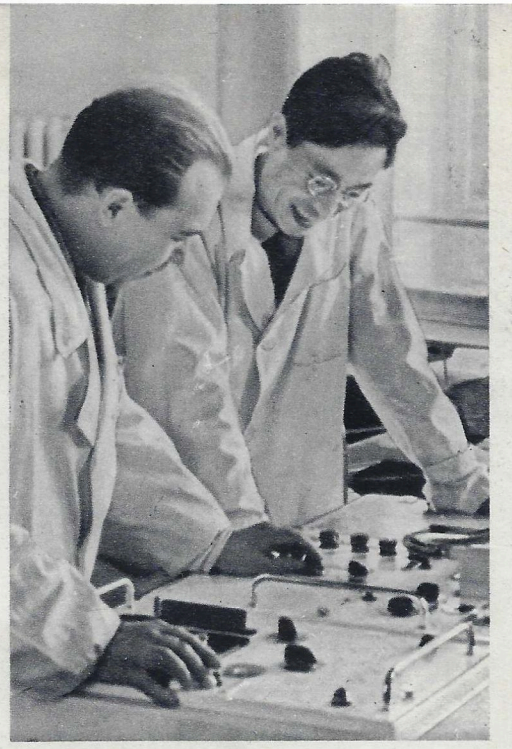

Terapeuttisen instituutin aspiranttikunnan oppilas, Shanghain lääketieteellisen instituutin työntekijä Lin Cheng (oikealla).

Helmikuussa 1955 tulin Kiinasta Moskovaan, Neuvostoliiton lääketieteellisen akatemian terapeuttiseen instituuttiin. Täällä olen tutkinut kysymyksiä, jotka ovat yhteydessä sydämen ja verisuonten toiminnan kanssa. Mielestäni on hyödyllistä käyttää hyväksi muiden maiden oppineiden saavutuksia ja työkokemusta. Tulevaisuudessa luulen saavani mahdollisuuden matkustaa muihinkin maihin jatkaakseni tämän tieteenalan tutkimista.

Olen hyvin kiitollinen professori A. L. Mjasnikoville, K. N. Zamyslovalle ja muille neuvostoliittolaisille tovereille heidän suuresta avustaan tieteellisessä työssäni.

Hallussani on erikoinen työhuone. Joka aamu menen ilomielin instituuttiin ja viivyn siellä usein iltamyöhään. Kotiin tulen onnellisena ja tyytyväisenä työhöni.

Tällaista on siis täällä elämäni ja työni. Lauantaisin ja sunnuntaisin käyn teatterissa taikka konsertissa. Asuntolassa myös järjestetään illanviettoja, joissa tanssitaan. Minäkin tanssin, joskaan en kyllin hyvin, mutta silti mielihyvällä.

LIN CHENG.

KESKUSHERMOSTON TOIMINNAN TUTKIMINEN

Terapeuttisen instituutin työssä on huomattava sija keskushermoston tutkimisella. Otamme selvää ihmisen reagoimisesta erilaisiin elämäntapahtumiin, määrittelemme ehdollisia liikereaktioita puheärsyttäjiin, tutkimme aivojen biosähkövirtoja ja verisuonireaktioita. Kaikki tämä sallii tehdä johtopäätelmiä hermoprosessien voimakkuudesta, tasapainotilasta ja liikkuvaisuudesta aivokuoren eri osissa.

Lääketieteen tohtori K. N. ZAMYSLOVA.

K.N. Zamyslova ja instituutin tieteellinen työntekijä V. A. Kononjatshenko tutkimassa potilaan ehdollisia ja ehdottomia refleksejä.

Paperisen lankarullan keksijä, insinööri Leo Venćunas.

VL. NEMTSOV.

Lapsuudessa saimme kuulla kaikenlaisia kertomuksia siitä, miten tehdään keksintöjä. Hyvin usein, kun puhe kääntyy tälle alalle, muistuu mieleen Arkhimedes, joka kylpyammeessa muotoili kuulun lakinsa, Newton ja puusta pudonnut omena. Paljon on hauskoja juttuja keksijöistä ja onnenpotkaisuista. Mutta useimmat ovat todellakin vain juttuja.

Kun muinaisuudessa sattuma auttoi ratkaisemaan jonkin tehtävän, niin tieteen ja tekniikan nykyisen kehityksen kaudella tuskin voidaan ajatellakaan mitään sellaista. Keksintäkäsityskään ei enää sellaisenaan missään suhteessa sovi vanhojen tottumusten puitteisiin. Voidaanko enää tarkalleen vastata kysymykseen, kuka on keksinyt atomienergian? Kuka on keksinyt suihkukoneen tai puolijohteet? Sitä ei nykyään enää voida tehdä. Tässä tapauksessa täytyy mainita satoja oppineita, tutkijoita, konstruktoreita ja teknologeja. Aivan oikein, teknologeja, joilla monissa tapauksissa on ratkaiseva osa tällaisissa asioissa. Otettakoon esimerkiksi puolijohteet — aikakautemme tekniikan eräs erinomaisin saavutus. Puolijohteiset valokennot voivat muuttaa auringonenergian sähköenergiaksi ilman höyrykattiloita ja generaattoreita. Puolijohteet korvaavat elektroniputket radiovastaanottimissa ja televisioissa. Jo on olemassa radiovastaanottimia, jotka sopivat rannekellon kuoreen. Tällaisiin tuloksiin on päästy yksinomaan puolijohdetriodien avulla. Miksi sitten tällaisia radiovastaanottimia ei ole kaikissa kaupoissa? Osoittautuu, että germaniumia, josta triodeja tehdään, on hyvin vaikeata puhdistaa, ja niitä on ylipäänsä vaikea tehdä. Teknologit eivät ole vielä ratkaisseet niiden suursarjatuotannon kysymystä. Mutta suursarjatuotanto on edullista ja halpaa.

Joku aika sitten ilmaantui kauppaan uusia tulitikkuja. Viidenkymmenen tulitikun asemesta laatikossa on seitsemänkymmentäviisi tikkua. Uudet tulitikut ovat ohuempia, ja jos tällaisia tulitikkuja alkavat valmistaa kaikki tulitikkutehtaat, niin me säästämme kokonaisia metsiä. Isojen lukujen laki! Tulitikkuja tehdään muuten pääasiallisesti haapapuusta, jota on verrattain paljon ja josta tuskin saataneekaan mitään muuta hyvää kuin tulitikkuja. Haapaa ei voida sanoa liioin kauniiksi.

Toista on koivu. Sitä ylistetään runoissa, kuvataan taideteoksissa ja siitä on tullut venäläisen luonnon symbooli. Ollaan sitä mieltä, että runoilijat, taiteilijat, matkailijat ja varsinkin rakastuneet pitävät koivua kauneimpana puuna. Kuinka suurella mieliharmilla muisteilaankaan koivumetsiä, jotka on nyt hakattu tarvepuuksi. Puhutaan, että koivumetsät katoavat vähitellen kokonaan Euroopasta. Miksi? Siksi, että vain koivusta tai pyökistä voidaan tehdä lankarullia. Aivan tavallisia lankarullia. Ja kun naiset jossain suurkaupungissa ompelevat itselleen juhliksi leninkejä, niin se merkitsee sitä, että jossain ovat koivumetsät harvenneet huomattavasti.

Katsokaamme mitä tilastotiedot kertovat. Neuvostoliitossa tarvitaan vuosittain noin kaksi miljardia lankarullaa. Niihin käytetään ensiluokkaista koivua. Puusta otetaan vain kahden metrin pituinen pölkky, jossa ei saa olla yhtään oksaa. Lankarullia tekevät automaatit, joissa menee puuta hukkaan yli 90 prosenttia. Ja tyhjentyneet lankarullat heitetään myös pois. Koivupuun kuljetukseen rullatehtaille tarvitaan joka vuosi noin 18 000 rautatievaunua. Lankarullia on koetettu tehdä muovista, mutta ensinnäkään siihen ei voi tehdä lovea, johon langanpää pannaan kiinni, ja toiseksi muovi on kallista. Koivuinen lankarulla maksaa noin 4—9 kopeekkaa. Kun nämä kopeekat kerrotaan kahdella miljardilla, niin saadaan noin 80—180 miljoonaa ruplaa.

Erään kerran — jo aikoja sitten, vuonna 1944 — tekstiiliteollisuuden ministeri kysyi konstruktorilta, joka silloin keksi automaattikoneita kevyttä- ja ravintoaineteollisuutta varten:

— Ettekö ottaisi tehtäväksenne tätä? — ja otti pöytälaatikosta tavallisen lankarullan. Insinööri kohautti olkapäitään ja vihjasi kohteliaasti, että tähän asti hän on askarrellut paljon parempien asioiden parissa.

Eilen olivat jätteitä, mutta nyt ovat raaka-ainetta.

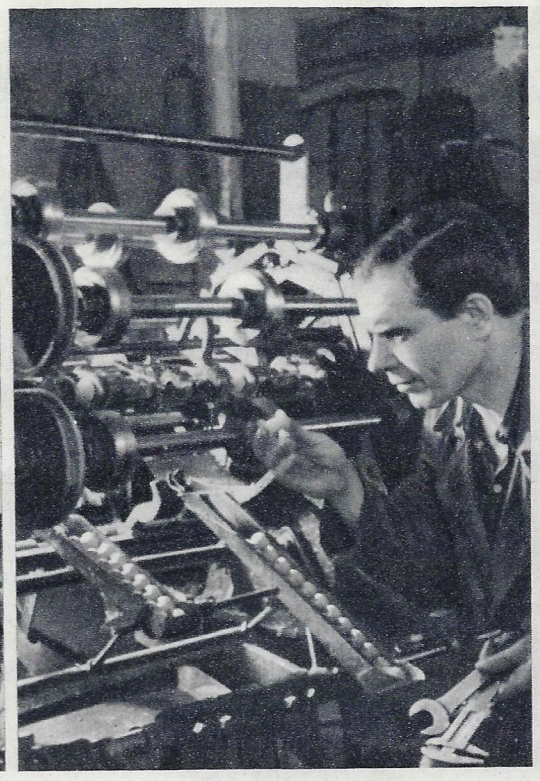

Insinööri Venćunasin automaatti.

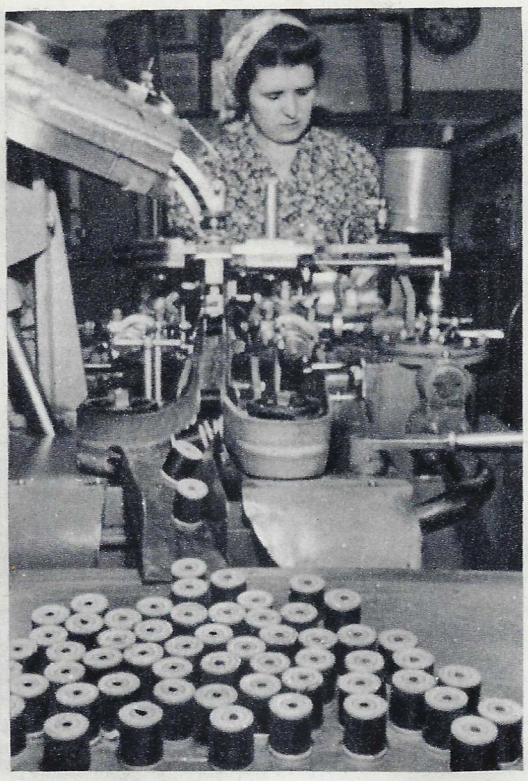

Nyt ei tarvitse kaataa koivumetsiä: lanka kerätään paperirullille.

Lankarulla

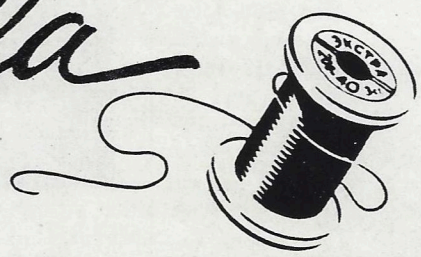

Valok. S. Kropivnitski.

— Ottakaapa kynä, — ministeri sanoi, — ja laskekaa, sitten sanotte: kannattaako asia vai ei...

Puhe oli puisen lankarullan vaihtamisesta paperiseen. Ja vaikka kiinalaiset olivat keksineet paperivalannan jo toisella vuosisadalla ja sitten se levisi ympäri maailman, niin tehtävä osoittautui kuitenkin hyvin monimutkaiseksi, sillä paperivalanta oli siihen asti ollut vain suorasivuista.

Insinööri, jota kehoitettiin tekemään lankarulla paperista, oli L. V. Venćunas. Hän ei suostunut siihen heti, vaan vasta sen jälkeen, kun keksi ratkaisukeinon. Ensimmäiset kokeet epäonnistuivat, ja sitten alkoi monivuotinen askartelu ja ajattelu.

Tavan takaa keksijä on käsityksessämme sellainen, joka ei muuta teekään kuin tallaa virkavaltaisuuden ohdakkeisia polkuja. Vaikeuksia oli tässäkin tapauksessa. Mutta vaikeinta oli voittaa aineen oikullisuus. Vastoinkäymiset vaanivat insinööriä joka askelella. Saadakseen lankarullan valetuksi Venćunas teki noin 15 000 koetta. Hänen työpöytänsä oli täynnä piirustuksia ja kaikenlaisia retortteja, mikroskooppeja, hammaspyöriä ja nivelyhdistelmiä, kaikenlaisia värjäysaineita ja elektronikojeita. Mahdoton on luetella kaikkia kysymyksiä, joita insinööri joutui käsittelemään työtovereineen.

Paperilautaset, pullot ja muut esineet valetaan muotteihin, matriiseihin. Eikö tämä olisi käynyt päinsä myös lankarullia valettaessa? Ehkä olisi käynyt, mutta kahden miljardin kappaleen valamista varten olisi pitänyt valmistaa kymmeniä tuhansia matriiseja. Se olisi vaatinut paljon työtä ja varoja. Lankarulla, kuten sanotaan, maksaa "kopeekoita", ja se on saatava tehdyksi kirjaimellisesti kopeekalla. Venćunas pääsi kuitenkin päämääränsä perille. Hänen laskelmiensa mukaan uusi lankarulla tulee maksamaan puolitoista kopeekkaa ja myöhemmin ehkä vähemmänkin.

Lankarullien valantamenetelmä antaa säästöä toistasataamiljoonaa ruplaa. Eikä tarvitse tuhlata koivumetsiä, sillä lankarullia voidaan tehdä paperijätteistä, joiden kuljettaminen pois tehdaspihalta maksaisi suuria summia.

Kokeiluhuoneessa insinööri Venćunas esitteli meille lankarullien valuautomaatin viisi eri mallia. Ja lopuksi viimeisen, onnistuneimman. Vetelä paperimassa virtaa putkia pitkin muotteihin, tyhjiöpumppu imee pois liian veden ja pyörivät kiekot antavat lankarullalle tarvittavan muodon. Sen jälkeen ne kuivataan kuumassa ilmassa. Koko prosessi näyttää hyvin yksinkertaiselta. Mutta oikullisiapa olivat ensimmäiset rullat, jotka lähetettiin lankatehtaalle. Ne halkeilivat ja katkoivat lankaa tahtomatta millään tavalla alistua automaatille, jolle ei kelvannut pienikään epätarkkuus rullien mitassa. Osoittautui, että tässä tapauksessa paperivalelman täytyy olla paljon tarkemman kuin tavallisen metallivalelman.

Tämänkin pulman Venćunas apulaisineen ratkaisi. Mutta eteen astui taas uusi pulma: lankarulla ei, Venćunasin sanojen mukaan, "tahtonut tulla leikatuksi". Rullan reunat olivat niin kovia, ettei automaatti voinut tehdä niihin lovea langan kiinnittämistä varten. Paperimassa täytyi saada pehmeämmäksi. Taas alkoivat loppumattomat kokeilut, rullat alkoivat antautua "leikattavaksi", mutta monet niistä lohkesivat. Askel askeleelta alistettiin ne ihmisen tahdon alle. Toisinaan löydettiin ratkaisu empiiristä tietä. Tuhansien kokeilujen jälkeen automaatti antoi vihdoin ensimmäisen erän kelvollisia lankarullia, jotka kestivät kerimisen kovan painon, kerintänopeuden ja monet muut koetukset.

— Eivät kelpaa! — sanoivat tavarantuntijat katsellessaan lankarullia. Tällainen tavara ei käy kaupan, sitä on värjättävä! Ministeriö kutsui koolle tieteellisen tutkimusinstituutin työntekijät — värjäysalan ammattimiehet. Mahdoton on sanoa, millä tavalla nämä spesialistit suhtautuivat asiaan kun ehdottivat lankarullien värjäämiseen kalliita nitrolakkoja. Kopeekan arvoisen paperirullan hinta nousi puurullan hintaa kalliimmaksi.

Toiveet ja monivuotinen työ olivat vähältä mennä hukkaan. Värjäysaineet söivät koko satamiljoonaisen vuosisäästön. Venćunas oli aikaisemminkin ollut tekemisissä kemian kanssa, mutta värjäysaineita ei ollut koskaan käsitellyt. Mistä oli etsittävä ratkaisua?

Esiin työntyi ainoa vastaus: jos rulla-automaatin keksijä kykeni tekemään koneen ja laatimaan teknologisen prosessin, niin keksiköön myös halvan värjäysaineen.

Esineet värjätään tavallisesti ammeessa taikka maalataan maalipuhaltimella. Jos pantaisiin lankarullat rumpuun, kuten tehdään valukappaleita liipattaessa, ja pantaisiin sinne, sanokaamme, alumiinijauhoa, niin lankarullat hioutuisivat sekä värjäytyisivät. Niinhän se on, mutta kun Venćunas otti lankarullat rummusta, niin ne tahrasivat. Kuinka tällaisille rullille olisi voitu keriä valkoista lankaa.

Täytyi keksiä uusia aineita ja tehdä satoja kokeita. Taaskaan ei asia ollut mikään yksinkertainen. Keksittiin, esimerkiksi, mainio resepti — lankarulla oli kaunis, kiiltävä eikä tahrannut, mutta kun ruvettiin laskemaan, kuinka paljon lankarulla tuli maksamaan, niin taas täytyi etsiä uusia keinoja.

Nyt on suurimmat vaikeudet voitettu. On löydetty halpa ja hyvä värjäyskeino. Automaatin piirustukset ovat valmiit. Kone kykenee tekemään 50 000 lankarullaa vuorokaudessa. Suunnitteilla on vielä tehokkaampi automaatti. Mikä tässä asiassa on luonteenomaisinta? Se on se, ettei keksintöjä tehdä vaistonvaraisesti, ettei keksintö ole satunnainen mielikuvituksen tuote, vaan useiden ihmisten suuren ja uhrautuvan työn tuote. Todellakin, kuinka tätäkään voidaan sanoa keksinnöksi sanan tavallisessa, totutussa mielessä? Missä on se hetkellinen ja häikäisevä järjenleimahdus, josta voitaisiin kirjoittaa korkeassa tyylissä? Sitä ei ole! Arvoitus on itse asiassa jakaantunut numerosarjoihin, tuhansiin kokeisiin, satoihin kynäpiirroksiin, pitkiin ja kiusallisiin työhetkiin, jollaisina ei aivotoiminta ole lakannut etsimästä uutta ulospääsyä tilanteesta.

HYVÄ AMMATTI

Kymmenen vuotta sitten Sofja Martazova tuli työhön Moskovan silkkikutomoon "Krasnaja Roza". Tässä ajassa Martazovasta on tullut ammattityöntekijä alallaan. Häneltä lähtee yksinomaan huippuluokan tuotteita ja aina enemmän kuin suunnitelma edellyttää.

Pidän ammatistani, — Martazova kertoo. — On mieluista tietää tekevänsä vain hyviä kankaita. En voi valittaa myös palkkaanikaan: ansaitsen noin 1 200 ruplaa kuukaudessa. Tyytyväisiä ovat toisetkin. Naiset, joita on valtaenemmistö tuotantolaitoksessa, pitävät arvossa ammattiaan ja sitä huolenpitoa, jota saavat osakseen tuotantolaitoksen taholta. Silkkikutomolla on oma lastenseimi ja päiväkoti sekä kesäleiri kaupungin ulkopuolella. Vuoden kuluessa naiset ovat saaneet tehdaskomitealta maksutta taikka huomattavalla alennuksella noin 900 parantola- ja lepokotipaikkaa. Erikoishoidon tarpeessa oleville työntekijöille annetaan maksuttomia paikkoja tehtaan yöprofylaktorioon. Joku aika sitten annettiin minulle ja molemmille työtovereilleni asunto tehtaan uudessa viisikerroksisessa kivitalossa. Tuotantolaitoksen lähistöön rakennetaan parhaillaan vielä yhtä 72-huoneistoista taloa tehtaan työntekijöille.

NÄYTTELIJÄVETERAANI

Maassamme juhlittiin hiljattain Neuvostoliiton kansantaiteilijan Aleksandra Jablotshkinan 90-vuotispäivää. Tämän näyttelijäveteraanin reippautta, tarmoa ja elämäniloa voivat kadehtia monet nuoremmatkin. Aleksandra Jablotshkina, jolla on menossa näyttelijätoimintansa 71. vuosi, kertoo innokkaasti näyttelijäurastaan, Pienen teatterin tulevista tavoitteista ja Yleisvenäläisen teatteriseuran toiminnasta, jonka puheenjohtajana hän on ollut jo kymmeniä vuosia.

— Ei voida olla tuntematta iloa siitä, että seuramme toimintaan osallistuu aktiivisesti tuhansia näyttelijöitä, — Jablotshkina kertoo. — Ennen vallankumousta ei voinut olla puhettakaan mistään näyttelijän yhteiskunnallisesta työstä. Sen tiedän hyvin omasta kokemuksestani. Mutta nyt on naispuolisten taidetyöntekijäin keskuudessa paljon neuvostojen jäseniä, taiteellisten ja muiden järjestöjen sekä ammattiyhdistysten johtajia. Kaikki tämä tekee elämämme erikoisen täyteläiseksi, kiintoisaksi ja merkitykselliseksi.

Olisi hyvä, jos muiden maiden taidetyöntekijät kävisivät useammin meillä. Elävä kokemuksen vaihto edistää keskinäistä kulttuurista rikastumista, auttaa yhteisymmärryksen aikaansaamista ja on ystävyyden lujittamisen varma keino.

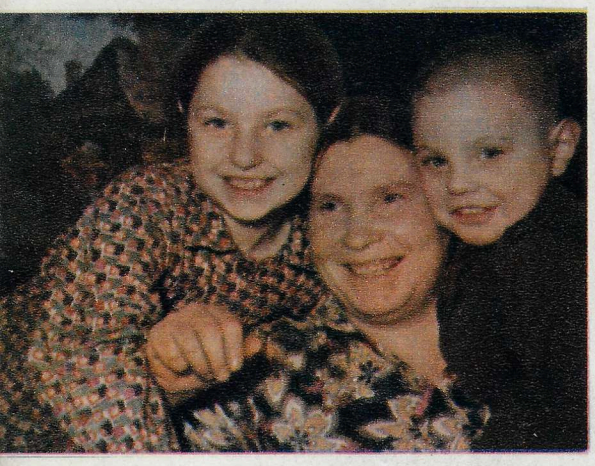

YHDENTOISTA LAPSEN ÄITI

Tässä te näette Maria Andrianovan tyttärensä Natashan ja poikansa Vovan parissa. Hänellä on vielä 9 muuta lasta. Vanhin poika on armeijassa ja pienin vasta opettelee kävelemään. Perheen saattaa tavata koolla vain aamuisin, ennenkuin isä ja vanhin tytär lähtevät työhön ja viisi lasta lähtee kouluun, taikka iltaisin, kun perhe viettää tunnin-pari näköradion ääressä.

— Minulle ja miehelleni on lapsista suurta iloa, — Maria Andrianova kertoo. — On toisinaan ollut vaikeuksiakin, mutta niitä alkaa olla yhä vähemmän. Aikaisemmin asuimme ahdingossa, mutta nyt on meillä uudessa talossa tilava asunto kaikkine mukavuuksineen. Valtio tukee perheen toimeentuloa myös rahallisesti. Olen saanut lapsiavustusta noin 41 000 ruplaa. Nuorimman, Iran syntymisen jälkeen minulle annettiin avustusta 2 500 ruplaa. Kuukausittaiset lapsiavustukset tuodaan säännöllisesti kotiin.

LUEN INSINÖÖRIKSI

— Hiukan yli vuoden kuluttua saan vuori-insinöörin diploomin. Haluan päästä työhön Tsheremhovon hiilikaivosalueelle Siperiaan, sillä tuo seutu viehättää minua runsailla luonnonrikkauksillaan, vaikka olenkin syntynyt ja viettänyt kouluvuoteni etelässä.

Tällaisia ovat Moskovan vuori-instituutin neljännen kurssin oppilaan Larisa Anfimovan lähimmät tavoitteet.

— Miellyttääkö minua tuleva ammattini? Ehdottomasti! Suoriudunko tehtävistäni? Luulen suoriutuvani. Ollessani praktiikalla Tsheljabinskin ja Donetsin alueella sain nähdä monilla vastuullisilla työaloilla paljon naisia — vuori-insinöörejä, jotka laitosten johtajien lausunnon mukaan tekevät työtä hyvin.

TÄRKEIN ASIA

— Haluan käyttää nyt tarjoutunutta tilaisuutta tervehtiäkseni maailman kaikkia naisia kansainvälisen naistenpäivän merkeissä, — lausui kemian tohtori Margarita Aslanova. Olen syntyperältäni köyhää armenialaista talonpoikaissukua. Neuvostovalta on antanut minulle sivistyksen ja mahdollisuudet syventyä tieteelliseen tutkimustyöhön. Ja olen iloinen voidessani omistautua lempialalleni — lasikuituongelmien selvittelylle. Minulla on kaksi toivomusta. Ensiksikin haluaisin lasikuitumme täydellisesti syrjäyttävän puuvillan, villan ja silkin käyttämisen teknillisiin tarkoituksiin. Toiseksi, — ja se onkin tärkeintä, — toivon, että lapsenlapseni ja kaikki lapset koko maailmassa välttyisivät kokemasta sodan kauhuja.

TULOT KASVAVAT

— Olisiko kolhoosistanne kerrottavana mitään uutta? — tämän kysymyksen kirjeenvaihtajamme teki Krasnogorskin piirissä Moskovan alueella sijaitsevan "Lutsh"-nimisen kollektiivitalouden peltoryhmän vastaavalle Nina Vojeikovalle.

— Uuttako? Paljonkin! — Vojeikova vastasi. — Viime vuonna me rakensimme uuden suuren navetan sekä sikalan ja kanalan. Sitäpaitsi korjasimme perinpohjaisesti kasvihuoneet, panimme alulle 20 autoa varten tarkoitetun tallin rakennustyöt ja parhaillaan ryhdymme rakentamaan kerhotaloa. Kolhoosilaisten sopuisan yhteistyön rahallinen tulos lisääntyi jälleen, nousten 4 700 000 ruplaan. Sitten vuoden 1953 lisäys on kaksi miljoonaa. Tarvinnee tuskin sanoa, että sitä mukaa ovat kasvaneet myös kolhoosilaisten omakohtaiset tulot.

NAISET

ONNI

Kirjailija Jekaterina SHEVELEVA

...Pieni tytöntypykkä piirsi paperille purppuranpunaisen auringonnousun ja mustan peltosaran sekä jonnekin lentäviä tummansinisiä lintuja, joiden punaisista nokista riippui pieniä mustia matkalaukkuja. Taideteoksen kolmivärisyys selittyi hyvin yksinkertaisella teknillisellä seikalla — käytettävänä oli vain kaksi kynää: toinen tavallinen musta lyijykynä ja toinen, kerrassaan ihmekapine, paksu korea värikynä — toisesta päästä sininen, toisesta punainen. Tuo ihmekynä ja itse piirtämistoimitus korvasivat paitsi leikkikalut (joita ei ollut), myös leivänkannikan (jota ei myöskään ollut) ja paljon muuta. Itse asiassa piirroksen värit vastasivat todellisuutta: tuona ajankohtana elämän todellisuuden muodostivat mustaksi palaneet pellot, härkävaunuasumukset, lavantauti, nälkä ja sekasorto. Todellisuutta oli myös kirkkaana avartuva auringonkajo. Oli vallankumous. Piirustuksen tarkoitusta kysyttäessä saatiin vastaus: "Linnut lentävät maihin, missä kaikki maksaa kopeekan". Ja koska tyttö oli repaleinen ja nälkäinen suon anteeksi hänen lapsenhaaveensa köyhyyden. Annan anteeksi, hädintuskin uskoen, että tuo tyttönen olin minä itse.

Maamme lapsilla on jo aikoja sitten ollut kaikkia mahdollisia leikkikaluja ja herkkuja. Jo aikoja sitten on värjöttely härkävaunuissa siirtynyt vanhemman polven harvinaismuistelmien maailmaan. Jo aikoja sitten on maamme teollisuus alkanut valmistaa lukuisia käyttökaluja, jotka huojentavat äitien askareita ja maagillisella tavalla muuttavat asumuksen kodiksi.

Varhaiskautemme puutteenalaisissa oloissa saattoi sinipunainen värikynäkin tuntua pienokaisesta tekniikan ihmeeltä. Sitä seurasi aika, jolloin jääkaapit ja pölynimurit tuntuivat vielä täysikasvuisistakin neuvostoihmisistä miltei ihmeeltä. Mutta sitten tuli aika, jolloin tavallisten neuvostotyöläisten ja virkailijoiden koteihin ilmaantuivat jääkaapit, pölynimurit, pesukoneet ja puunauskoneet. Ja kesken kaiken — neuvostovalmisteisia kameroita, jääkaappeja ja pölynimureita Moskovan ja Leningradin matkoilla ostaneet ulkomaalaiset voinevat vahvistaa olevansa tyytyväisiä noihin ostoksiin.

Kirjoitin hiljattain muutamalle lehdelle erään tavallisen neuvostonaisen elämästä ja annoin artikkelille otsikon "Onni". Se innoitti monet naiset tarttumaan kynään ja lähestymään minua. Toiset heistä, kuten esim. eläkkeennauttija J. Troitskaja Leningradista, kirjoittivat: "Ja niin minutkin valtasi halu kertoa onnestani. Neuvostonaisen onni voi olla täydellinen vain silloin, kun hänellä on yksilöllisen elämänsä ohella mieleinen työ ja toveripiiri ympärillään, siis kun hän tuntee itsensä ympärillään sykähtelevän elämän rakentajaksi." Toiset puhuivat eräistä jokapäiväisissä oloissa, muun muassa kauppapalvelussa, esiintyvistä puutteista.

Olen matkustellut monissa maissa ja ollut tilaisuudessa ihailemaan goottilaisen kivenkäsittelyn kaunistamia kaupunkeja sekä vanhoja ihania puistoja, samoin kuin katuja, joiden liikenne sotkeutuu kireiksi kirjaviksi solmuiksi ja kuin taikasauvan iskusta suoristuu vuolaiksi virroiksi. Olen kuljeskellut pienten hiljaisten kanavien puhtaita rantakatuja ja katsellut somista suklaanvärisistä tiililevyistä ladottuja taloja, jotka tuovat mieleen paitsi pienoislinnan myös korean suklaakaakun. Ajanmukaisissa jättiläismäisissä kauppapalatseissa ja vuotavia lotjia muistuttavissa myymälöissä olen nähnyt paljon juhlavaa ja arkista,

PUHUVAT

Valok. Mih. Gratshev.

keimailevaa ja asiallista, tarpeellista ja tarpeetonta, jos jonkinlaista. Mutta noiden kauppapalatsien ja vuotavien kojujen edustalla, vanhan suurenmoisen gotiikan ja uusien siistien pikku-talojen vierellä olen tuntenut selvemmin kuin etäisyydestä katsottuna sen eron, mikä vallitsee pienten hiljaisten kanavien ja meidän Volga—Donimme välillä, Haagin ja Utrechtin välimatkan sekä Moskovan ja Vladivostokin välimatkan välillä, oikullisten mainosvalojen kajon ja Siperian uudisrakennusten valomeren välillä.

Useammin kuin kerran olen havainnut ulkomaisten ystäviemme ymmärtävän tuon eron. He ovat pidättyneet vertailemasta elintasoja, sanokaamme Lontoossa ja Moskovassa, aavistellen, että kysymys ei ole yksinkertaisesta rinnastuksesta. Kysymys on vauhdista ja mittasuhteista. Kysymys on siitä, mitä tämä valtaisa maa on historiallisesti niin lyhyenä aikana ehtinyt jättiläislakeuksillaan suorittaa. Neuvostomaan teollistaminenhan on itse asiassa alkanut vasta kolmekymmenluvulla. Vasta neljännesvuosisata sitten ryhdyimme luomaan pohjaa sille hyödykkeiden runsaudelle,jota ihmiset tarvitsevat — elintarvikkeiden, vaatetuksen ja asuntotuotannon runsautta. Yksistään viidennen viisivuotissuunnitelman aikana kaupunkipaikoilla valmistui asuntoja miltei yhdelletoista miljoonalle ihmiselle. Yksistään Moskovassa muuttaa 1957 uusiin asuntoihin miltei kaksisataatuhatta kansalaista.

Ulkomailla liikkuessaan saattaa toisinaan kuulla sanottavan: "Mutta teidän kaupoissanne on vähemmän kaikenlaista pikkutavaraa ja valikoimakin on niukempi". Ja aina tekisi mieli kysäistä: entä missä on enemmän? New Yorkissa? Aivan, mutta Amerikkaan ei ole noin sataan vuoteen tipahtanut yhtään pommia tahi ammusta. Lontoossa? Aivan, mutta Venäjä lähti kymmeniä vuosia myöhemmin teollisen kehityksen tielle, ja Neuvostoliitto on sillä alalla nyt jo toisella tilalla maailmassa! Lisättäköön, että laulajattaren äänilahjoja voi yhtä vähän mitata hänen leninkinsä kiiltokullalla kuin elämän onnea rihkamalla. Pikkutavaroita tulee olemaan meilläkin, mutta missä on naisella enemmän vapautta ja aloitemahdollisuutta — kaikkea sitä mitä ei myydä lyhyttavarakaupoissa?

Kävelin kerran Lontoon katuja suloisen englantilaisen neitosen Thelman kanssa. Hän oli ollut demokraattisen nuorison festivaalissa, muistaakseni Varsovassa, ja joku neuvostolaisista ystävistä oli kertoillut hänelle maastamme. Thelma oli lukenut eräitä englanniksi käännettyjä neuvostokirjoja ja haaveili matkasta Neuvostoliittoon. Keskustellessaan kanssani hän ilmeisesti halusi varmistaa kaiken tietoutensa maastamme ja siitä mitä hän oletti näkevänsä meillä.

"Teilläkö naiset muodostavat siis lähes puolet kaikista korkeakoulusivistyksen saaneista asiantuntijoista? — hän sanoi puolittain kysyvästi. — Teillä valtio on siis suonut naisille yhtäläiset mahdollisuudet akateemisen sivistyksen saamiseen kuin miehillekin? Te sanotte, että valtion virastoissa ja talousjärjestöissä naiset muodostavat 49 prosenttia. Neuvostoliiton naiset ottavat siis todella osaa maan hallintaan!"

Thelman järkeily oli täysin johdonmukaista. Minä vahvistin sitä muutamilla vereksillä esimerkeillä — kertomalla aivan tavallisista neuvostonaisista, joita olin tullut tuntemaan. Esimerkiksi uzbekilaisesta Amina Mirmuhamedovasta. Uzbekistanissa oli ennen Lokakuun vallankumousta yleisenä sananparsi: "Parempi synnyttää kivi kuin tyttö. Kivi kelpaa taloa rakennettaessa". Nykyisin Amina Mirmuhamedova, jonka maatyöläisisän sukunimeä eivät edes naapurit tienneet, on saanut akateemisen sivistyksen ja ansioitunut toiminnassaan siinä määrin, että hänet on valittu Uzbekian neuvostotasavallan korkeimpaan neuvostoon. Tai esimerkiksi kolmekymmenvuotias Vera Gritsenko. Kommunistisen puolueen kutsua noudattaen hän lähti miehensä kanssa uudisraivaustöihin kaukaiselle Akmolinskin alueelle. Alkuaikoina siellä asuttiin arolle pystytetyissä teltoissa. Se oli kaksi vuotta sitten. Nyt uudisraivaajat asuvat rakentamissaan mukavissa kahden kerroksen taloissa. Sulkaheinäaro on muuttunut viljaviksi sovhoosipelloiksi ja Vera Gritsenko hoitelee niitä agronoomin ominaisuudessa.

Mikä on niinmuodoin luonteenomaisinta noille ihmisille, jotka ovat lannistaneet luonnon, pystyttäneet sen keskelle kodin ja kartuttavat työllään itsensä ja kansansa hyvinvointia? Korkea omanarvontunto ja rauhallinen ylpeys sekä tietoisuus siitä, että he eivät syö aikakautemme armoleipää eivätkä ole sattuman ja mielivallan leikkikaluja, vaan onnen seppiä. Toden totta, uudiskylien naiset nukkuvat rauhallisemmin kuin nukutaan eräissä pienoislinnoilta häivähtävissä huviloissa! Sillä eikö onni ole loppujen lopultakin siinä, että voi mennä maata reippaan toivehikkaana ja nousta ylös tietoisena, että tänään nuo eiliset toiveet alkavat täyttyä? Sanotaan, että äidin onni on lasten onnessa. Oli sellainenkin aika, jolloin meidän oli kieltäydyttävä kaikesta, mutta sensijaan lapsillamme on tänään yllin kyllin leikkikaluja, ruokaa ja vaatetusta, ja me olemme rakentaneet heille seimet ja sanatoriot, lepokodit, koulut ja yliopistot, antaneet heille kädet täyteen hyviä kirjoja ja avanneet heille kaikki tiet tiedon lähteille ja luomisen kunnaille!

En kuitenkaan halunnut, että lontoolainen ystävättäreni olisi saanut neuvostotodellisuudesta vain ruusunhohtoisin värein maalatun kuvan. On totta, että valtio pitää meillä naisista erikoista huolta. Mutta meillä on vielä paljon epäkohtia. Tämän ajatuksen vahvistamiseksi luin englantilaisneitoselle muutamia kirjeitä. "Mutta käsittääkseni nuo naiset ovat onnellisia!" — Thelma sanoi itsepäisesti. Ja minustakin monien kirjoittajien valitukset — kuten, ettei riitä aikaa käydä museoissa tahi taidenäyttelyissä — tuntuivat vähemmän oleellisilta. Jo sinänsä halu käydä taidenäyttelyssä on suurimerkityksellinen, ja epäilemättä onnettomampia ovat sellaiset, joilla toisinaan olisikin aikaa, mutta ei ole halua. Muiden kirjeiden joukossa oli eräs, joka oli saapunut Batumista A. Parfjonovalta. Siinä esitetyt valitukset, vaikka olivatkin oleellisia, eivät kuitenkaan olleet niin tärkeitä kuin se, että A. Parfjonova intohimoisesti rakastaa maalaustaidetta, musiikkia ja luontoa, siis se, että neuvostotodellisuus oli erilaisista elinvaikeuksista huolimatta juurruttanut tuohon naiseen unelman todellisesta kauneudesta, taiteesta, eikä hassua haavetta "maasta, missä kaikki maksaa kopeekan". Minusta oli hyvin tärkeätä myös se, että kirjoittaja Batumista oli uhrannut aikaansa yleishyödylliselle. Kirjoittamalla kirjeensä hän puuttui elämään, tahtoen parantaa sitä jossain suhteessa. Tuolle naiselle Batumista oli siis ominaista samanlainen luomistarpeinen suhde ympäröivään elämään kuin Amina Mirmuhamedovalle Uzbekistanista ja Vera Gritsenkolle Shuiskin neuvostotilalta ja sadoille tuhansille muille neuvostonaisille — suhde, joka esiintyy vain henkisesti vapautuneella ihmisellä.

Koko maailman naiset etsiskelevät nykyisin tietä onneen; siinä mielessä neuvostonaisten käytännöllisellä kokemuksella on varmaankin suuri mielenkiinto. Emme ole ratkaisseet kaikkia ongelmia, mutta tärkeimmät olemme ratkaisseet menestyksellisesti: saavuttaneet täydellisen tasa-arvon sekä pääsyn sivistykseen ja yhteiskunnalliseen toimintaan ja taanneet lapsillemme turvatun tulevaisuuden. Muut, pienempää suuruusluokkaa olevat asiat, ovat helpompia ratkaistakin!

Maailman löytäminen.

Valok. D. Sholomovitsh.

Talvi Angaralla

Valok. J. Bagrjanski.

Angaran yllä säihkyy pitkinä talviöinä satoja kirkkaita valoja. Ne on sytyttänyt itse tuo joki, jonka vesi pyörittää Irkutskin voimalaitoksen ensimmäisiä turbiineja. Sillä välin laitoksen rakentuminen jatkuu ja tänä vuonna pannaan käyntiin vielä monta turbiinia.

Kun rakentajat alkoivat tehdä tuttavuutta Angaran kanssa, he joutuivat ihmeisiinsä sen omalaatuisuudesta. Monet seikat hämmästyttivät muualta saapuneita. Baikal-järvestä alkunsa saava virta on niin mahtava jo ensituimaan, ettei jäädy paukkuvimmallakaan pakkasella. Ja pakkasasteita on seudulla Celsiuksen mukaan toisinaan 40—50. Angaran tulvatkin ovat toista maata kuin muilla joilla: se ei tulvi keväisin, vaan myöhäissyksyllä ja toisinaan jopa talvellakin. Kolmas tärkeä erikoisuus on Baikal, joka muodostaa suunnattoman suuren luonnollisen vesivaraston ja takaa vedentulon tasaisuuden ympäri vuoden.

Lehtemme kirjeenvaihtaja on pyytänyt sähkölaitosten rakennusministerin apulaista I. I. Dmitrijeviä kertomaan hiukan seikkaperäisemmin Angaralla käynnissä olevista töistä.

Apulaisministeri Dmitrijev sanoi pitkien ja kylmien talvien vaativan rakentajilta suurta kekseliäisyyttä. Kovien pakkasten vuoksi eivät betonityöt ottaneet ensi alussa mitenkään luontuakseen. Insinöörit ja työläiset ehdottivat silloin, että betonia ryhdyttäisiin laskemaan höyry- ja sähkölämmittimien avulla lämmitettävissä suojuksissa. Ja työt lähtivät luistamaan yhtä hyvin kuin kesällä.

Mainittakoon, että näillä seuduilla maaperä jäätyy jo lokakuun alkupäivinä. Tämäkin seikka oli otettava laskuihin. Astelevat kaivinkoneet nostivat kesän ja syksyn mittaan veden alta soraa varastoon, joten rakentajilla oli aina riittävästi materiaalia, talvea siis hiukan "huiputettiin".

Töitä tehtiin samanaikaisesti rakennusmontussa ja padolla sekä joen molemmilla rannoilla. Konevoima ja tekniikka apunaan rakentajat laskivat yli 700 000 kuutiometriä betonia, asensivat noin 10 000 tonnia metallirakenteita, junttasivat pohjaan 7 700 tonnia metalliponttia ja siirsivät 10 000 000 kuutiometriä soraa ja savea.

Rakennuskompleksin teknillinen ratkaisu heijastaa Angaran vesistöllisiä erikoisuuksia ja sen laakson geologisia sekä pinnanmuodostuksellisia omituisuuksia. Niistä johtuen Irkutskin voimalaitoksella ei tarvita ylisyöksypatoa. Sen korvaavat sähkölaitosrakennukseen tehdyt sääntelyaukot, joiden kautta liika vesi voidaan laskea pois varastosta.

Padon rakennusaineena on käytetty soraa ja hiekkaa. Sen keskeisimmän ytimen muodostaa savi ja kaksi teräsponttiseinää. Täten on tärkeimpien rakennelmien luomisessa vältytty kalliiksi tulevan betonin käytöstä, mikä on tuntuvasti vähentänyt rakennuskustannuksia.

Sähkölaitoksen kokonaisteho on suunniteltu 660 000 kilowatiksi ja vuotuinen tuotantokyky 4,5 miljardiksi kilowattitunniksi. Parhaillaan on rakenteilla suurjännitelinja voimavirran siirtämiseksi tuotantolaitoksille ja uusille rakennustyömaille auttamaan Siperian luonnonrikkauksien entistä nopeampaa käytäntöönottoa. Irkutskin energia siirretään Angaran sähkölaitosportaikon toiselle askelmalle — Bratskin voimalaitoksen rakennustyömaalle.

Angaran rakennusnäkymä muuttuu joka päivä.
Siitä ei ole kauan, kun se oli tämän näköinen.

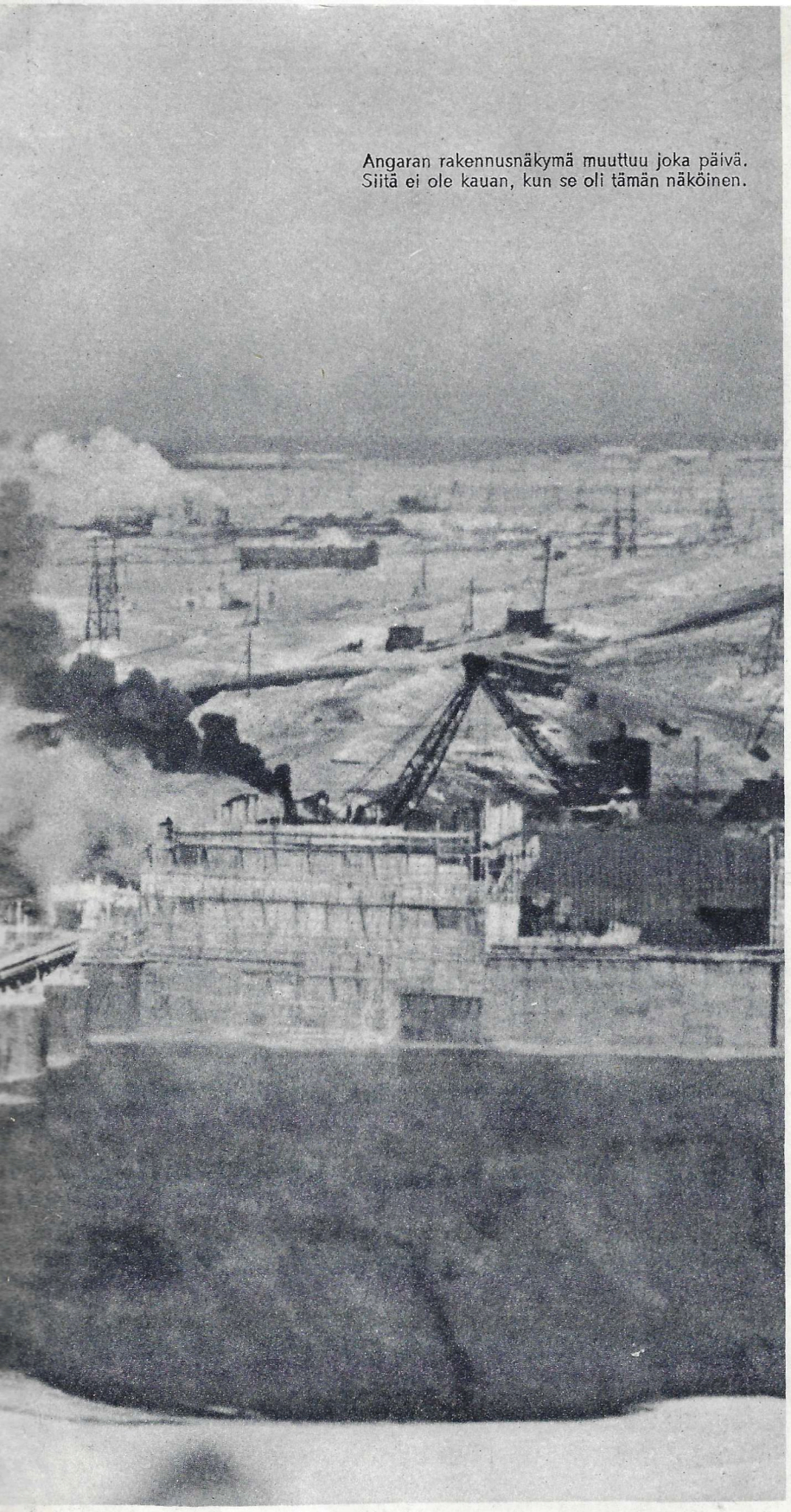

Itä-Siperian ensimmäisen vesivoimalaitoksen rakennustyömaan insinööri Tamara Kuznetsova.

Hydrologit työssään. Vesi ei jäädy, vaikka koko laiva on jääkuoressa.

Irkutskin voimavirta siirtyy 650 kilometrin päähän Bratskiin, maailman suurimman sähkölaitoksen rakennustyömaalle.

Ei ole niinkään yksinkertaista olla sukeltajana Siperian pakkasten paukkuessa ympärillä!

K. Tshukovski

LASTEN YSTÄVÄ

Lukija ja kirjailija.

Valok. V. Shahovski.

Vera SMIRNOVA

Neljänkymmenen minuutin matkan päässä Neuvostoliiton pääkaupungista, Moskovan luonnonihanalla lähitienoolla sijaitsevassa Peredelkinon huvilakylässä on pieni talo isäntänään pitkä harmaapäinen mies, jonka tuntevat paitsi kyseisen kylän lapset koko neuvostomaan pikkuväki, vieläpä monien muidenkin maiden lapset.

Aamuauringon noustessa kiertokäynnilleen tuo mies jo nähdään puutarhassaan, talvisin lunta luomassa ja kesällä kasvimaata kaivamassa tai talon edessä olevia kukkia hoitamassa. Kello kuudelta hän asettuu työhuoneensa pöydän ääreen kirjoittamaan. Muutamia tunteja uurastettuaan hän lähtee kävelylle. Askel hänellä on ihmeteltävän kevyt ja nopsa, sattuupa toisinaan, että tuo lumivalkoinen setä pyrähtää kilpajuoksuun pikkupoikien kanssa.

Millaiselta jätiltä hän mahtaakaan näyttää ystävistään "kahden ja viiden väliltä"! Todellinen satusetä — hirmusuuri, kovaääninen, iloinen ja herkän hyväilevä, aina valmiina lausumaan jokaiselle — eikä vain lapsille — hyvän sanan, hauskan vitsin tahi lystin jutun. Hellyydellä, jota ei ole niinkään helppo ansaita, lapset kutsuvat tätä suurta setäänsä, kirjailija Kornei Tshukovskia, lempinimellä "Tshukosha".

Hänen talonsa alakerroksen nurkkahuoneessa on kattoon saakka ylettyviä hyllyjä, jotka ovat täynnä lastenkirjoja; vieressä on pieni pöytä ja sillä laatikko, jossa säilytetään pienten lainaajien kortistoa, kuten kirjastossa konsanaan. Ja se onkin lainakirjasto, jonne voi tulla jokainen lähiseudun lapsukainen. Hyllyillä on runsaasti myös isännän omasta kynästä lähtenyttä lukemista.

Kukapa lapsista ei tuntisi Tshukovskin satuja "Muista pestä", "Krokotiili", Fedoran suru", "Ryöstetty aurinko", "Aikuinkipeätä", "Torakka" ja "Ihmepuu". Monet hänen lukijoistaan ovat ajat sitten varttuneet aikuisiksi, mutta muistavat nuo kirjat ja ulkomuis-

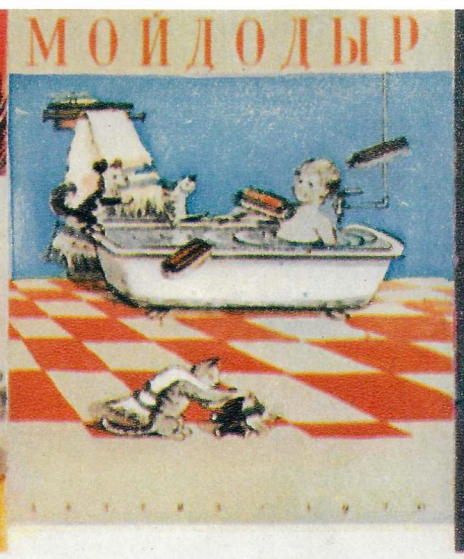

tista latelevat niitä lapsilleen ja lastenlapsilleen. Eräät niiden lausekkeista ovat juurtuneet jo sananparsiksi. Hyvinkin "epäsadunomaisissa" tilanteissa ihmisten saattaa kuulla usein huokaisevan:

— Ei ole leikin tekoa —

Vetää suosta virtahepoa!

Maamme lastenkirjastojen hyllyillä on myös varttuneemmille nuorille tarkoitettuja kirjoja, joiden parissa Tshukovski on antaumuksella ahertanut; mainittakoon vain hänen kääntämänsä Rudyard Kiplingin sadut, Mark Twainin "Tom Sawyerin seikkailut" sekä "Robinson Crusoen" ja Münchhausenin juttujen lyhennelmät.

Kirjailijan ystävyyttä lasten kanssa on kestänyt yli neljä vuosikymmentä. On vaikea kuvitellakaan Kornei Tshukovskia irrallaan lapsista, ilman alituista elävää kanssakäymistä heidän kanssaan.

Muistissani on säilynyt tapaus eräältä Leningradin ankaran talven ajalta, jolloin Tshukovski kolmenkymmenen asteen pakkasessa tuli erääseen tuntemattomaan taloon sairaan pikkutytön luokse. Koollaan, rauhallisuudellaan ja lempeän laulavalla äänellään hän tuntui täyttävän koko huoneen, eikä kestänyt montakaan minuuttia kun kyynelet kuivuivat lapsen ja äidin silmistä kaikkien alkaessa hymyillä nähdessään tuon hongankolistajan tekevän temppuja tavallisella tuolilla ja kuunnellessaan hänen iloista rupatteluaan.

Tshukovski ymmärtää mainiosti, että ilo, riemu ja nauru — siis yleensä onni — on lapselle ehdoton välttämättömyys, ja hänellä on myös taitoa jakaa auliisti tuota ilonlahjaa lapsille.

Ihanassa kirjassaan "Kahdesta viiteen", johon hän on koonnut havaintonsa lapsista yli neljänkymmenen vuoden ajalta ja jossa taiteilijanäkemys sulautuu syvämietteisen kasvattajan ajatteluun ja tiedemiehen yleistämistaitoon, hän kirjoittaakin: "Kaikki lapset 'kahdesta viiteen' uskovat (ja haluavat uskoa), että elämä on luotu vain iloa ja rajatonta onnea varten, ja tämä usko onkin eräs heidän normaalin henkisen kehityksensä tärkein ehto. Pienokaisen titaaninen työ päästäkseen perille aikuisten henkisestä perinnöstä toteutuu vain hänen ollessaan järkkymättömän tyytyväinen ympäristöönsä. Siitä se taistelu onnesta, jota lapsi käy olemassaolonsa raskaimpinakin kausina". Tällaisen "lapsioptimismin" vahvistusväittämä onkin Tshukovskin uskontunnustus luomistyönsä alalla.

Kornei Tshukovski ei ole kuitenkaan vain hauska satuseppo. Vanhempi lukija tuntee toisenlaisen Tshukovskin: vakavan kirjallisuudentutkijan, Nekrasovin jäämistön "ylimmäisen tuntijan", vallankumousta edeltäneen venäläisen lehtimieskaartin "viimeisen mohikaanin", kirpeän kriitikon, Walt Whitmanin kääntäjän, erinomaisten muistelmateosten tekijän ja neuvostokirjallisuuden nuorten voimien kasvattajan.

Hänen työhuoneensa seinillä on suuren venäläisen taidemaalarin Repinin tauluja muistona pitkäaikaisesta ja lujasta ystävyydestä, joka vallitsi heidän välillään. Kaappien kätköissä on todellisia aarteita — vuosisatamme alun merkkihenkilöiden kirjeitä ja kuvia. Ketä kaikkia hänen tuttavapiirinsä onkaan käsittänyt! Viisikymmentä vuotta kestäneen kirjailijatoimintansa aikana hän on ehtinyt tavata Shaljapinin, Kropotkinin ja Lunatsharskin, työskennellä yhdessä Gorkin kanssa, tuntea läheisesti Korolenkon, Kuprinin, Buninin, Leonid Andrejevin, Blokin, Aleksei Tolstoin ja Majakovskin, tutustua Wellsiin, vieläpä tarunomaisen Sherlock Holmesin tekijäänkin — Conan-Doyleen. . .

Kuluvan vuoden maaliskuussa Kornei Tshukovski täyttää seitsemänkymmentäviisi vuotta. Merkkipäiväksi otetaan hänen teoksistaan uusia painoksia. Kaunokirjallisuuskustantamon julkaisemana ilmestyvän neliosaisen kokoelman "painavimman" niteen muodostaa epäilemättä "Nekrasovin mestaruus". Kornei Tshukovskilla on ollut suuri osa tuon venäläisen runoilijaneron tuotannon tutkimisessa. Siitä tulisi sinänsä kiehtova kirja, jos kertoisi, kuinka Tshukovski etsi ja löysi uusia, tuntemattomiin jääneitä Nekrasovin runoja, — ja hän on "löytänyt" niitä yli 15 000 säettä, — kuinka kärsivällisesti hän tutki ja selitti monia Nekrasovin runoissa käsittämättömiksi jääneitä kohtia ja entisöi tsaristisen sensuurin runtelemia paikkoja. Tshukovski on uhrannut Nekrasoville lähes puolen vuosisadan työn — ja millaista työtä se onkaan ollut!

Kornei Tshukovski on tehnyt paljon viime vuosisadan kuusikymmenluvun kirjallisuuden tutkimiseksi. Yleisesti muistetaan myös hänen kirjansa "Kääntämisen taito". Ja minkä määrän aikakauslehtiä ja kirjoja hän onkaan toimittanut, kuinka moniin julkaisuihin osallistunut ja miten monta yleishyödyllistä asiaa — suurta ja pientä — aloittanut!

Kornei Tshukovskin seitsemänkymmentäviisivuotispäivää vietettäessä hänen kaikki lukijansa "kahdesta ylöspäin" toivottavat hänelle monia elonvuosia ja hyvää terveyttä sekä jatkuvaa hedelmällistä työtä neuvostokirjallisuuden vainiolla.

Vuodelta 1910 peräisin oleva valokuva kirjailijan albumista. Nuori Tshukovski ja hänen vaimonsa Maria (vasemmalla) suuren venäläisen taidemaalarin Ilja Repinin vieraina. Repinin vieressä on hänen vaimonsa Natalia Nordman (Severova). Seinällä näkyy Tshukovskin kuva sekä Leo Tolstoin ja hänen puolisonsa Sofian yhteiskuva. Tällä sivulla on myös Tshukovskin teosten kansikuvia. Hänen kirjojaan on painettu Neuvostoliitossa 496 kertaa. Niitä on ilmestynyt 50 kielellä yhteensä yli 33 135 000 kappaletta. Tshukovskin tuotteita on julkaistu moneen otteeseen myös muissa maissa.

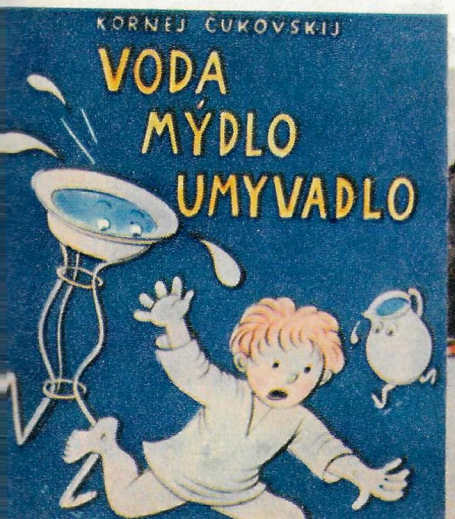

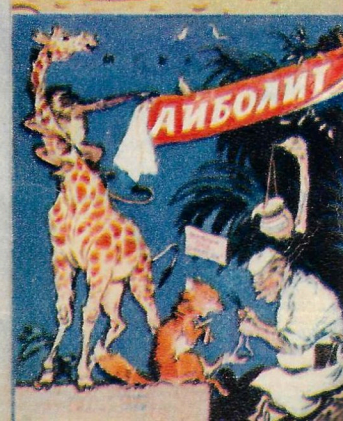

Tehtaan ammattiosaston kokouksessa vierailleet kirjeenvaihtajat havaitsivat salin nurkassa hauskoja puhuvan ryhmän ja näppäsivät siitä kuvan. Sitten he tutustuivat lähemmin miehiin, jotka olivat (v a s e m m a l t a) seppä L. J. Tseitlin, sorvaaja A. A. Fedulov, hioja V. V. Klimov, eläkkeennauttija I. K. Kapltonov, viilaaja V. S. Kalinin ja hiljattain eläkkeelle siirtynyt seppä I. I. Aljoshin.

Työmiehet ammattiyhdistyksestään

Neuvostoliiton metallityöväen liittoon kuuluu runsaasti toista miljoonaa jäsentä. Sen toiminnan laadusta on vaikea kertoa muutamalla sanalla, mutta mittasuhteista saattaa saada käsityksen jo muutamien numeroiden pohjalla.

Viime vuonna liitto käytti jäsenistönsä kulttuuriharrastusten tyydyttämiseen 114 400 000 ruplaa, urheilun edistämiseen 24 700 000 ruplaa sekä aineellisen avun antamiseen 16 400 000 ruplaa. Yli satatuhatta koneseppää sai ilmaiseksi tahi suurella alennusmaksulla lomapaikat parantoloihin ja lepokoteihin. Tähän tarkoitukseen liitto käytti 50 595 000 ruplaa.

Olemme päättäneet valaista tämän ammattiliiton toimintaa lukijoillemme erään paikallisen järjestön, nimittäin Kolomnan konepajan työläisten ja virkailijain ammattiosaston esimerkillä. Ammatillisesti järjestyneitä on tuolla tehtaalla 8 135 henkeä. Heidän valitsemassaan tehdaskomiteassa on 17 jäsentä. Näiden hoitamien kysymysten luonnetta kuvastavat tehdaskomitean jaostojen nimet: työnsuojelu- ja turvalaitejaosto, tuotanto- ja joukkotyöjaosto, palkkajaosto, sosiaalivakuutusneuvosto, työläiskontrollijaosto, asunto- ja huoltojaosto, kulttuuri- ja valistusjaosto, työläisten keksintätoimintaa ym. asioita ajavat jaostot.

Ammattiosaston toiminnan yksityiskohtaisempaa valaisemista varten annamme puheenvuoron sen jäsenille.

Valok. N. Horunzhi.

TYÖEHTOSOPIMUS

Tuotanto- ja joukkotyöjaoston puheenjohtaja **I. V. Hrjastov** kertoo:

— Kirjapainossa painetaan joka vuosi useita satoja kappaleita pientä kirjasta, jonka sisällön kaikki tehtaan työntekijät tuntevat hyvin. Kirjasen lopussa on kaksi allekirjoitusta: tehtaan johtajan ja ammattiliittokomitean puheenjohtajan. Se on tehdashallinnon ja ammattiosaston välinen työehtosopimus, joka sisältää molemminpuoliset sitoumukset tuotantosuunnitelmien täyttämisestä, työehtojen parantamisesta sekä tehtaan työntekijöiden aineellisesta huollosta ja kulttuuripalvelusta.

Sopimus sisältää määräyksiä esim. työntuottavaisuuden kohottamisesta ja lasten kesävirkistyksen järjestämisestä, palkkojen suuruudesta ja tehdasosastojen tuuletinlaitteista, aputalouden karjakannasta ja katujen kestopäällystämisestä työläisasutuksessa.

Tehtaan johtaja tekee ajoittain tehdaskomitean kokouksille selkoa sopimuksen täyttämisestä. Kerran vuodessa pidetään ammattiosaston kokous, jossa tehdään yhteenvedot suoritetusta työstä. Näiden rivien kirjoittaja aavistelee, että seuraavassa edustajiston kokouksessa hän saa yhdessä johtajan kanssa kuulla nuhteita jäseniltä siksi, että maalausosaston eräässä jaksossa ei ole vielä saatu valmiiksi tuulettimia, vaikka niitä koskeva määräys sisältyi vuoden 1956 työehtosopimuksen viidenteen kohtaan.

JOKA KUUDES ON JÄRKIPERÄISTÄJÄ

Asentajaryhmän vastaava **V. S. Kalinin** kertoo:

Te tiedustelette, miten ammattiosastomme tukee työläiskeksijöitä ja järkiperäistäjiä. Tätä harrastelua ohjaa välittömästi teknillinen asiantuntijalautakunta sekä erikoinen toimisto tehdashallinnon yhteydessä, mutta ammattiosastollakin on jaosto laajan keksintätoiminnan kehittämiseksi työläisten keskuudessa. Onkin sanottava, että keskimäärin joka kuudes työläinen on järkiperäistäjä. Naapurinani työskentelee asentajaryhmä, jonka vastaavana on nuori viilari Aleksei Kisljakov. Hän on tehnyt kahden viime vuoden aikana kaksikymmentäkolme järkiperäistämisehdotusta; hiljattain hänen päähänsä pälkähti vaihtaa suuressa karusellikoneessa eräs kolmen tonnin painoinen osa kolmen ja puolen kilon painoiseen. Keksintö on jo pantu täytäntöön.

Tehdaskomitean jaosto huolehtii siitä, että työläisten keksinnöt sekä parannus- ja järkiperäistämisehdotukset ajoissa käsiteltäisiin ja sovellettaisiin käytäntöön. Se valvoo myös sitä, että ehdotusten tekijät saavat aikanaan sen korvauksen, joka heille kuuluu. Toisinaan joudutaan käsittelemään myös riita-asioita.

SELKKAUKSISTA

Tehdaskomitean palkkajaoston puheenjohtaja **B. G. Zinovjev** kertoo:

— Eräänä iltana valimossa katkesi nostokoneen vaijeri. Asiasta heti tiedon saanut korjausmies Nenahov ei tullut paikalle. Johtajan määräyksellä Nenahovilta evättiin kuukausittain maksettava lisäpalkkio sillä perusteella, ettei hän saapunut korjaamaan vauriota.

Asia olisi ollut sillä kuitti, jollei ammattiosasto olisi puuttunut siihen.

Te kysytte, voiko tosiaan sosialistisella tuotantolaitoksella, missä työtätekevät ovat itse isäntiä, olla selkkauksia työläisten ja työnjohdon välillä? Näkyy voivan. Enemmänkin, selkkauksia on aivan riittämiin, ne vain eivät ole peräisin työläisten ja työn-

(Jatkuu sivulla 26)

Isä on sorvaaja ja poika viilaaja. Molemmat Fedulovit ovat samalla työosastolla ja kuuluvat samaan ammattiyhdistysryhmään.

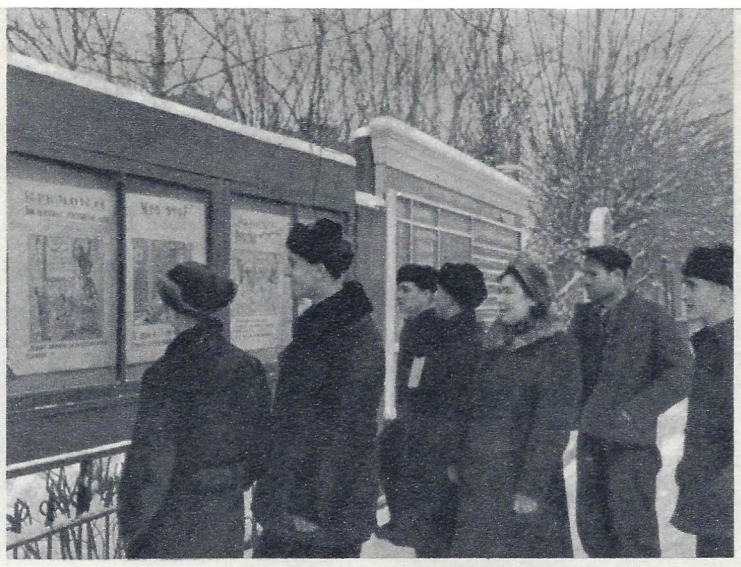

Tehtaalla ilmestyy oma päivälehtensä ja noin kolmisenkymmentä seinälehteä. Ne valaisevat työntekijäkunnan tuotannollisia ja ammatillisia asioita ja kiinnittävät paljon huomiota elinoloihin. Lehtien palstoilla tehdään tunnetuksi työkokemusta, ruoskitaan epäkohtia ja ivataan takapajuisuuden ilmauksia.

Tehtaan kaikkien ruokaloiden on valmistettava maukasta ja ravitsevaa ruokaa — sitä valvovat tehdaskomitean työläiskontrollijaoston jäsenet ja sen lukuisat aktiivit.

Ammattiosaston toimikunnan edustajat ovat tulleet tervehtimään vanhan seppäsuvun edustajaa L. J. Tseitliniä hänen uudessa asunnossaan.

Eläkkeennauttija I. K. Kapitonoville on annettu elinikäinen pääsykortti tehtaalle, ja hän poikkeaakin siellä tuhkatiheään katsomassa luistavatko asiat ilman häntä.

Työnjohto on antanut toverille huomautuksen työkurin rikkomisesta. Kysymys on nyt esillä tehdasosaston ammattiyhdistysryhmän toimikunnassa.

Tämä karusellisorvi edustaa tehtaan valmisteita. Tällaisella koneella voi työstää 13 metrin läpimittaisia kappaleita.

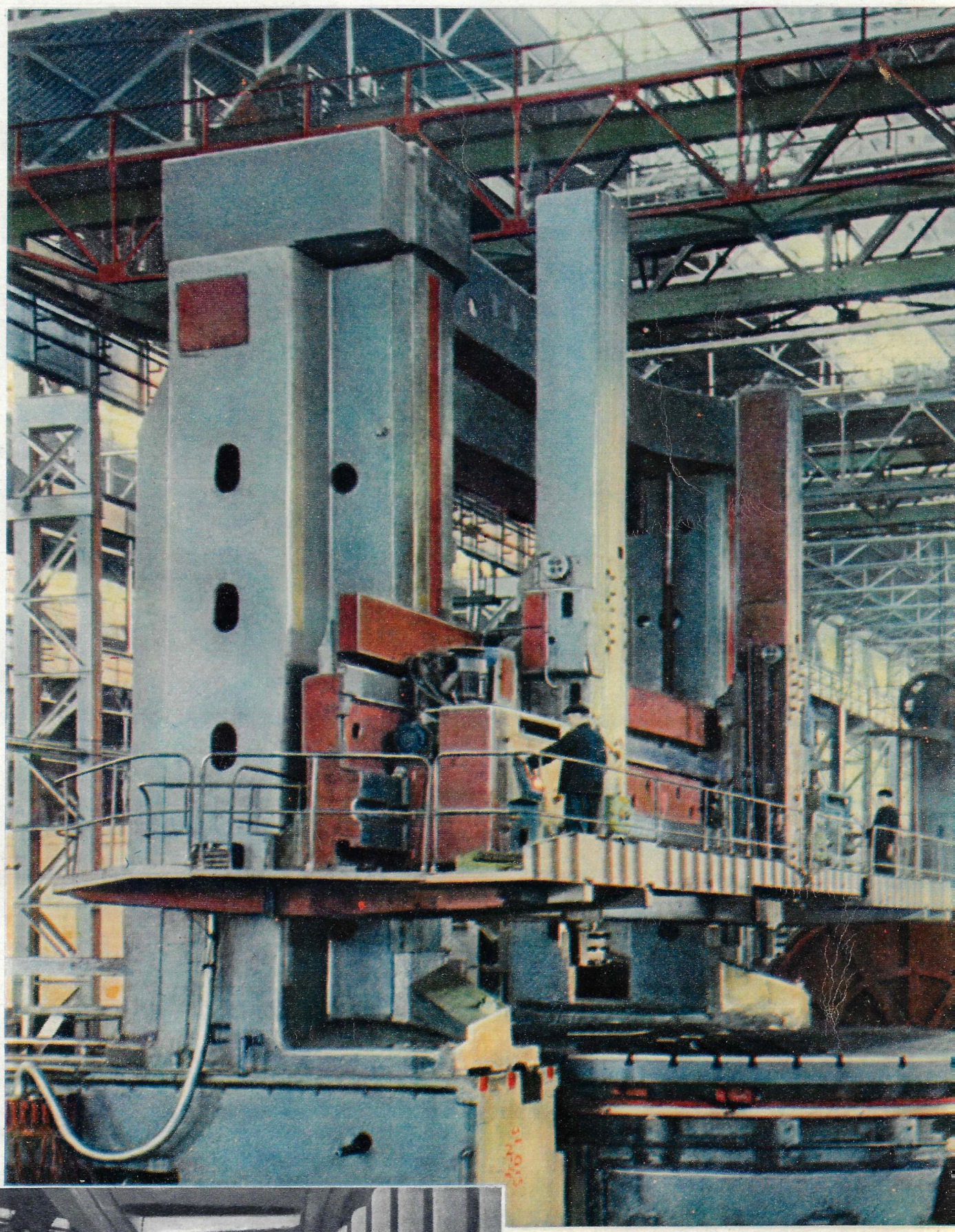

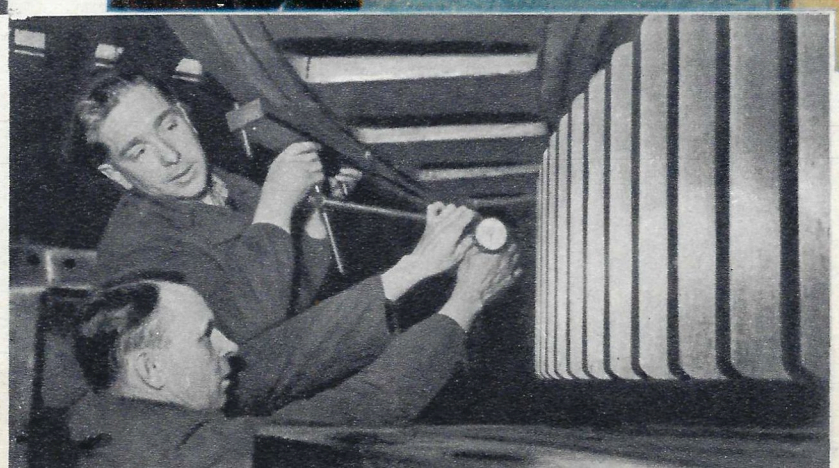

→

A. M. Kisljakov esittelee ammattitoverilleen viilaaja V. S. Kalininille karusellikoneeseen tekemäänsä parannusta.

Konepajan 1 153 järkiperäistäjää teki viime vuoden aikana 2 290 parannusaloitetta. Tuotannon järkiperäistäminen tuotti vuoden aikana säästöä 1 344 000 ruplaa.

Työmiehet ammattiyhdistyksestään

Harjoittelemassa.

Hengähdystuokio.

Tehdaslehden kirjeenvaihtaja haastattelee tulevia urheilusuuruuksia.

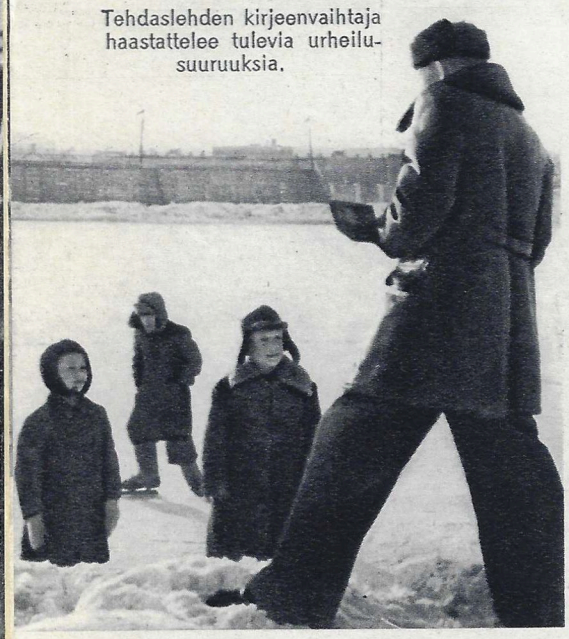

URHEILUKENTÄLLÄ

Konepajan ammattijärjestö käyttää urheilukentän kunnossapitoon 70 000 ruplaa vuodessa. Tehtaan urheilijoista on 236 luokiteltu valiokategorioihin.

KERHOTALOLLA

Kerhotalon näytelmäseuran esitys on juuri päättynyt. — Miltä se vaikutti? — tiedustelevat esittäjät Moskovasta saapuneelta ohjaajalta. Ja kuin vastaukseksi kajahtavat tervehdysfanfaarit viereisestä huoneesta, missä torvisoittokunta pitää harjoituksiaan.

Tehtaan kerhotalolla toimii näytelmäseura ja monenlaisia kerhoja sekä orkesteri ja lasten teknillinen harrasteluasema. Niiden rahoittamiseen ammattiosasto käyttää 120 000 ruplaa vuodessa. Kerhotalo alkaa käydä jo ahtaaksi ja siksi on ryhdytty rakentamaan kulttuuripalatsia, johon tulee muun muassa 800 paikan teatterisali.

— Se ei ole hullumpi alku! — sanoivat tyttötoverit. Nina Novikova esittelee ompelukerhossa ensimmäistä omin käsin neulomaansa leninkiä.

antajain ainaisesta eturistiriidasta, koska meillä ei ole tuollaisia ristiriitoja enempää kuin työnantajiakaan. Sattuu kuitenkin, että laitoksen johto tekee virheellisiä tahi vääriä päätöksiä. Ja tällaisissa tapauksissa ammattiosasto auttaa selvittämään pulman.

Niin kävi tässäkin tapauksessa. Kävi ilmi, ettei Nenahov ollutkaan syyssä. Hän käy iltaisin radistikoulua eikä kenelläkään ole oikeutta vaatia häntä tehtaalle. Asia selvisi. Johtaja peruutti määräyksensä ja Nenahov sai palkkionsa.

Viime vuoden aikana käsittelimme 190 valitusta. Työläisten hyväksi asiat ratkesivat 115 tapauksessa.

SOTSHIN JA KOLOMNAN PUUTARHAT

Sorvaaja **A. A. Fedulov** kertoo:

— Ammattiosastolla ei luulisi olevan mitään tekemistä puutarhojen kanssa. Mutta onpa kuin onkin. Tehtaamme työläisten joukossa on paljon puutarhanhoidon harrastajia. He ovat perustaneet oman yhdistyksensä ja antaneet sille nimeksi "Voitto". Kaupunkineuvosto on antanut maksuttomasti maata puutarhasiirtolalle. Ammattiosastomme on huolehtinut taimien hankinnasta ja puutarhaneuvojien kutsumisesta. Tehdaskomitean asunto- ja huoltojaosto on hoitanut näitä asioita. Viime vuonna saatiin jo ensimmäinen omenasato.

Sotshin puutarhoja sain katsella ja ihailla käydessäni tehdaskomitean kustannuksella Sotshin parantolassa. Tuhanteen sataan ruplaan nousevasta parantolapaikan hinnasta jouduin itse maksamaan vain kolmesataakolmekymmentä ruplaa — loput maksoi ammattiosasto. Siihen lystiin kuului huone, ravinto ja lääkärinhoito.

Miten viihdyin Sotshissa? Oikein hyvin! Huoleton elämä ja lääkärihenkilöstön huomaavaisuus, samoinkuin ruskeiksi paahtuneet ihmiset ympärillä ja sininen taivas pään yllä, leppoisa meri vieressä ja puhdas ilma aivan huumasivat...

AMMATTIOSASTO JA KULTAHÄÄNI

Eläkeläinen **I. K. Kapitonov** kertoo:

— Olen seppä ammatiltani. Menin ansiotyöhön 1896, kun olin viisitoistavuotias. Ammatillisesti järjestynyt olen vuodesta 1928. Nyt olen eläkkeellä, jota saan 800 ruplaa kuukaudessa. Tehtaan hallinnon ja ammattiosaston päätöksellä minulle on annettu asunto tehtaan talosta. Olen edelleen ammattiyhdistyksen jäsen.

Ammattiosasto ei ole unohtanut minua. Kun perheeni perustamisesta tuli kuluneeksi viisikymmentä vuotta, tehdaskomitea järjesti kerhotalolle minun ja vaimoni Anastasjan komeat kultahäät.

UUSI OSOITTEENI

Seppä **L. J. Tseitlin** kertoo:

— Viime vuoden marraskuussa perheeni juhli tupaantuliaisia. Ennen meillä oli yksi huone, nyt saimme erillisen asunnon kaikkine mukavuuksineen.

Nyt olisi uusittava kalusto, mutta se ei näy olevan aivan yksinkertainen juttu: niin monet uusien asuntojen saajat ovat samoissa aikeissa, että huonekalutehtaat eivät ennätä pysytellä kysynnän tasolla.

"Tänä vuonna meillä tulee vielä tiuhemmin tupaantuliaisia", kertoi tehdaskomitean asunto- ja huoltojaoston puheenjohtaja Kostin pistäytyessään äsken luonani vieraisilla. Vieraita meillä käykin paljon, sillä toverit haluavat nähdä miten viihdyn uudessa asunnossani. Ja otan kaikki tulijat ilomielin vastaan, olkaa hyvä vaan, osoitteeni on: Kotovskinkatu 59.

EHKÄISYHOITOLASSA

Kuvat (ylhäältä): 1. Piirtäjä V. Turtshaninova. Hän tulee kuukauden kuluessa viettämään kaiken vapaan aikansa ehkäisyhoitolassa. Täydellisestä ylläpidosta lääkärinhoitoineen häneltä menee 136 ruplaa, loput maksaa ammattiosasto. 2. Illalla katsellaan näköradiolähetystä. 3. Valohoitoa.

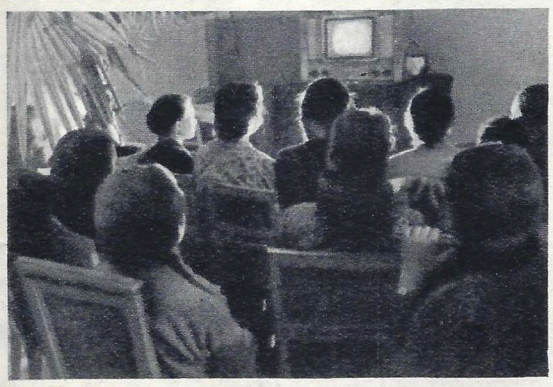

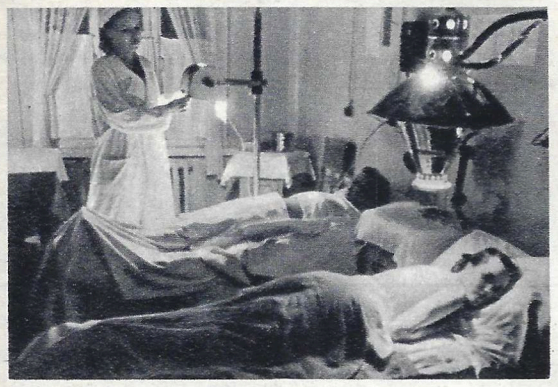

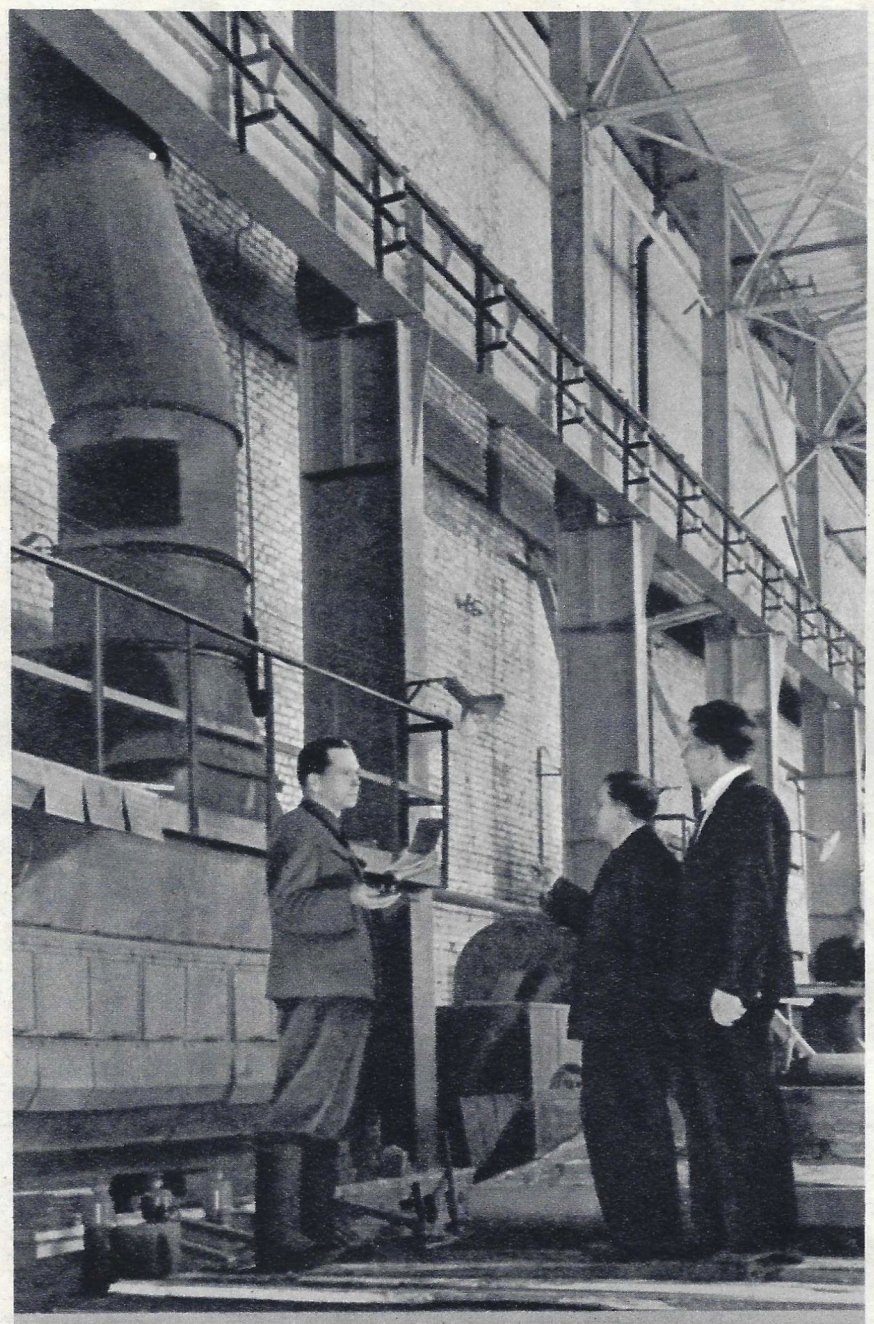

Maalausosastolla kirjeenvaihtajamme tapasivat ammattiosaston työnsuojelu- ja turvalaitejaoston jäsenen. Hän vaati tehtaan johdolta, että tuulettimet on saatava pikemmin lopulliseen asuun.

Viime vuoden aikana työnsuojeluun ja turvalaitteisiin käytettiin noin puolimiljoonaa ruplaa.

Shustovien työläisperheestä on vielä yksi jäsen liittynyt ammattiosastoon. Valentina Shustovaa onnitellaan tämän merkkitapauksen johdosta työosaston ammattiyhdistystoimikunnan kokouksessa.

LASTENTARHASSA

Tehdas omistaa kolme lastentarhaa ja kaksi seimeä. Ammattiyhdistys tekee kaikkensa, jotta lapset tuntisivat olonsa kodikkaaksi.

Huolenpito tehtaan työntekijöiden lasten terveydestä kuuluu myöskin ammattiyhdistyksen velvollisuuksiin. Vuonna 1956 tehdaskomitea käytti omista varoistaan ja sosiaalivakuutusrahastosta 280 000 ruplaa yksistään lasten kesäsiirtoloiden ylläpitoon.

Jos haluatte tutustua neuvostokirjailijoiden romaaneihin, runoihin ja näytelmiin;

jos mielitte tietää, mitä Neuvostoliiton kirjailijat, arvostelijat ja kirjallisuudentutkijat sanovat taiteesta ja kirjallisuudesta;

jos tahdotte saada käsityksen eri neuvostotasavaltojen kulttuurielämästä;

jos teitä kiinnostaa, mitä neuvostokriitikot ajattelevat muiden maiden kirjailijoiden tuotteista;

jos tarvitsette neuvostolaisten kuvataiteilijoiden tuotteiden jäljennöksiä, —

TILATKAA AIKAKAUSLEHTI

«SOVETSKAJA LITERATURA»

Aikakauslehti "Sovetskaja literatura" ilmestyy kerran kuussa englannin, ranskan, saksan, espanjan ja puolan kielellä.

Aikakauslehden tilaukset pyydämme osoittamaan Yleisliittolaiselle ulkomaankauppayhtymälle "Mezhdunarodnaja kniga" paikallisten kirjakauppojen välityksellä.

VIE ULKOMAILLE

YLEISLIITTOLAINEN
ULKOMAANKAUPPAYHTYMÄ

"SOJUZHIMEXPORT"

JA TUO NEUVOSTOLIITTOON

Smolenskaja-Sennaja

ploshtshad, 32/34.

Moskva, G-200, SSSR

Sähköosoite:

Sojuzhimexport Moskva.

Puhelin G 4-22-84.

hartsia, tärpättiä, luonnonpihkaa, jalokuusenneulaöljyä, naftaliinia, antraseeniöljyä, pyridinia ja muita puu- ja koksikemian tuotteita, väriaineita, soodatuotteita, liuottimia, virtsa-aineita, spriitä, kiihdykkeitä ja hapettumisen estoaineita kautsua varten, happoja, suoloja, alkaleja, oksideja, vetyperoksidia, reagensseja, synteettisia pihkoja, värejä, lakkoja, pigmenttejä, filmaus- ja valokuvausmateriaaleja, plastifioivia aineita, myrkkykemikaaleja, risiiniöljyä, lääketeknillisiä raaka-aineita, lääkkeitä, röntgenlaitteita, tiibettiläislääketieteen tavaroita, lääketieteellisiä välineitä, lääketieteellistä kalustoa, eetteriöljyjä, aromaattisia aineita, parfyymeja, kosmeettisia aineita ja muita tavaroita.

VÄLÄHDYKSIÄ

PIENOISKAIVERRUKSEN MESTARI

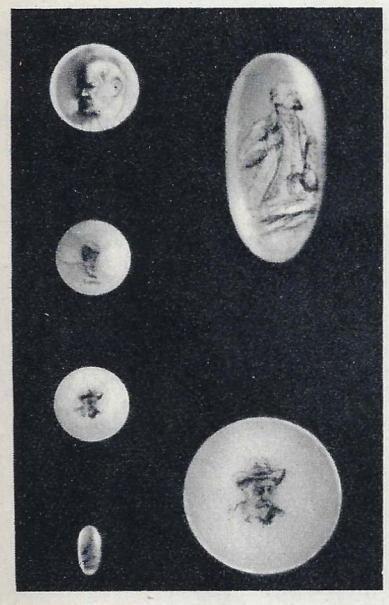

Aram Arutjunjanin luoma muotokuvakokoelma mahtuu aivan vapaasti tavalliseen tulitikkurasiaan. Vain suurennuslasin lävitse voi katsella niitä kasvoja, jotka hän on ikuistanut pienenpienille norsunluu-, helmiäis- ja metallikappaleille. Eräiden muotokuvien mittasuhteet rajoittuvat puoleen millimetriin. Niiden valmistaminen vaatii suurta asianharrastusta, tunnontarkkaa työtä ja poikkeuksellisia lahjoja.

— Tällainen kaivertaminen vaatii tuntikautista jännittynyttä kumartumista katsomaan tarkasti pieneen luu- tai helmiäiskappaleeseen, — kertoo Arutjunjan. Vähäisinkin virhe ja hiukankin äkillisempi liike voi pilata kuvan. Mutta olen mieltynyt tähän työhön. Ennen minä piirustin, muovailin ja harrastin pakotustaitoa. Pienoiskaiverrukseen viehätyin sattuman kautta. Nyt asetan sen täydellisesti etutilalle.

Mestarin harrastus ei rajoitu vain muotokuvaan. Niinpä hän on valmistanut pallokartan, jonka halkaisija on 13 milliä. Tuossa messinkipallossa nähdään maanosat, meret ja valtameret. Kaikesta tästä saa selvän tavallisella silmällä, vaikka se on vaikeata, mitä ei kuitenkaan voida sanoa Moskovasta. Neuvostoliiton pääkaupunki on osoitettu pienenä Kremlin tornina, jonka tähteen on kaiverrettu mikroskooppisen pieni Leninin muotokuva.

Kertoessaan työsuunnitelmistaan tämä itseoppinut tbilisiläinen kaivertaja lupaa kohdakkoin esitellä kirjailijoiden Tolstoin, Tshehovin, Tshernyshevskin, Majakovskin ja Sholohovin muotokuvat. Hän on juuri syventynyt tuohon työhön.

Vasemmalla olevassa kuvassa nähdään luonnollisessa koossaan helmiäiselle kaiverretut V. I. Leninin, Charles Darwinin ja I. V. Mitshurinin muotokuvat. O i k e a l l a: Lenin puhumassa — kuva on suurennettu nelinkertaiseksi — sekä Mitshurinin kuva kaksinkertaiseksi suurennettuna.

TEATTERI LASIPERUSTALLA

Seitsemänkymmentä vuotta sitten Odessaan rakennettiin oopperatalo, josta tuli kaupungin kaunistus ja sen asukkaiden ylpeys. Yleisö ihasteli oopperatalossa kaikkea; sen ulkoasua ja erinomaisen aistikasta salia, sen taiteellista maalauskoristelua eikä vähiten sen marmoriseinien valkeutta, joka luo vaikuttavan vastasoinnun nojatuolien ja aitioiden sametille. Teatterin kohtalo alkoi kuitenkin herättää pian huolestusta sen rakentajissa: talo alkoi epätasaisesti laskeutua. Vuoteen 1900 mennessä rakennuksen itäinen laita oli 18 senttiä alempana kuin läntinen. Tukiseinästä huolimatta perusta vajosi edelleen pohjavesien huuhtelemana. Koko tuo valtava sadantuhannen kuutiometrin rakennus joutui vaaraan.

Pelastaakseen tämän ainutlaatuisen rakennusluomuksen Neuvostoliiton asiantuntijat päättivät ryhtyä lujittamaan itse maaperää muuttamalla sen ominaisuuksia. Kaksi vuotta sitten oopperatalon läheisyyteen ruvettiin rakentamaan natriumsilikaattia, eli kuten sitä kutsutaan, vesilasia valmistava tehdas. Teatterin ympärille ja alle porattiin 2300 kaivoa, joiden yhteenlaskettu pituus teki yli 20 kilometriä. Kaivojen kautta maaperään pumpattiin kuusi miljoonaa litraa vesilasia. Se muuttui kovettuessaan kivijärkäleeksi. Maaperän kestävyys kymmenkertaistui. Tarkkailu on osoittanut talon laskeutumisen täydellisesti pysähtyneen viime vuoden lopulta lähtien. Oopperatalo nojaa nyt täysin luotettavaan lasiperustaan.

KULTAKALATEHDAS

Herkkusuut suosivat Kura-joen lohta. Tuo Kaspianmeressä asustava maukas kala on ammoisista ajoista käynyt kutemassa Kura-joessa ja sen korkealla vuoristossa virtaavilla haaroilla nousten usein jopa kahden tuhannen metrin korkeudelle. Mingetshaurin voimalaitosta rakennettaessa Kura padottiin ja se katkaisi lohelta tien luonnollisille kutemapaikoilleen. Tämän arvokkaimpiin kuuluvan kalalajin pelastamiseksi ja lisäämiseksi on Azerbaidzhanissa sijaitsevan Gek-Gel-järven läheisyyteen rakennettu Tshaikendin kalanviljelyslaitos. Se on varsin monimutkainen talous erilaisine osastoineen,

kuten kutu-, haudonta- ja varttumislammikkoineen, elävän ravinnon kasvatusosastoineen jne. Biotekniikan uusimpia saavutuksia soveltaen täällä ratkaistaan suurella menestyksellä lohenviljelyn ongelmia. Kasvatustoimitus kestää kolmisen vuotta, minkä jälkeen parhaan elinkykynsä — kahden vuoden iän — saavuttaneet poikaset lasketaan padon alapuolella Kuraan, josta ne sitten uivat mereen.

Vuonna 1956 Tshaikendin kalanviljelyslaitos laski jokeen 29 000 lohenpoikasta, ja tänä vuonna on tarkoituksena päästää vielä 100 000 kappaletta. Siitä on seurauksena, että lohenpyynti saadaan palautettua ennalleen, jopa tuntuvasti laajemmaksikin.

Hiljattain perustettiin azerbaidzhanilaisen Tshuhurkabahan kylän läheisyyteen toinenkin samanlainen laitos, jossa tullaan kasvattamaan tätä "kultakalaa", kuten paikalliset asukkaat Kuran lohta nimittävät.

Kuvassa näemme nurkkauksen Tshaikendin lohenviljelyslaitoksen ravinnonkasvatuslammikosta.

PIKAPIIRTOJA

◆ Kauko-Idässä sijaitsevan eveniläisen kolhoosin jäsen R. J. Sokolov on täyttänyt sata vuotta. Hän on koko ikänsä harjoittanut turkiseläinten metsästystä. Korkeasta iästään huolimatta Sokolov on vielä hyvissä voimissa ja vaikka kolhoosi maksaa hänelle eläkettä, tuo vanha eränkävijä ei viihdy kotona, vaan käy tavan takaa taigalla ja palaa aina riistan kera.

◆ Neuvostoliiton alueella havaittiin hiljattain harvinaisen valtavat revontulet. Tuota suurenmoista luonnonilmiötä saattoivat seurata paitsi pohjois- ja keskialueiden myös Ukrainan itä- ja länsiseutujen asukkaat.

◆ Seuraava tapaus sattui Kasakhian arolla. Kolhoosin lammaspaimen Sofja Jermagambetova huomasi lampaiden alkavan käydä levottomiksi. "Onkohan susia liikkeellä" — nainen päätteli. Hän latasi aseen ja nousi ratsun selkään lähtien tiedusteluretkelle. Petolauma ei ollutkaan kaukana. Se ryntäsi ratsastajan kimppuun ja raastoi hänet alas. Urhea nainen ei kuitenkaan hätääntynyt, vaan tarkasti käyttäen asettaan ampui kaksi sutta ja surmasi kolmannen pyssynperällä. Susilauma hajaantui. Sofja Jermagambetova lähti ajamaan takaa ja ampui vielä kaksi sutta.

◆ Vanhaa hautakumpua avattaessa Ak-Tepen vuorella Turkmeniassa on löydetty ajan mustuttamia vehnäjyviä. Löytö osoittaa, että Turkmeniassa viljeltiin vehnää jo viidennellä vuosituhannella ennen ajanlaskumme alkua.

◆ Lenin-kirjasto Moskovassa on tehnyt yhteenvedot viime vuoden työstä. Sillä on nyt kirjallisuutta yli 19 miljoonaa nidettä. Sen lukusaleissa kävi vuoden kuluessa yli 144 000 lukijaa. Lenin-kirjasto oli viime vuonna kirjojen vaihdossa 60 maahan 1285 ulkomaisen kirjaston ja tutkimuslaitoksen kanssa.

RALF ON JO KOTONA, ENTÄ TANJA?..

Oleskellessaan vuonna 1951 Neuvostoliitossa hampurilaissyntyinen Margot Friedrich synnytti pojan. Äiti antoi pikku Ralfin väliaikaisesti erään naisen kasvatettavaksi ja kesällä 1953 aikoessaan palata takaisin Hampuriin päätti ottaa pojan takaisin. Kasvattaja ei kuitenkaan halunnut erota lapsesta ja kaikenlaisilla tekosyillä kieltäytyi antamasta häntä takaisin äidille. Margot lähti Neuvostoliitosta yksin ja sitten Hampurista käsin kääntyi avunpyynnöllä ulkomaisia lakiasioita hoitavan juristikollegion (Injurkollegio) puoleen. Moskovalaiset asianajajat antoivat asian oikeuteen, mutta Ralfin kasvatikseen ottanut nainen oli ehtinyt tällä välin kadota. Häntä etsiskeltiin pitkän aikaa ja vasta viime vuoden lopulla nuo sitkeät etsiskelyt johtivat tulokseen. Kohta tämän jälkeen Leningradin kaupunginoikeus käsitteli Margotin kanteen ja tunnusti hänen oikeutensa lapseen. Kyseinen oikeudenkäynti herätti laajaa huomiota. Täpötäydessä oikeussalissa oli paljon varsinkin lakimiehiä. Edustettuna oli myös Saksan Liittotasavallan Neuvostoliitossa oleva lähetystö. Jo seuraavana päivänä oikeuden puheenjohtaja N. I. Isakova luovutti viisivuotiaan Ralfin äidille ja kahden viikon kuluttua lääketieteen ylioppilas Margot Friedrich lähti poikineen Saksaan. Sieltä hän lähetti Injurkollegiolle kiitoskirjeen ja oheisena julkaistavan valokuvan pojasta.

Siten eräs oikeusjuttu oli saatettu onnelliseen päätökseen. Nyt Injurkollegiolla on edessään toinen asia, ulkonaisesti samanlaatuiselta vaikuttava, mutta todellisuudessa täysin toisenlainen.

Asianajajan pöydällä on Etelä-Osetian autonoomisessa tasavallassa sijaitsevassa Stalinirin kaupungissa työskentelevältä neuvostokansalaiselta Aleksei Hvostovilta saapunut ilmoitus. Sen syntyhistoria on seuraava. A. Hvostov joutui vuonna 1942 hitleriläisten joukkojen valtaamalle alueelle, mistä hänet kuljetettiin Itävaltaan

Ralf, Margotin poika.

ja yhdeksän vuotta myöhemmin Yhdysvaltoihin. Siellä hän lähentyi erään naisen kanssa ja heille syntyi tytär, mutta perhe-elämästä ei tullutkaan mitään: Tanjan äiti, kirjoittaa Hvostov, "osoittautui kelvottomaksi naiseksi ja Philadelphian oikeus syrjäytti äidin tyttäremme kasvatuksesta. Tanja luovutettin varauksetta minun kasvatettavakseni. Ja kun aioin palata Neuvostoliittoon äiti ei halunnut edes hyvästellä lasta".

Matkallaan kotimaahan Aleksei Hvostov saapui viime vuoden lokakuussa Lontooseen. Siellä kävi ilmi, että Tanjan kohtalo kiinnosti... erästä amerikkalaista kirkollisjärjestöä. Sen edustaja, joka oli varustautunut äidin "valtakirjalla", kutsutti tytön isän Lontoon oikeuteen, minne neuvostolähetystön edustajaa ei laskettu. "Oikeudessa minulle ehdotettiin, — kerrotaan Hvostovin ilmoituksessa, — että palaisin Amerikkaan tai, mikäli kieltäytyisin, minulta uhattiin riistää tytär. Kieltäydyin palaamasta ja sen jälkeen Tanja otettiin minulta pois. Pyydän ryhtymään kaikkiin mahdollisiin toimenpiteisiin tyttären palauttamiseksi minulle. Missä hän tällä hetkellä on, ei ole tiedossani..."

Mitä voisimme vielä sanoa? Toivottakaamme Injurkollegiolle menestystä isän laillisten oikeuksien ajamisessa!

Naisasian ajaja

Kansainvälisenä naistenpäivänä eräs taidemaalari meni mielitellen vaimonsa luo ja sanoi:

— Rakkaani, katsohan mitä olen piirtänyt. Kuvittele, että piirrokseni muuttuisivat todellisuudeksi! Sehän merkitsisi lopullista ja ehdotonta emansipatiota, naisen täydellistä vapauttamista ainaisista kotihuolista! . .

Lopetettuaan hän näytti piirustuksiaan.

— Varsin suloista, — vaimo vastasi. — Ehkä nerokastakin. Ehkä ne julkaistaankin. Mutta siitä uupuu jotain. . .

— Mitä, rakkaani?

— Aviomiehelle välttämätöntä muisti- ja huomaavaisuusautomaattia, jotta vaimo saisi juhlapäivänä aina lahjan!

Taiteilija sanoi "Oo!" ja lähti juoksujalkaa ulos. Tunnin kuluttua hän palasi tuoden marokonnahkaisen kotelon, jossa oli ihanat korvarenkaat. Vaimo katsahti niihin ja hiottujen jalokivien kylmä loisto kajasti hänen silmistään.

— Mitä nyt, rakkaani?

— Sitä vain, kallis naisasian ajaja, että korvanipukoissani ei ole reikiä, mitä sinä et ole suvainnut huomata kaksikymmenvuotisena avioaikanamme, — vaimo sanoi metallinsointuisesti ja ojensi korvarenkaat takaisin. . .

Iltateen he joivat erossa.

Piirtänyt R. Katshanov.

R–57 r.

Floyd Williston (Kanada) puhumassa Moskovan rakennustyöläisille.

Teitä odotetaan Moskovaan

Neuvostoliiton pääkaupungin nuorten rakentajain juhlassa esitettiin eri maiden kansantansseja.

Säveltäjä A. Ostrovski saapunut festivaalin valmistelemisen merkeissä pidettyyn rakentajien juhlaan esittelemään uusia laulujaan.

Valok. V. Shahovski.

FESTIVAALISSA TAVATAAN!

Lämpimät terveiset Kanadan nuorukaisilta ja neitosilta, jotka valmistautuvat Maailman nuorison VI festivaaliin!

Meidän mielestämme Kanadan, kuten muidenkin maiden nuorille on hyödyllistä saapua Moskovan festivaaliin. Samoin neuvostonuortenkin on erittäin hyödyllistä tutustua maailman monia kansoja edustaviin ikätovereihinsa.

Voidaan olla varmoja, että festivaalista tulee suuri panos kansakuntien välisen rauhan ja yhteisymmärryksen lujittamisen ja keskinäisen kanssakäymisen edistämisen asiaan.

Vielä kerran — terveiset Kanadasta! Moskovan festivaalissa tavataan!

Floyd Williston (Kanada)

Teitä odotetaan Moskovaan

** Jos joku tahtoisi käydä kaikissa niissä kohtaustilaisuuksissa, konserteissa ja elokuvaesityksissä, joita festivaalissa järjestetään, häneltä menisi siihen vähintään sata vuotta.*

** Moskovan festivaalia varten kasvatetaan yli 8 000 000 kukkaa. Niiden muodostamalla kukkamatolla voitaisiin peittää Moskovan Punainen tori viisikymmentäviisi kertaa.*

** Kansainväliset taidekisat alkavat toisena festivaalipäivänä — 29 heinäkuuta. Niihin voivat osallistua kaikki nuoret.*

** Ystävyyspuiston istuttaminen alkaa elokuun 1. päivänä kello 10 aamulla. Se tulee istutetuksi pääkaupungin lounaisosaan.*

** Festivaalipäivinä esitetään joukkonäytelmä "Ylistys rauhantyölle". Siihen osallistuvat Neuvostoliiton sekä muiden maiden taidekollektiivit ja solistit.*

** Tieteellis-fantastisen illan "Kurkistakaamme tulevaisuuteen" ohjelmassa ovat aiheet: "Atomivoima ihmisen palvelukseen", "Planeettojenväliset matkat" ja "Maapallomme kasvot sadan vuoden kuluttua".*

** Tshistyje prudyn puistossa vierailla on tilaisuus tehdä tuttavuutta napaseutututkijain kanssa. Sinne asennetaan radio, jolla voidaan ottaa yhteys jäälautoilla ajelehtiviin pohjoisnapa-asemiin ja Etelämantereella sijaitsevaan Rauhankylään.*

FESTIVAALIAATE ON RAUHANAATE

Olen ollut Moskovan nuorten rakentajain juhlassa. Tuossa mainiossa tilaisuudessa olennoituivat festivaaliaatteet, joiden ympärille yhtyvät kaikkien maiden neitoset ja nuorukaiset: työn ja kulttuurin saavutusten sekä kaiken sen luovan toiminnan ihannointi, jota nuori sukupolvi suorittaa taistellessaan onnellisen elämän, yleisen rauhan ja kansojen ystävyyden puolesta.

Olen suuresti iloinen voidessani tervehtiä Neuvostoliitto-lehden lukijoita ja kaikkia niitä, jotka pyrkivät viemään nuo ylevät ihanteet voittoon.

Bruno Bernini, Maailman demokraattisen nuorisoliiton presidentti, VI Maailmanfestivaalin kansainvälisen valmistelukomitean jäsen.

Yläkuvassa — Bruno Bernini Moskovan nuorten rakentajain vieraana.

ELÄKÖÖN YSTÄVYYS!

Olen ensimmäistä kertaa Moskovassa. Tämä on iso ja kaunis kaupunki, johon olen suuresti mieltynyt. Olen kauan toivonut pääseväni Moskovaan ja nyt on toiveeni toteutunut. Neuvostoliiton pääkaupunki voi olla ylpeä Kremlistä, metrosta, yliopistosta ja monista muista rakennustaiteellisista luomuksista.

Maailman nuorison ja ylioppilaiden VI festivaaliin osallistuvat nuoret saavat tuntea saman ilon ja tyydytyksen kuin minäkin saavuttuaan tähän ihanaan kaupunkiin. Minun laillani he tulevat iloitsemaan saadessaan tutustua neuvostokansaan ja sen nuorisoon, joka muutoin tekee kaikkensa festivaalin valmistamiseksi ja järjestämiseksi.

Eläköön Maailman nuorison ja ylioppilaiden VI festivaali! Eläköön koko maailman nuorison keskinäinen ystävyys!

János Ujj (Unkari)

Kuvassa — János Ujj (Unkari) kiinnittämässä festivaalimerkkiä nuorisojuhlan osanottajan rintaan.

HALUAMME EDISTÄÄ KANSOJEN LÄHENTYMISTÄ

Festivaalivalmistelut ovat täydessä käynnissä — niin Moskovassa, missä niihin osallistuvat kaikki nuorukaiset ja neitoset, kuin kaikkialla muuallakin maailmassa, missä nuoriso, sen järjestöt ja mitä erilaisimpia suuntauksia ja toiminta-aloja edustavat järjestöryhmät valmistautuvat toimekkaasti tähän veljelliseen kohtaukseen rauhan ja ystävyyden merkeissä.

Haluamme kiihkeästi edistää kansojen lähentymistä, mikä nykytilanteessa on tarpeellisempaa kuin koskaan ennen. Samanlainen vieraanvaraisuus, jolla neuvostoihmiset ovat vastaanottaneet kansainvälisen valmistelukomitean valitseman vakinaisen valiokunnan jäsenet, jotka ovat saapuneet Moskovaan osallistuakseen festivaalin valmistamiseen, odottaa täällä koko maailman nuoria tämän vuoden heinä—elokuussa.

Parhaat toivomukseni Neuvostoliitto-lehden lukijoille!

Jacques Denis, Maailman demokraattisen nuorisoliiton pääsihteeri, VI Maailmanfestivaalin kansainvälisen valmistelukomitean jäsen.

Kuvassa — Jacques Denis Moskovan rakentajain juhlassa.

Kohtaus "Sorotshinskin markkinoiden" toisesta näytöksestä.

Moskovan kerhotaloilla ja kulttuuripalatseissa on vilkasta toimintaa; niissä valmistaudutaan innokkaasti festivaaliin. Jokainen nuoriso-osasto haluaa näyttää taitoaan. Nuoret rakentajat ovat harjoitelleet hauskan operetin "Sorotshinskin markkinat". Kaikkien osien esittäjät ovat "Novator" kulttuuritalon taidekerhon jäseniä. Tässä julkaistut kuvat antanevat jonkinlaisen käsityksen tästä esityksestä.

Perheenemäntä Ljudmila Dikunova Hivrjan osassa jää varmasti katsojan mieleen.

Yhtä hyvin on sorvaaja Valentin Ponomareville onnistunut Tsybuljan osa.

Viilaaja Jevgeni Kuznetsoville on erinomaisesti onnistunut Tsherevikin osa.

Hivrjan ja papinpojan duetto. Hivrjan olemme jo esitelleet. Häneen rakastunutta papinpoikaa näyttelee kirvesmies Nikolai Hromov.

Talven tiimoilta

Gruusiassa sijaitsevan Bakurianin kylän ympäristö on kuin luotu hiihtourheilulle. Ei olekaan kumma, että tänne 1700 metrin korkeuteen on perustettu maan kaikkien urheilijain suosima alppihiihtokeskus.

Talvi on hauskaa aikaa. Sitä odottavat ja toivovat sekä lapset että aikuiset. Se tuo tullessaan reippaita hiihtoretkiä, taidokkaita piirroksia luistinratojen kiiltävään jääpintaan, kelkkamäen huimaa menoa ja jääpallojännäyksen hurmaa...

Tämä talvi on tosin hiukan poikennut oikealta tolalta, se ei ole jaksanut "pysyä lestissään", mikäli niin voidaan sanoa. Sen vastaanottoon valmistautuivat kaikki: jääkiekkoilijat ja yleisurheilijat, hiihtäjät ja soutajat, luistelijat ja jalkapalloilijat...

Kun maa sai sitten valkopeitteensä ja Ural-vuorten jyrkille rinteille aukenivat ensimmäiset pujotteluhiihdon lystikkäät ladut, aurinkoisessa Austraaliassa alkoivat XVI olympiakisat.

Ja samaan aikaan, kun neuvostourheilijat ottelivat Melbournessa ja palasivat sitten voittajina kotiin, oli talviurheilukausi jo valloillaan kaikkialla Brestin ja Kamtshatkan välimailla.

Montako jalkaparia on maassamme valjastunut suksiin ja luistimiin? Tähän kysymykseen taitaa olla turha etsiä vastausta liikuntakasvatuksen korkeimmasta keskuksestakaan — Urheilukomiteasta. Tiedetään vain, että se kirjoitetaan kahdeksannumeroisella luvulla.

Ennen vallankumousta Venäjällä oli hiihdon harrastajia vain 60 000 henkeä. Nyt on yksistään Kostromassa, aivan keskikokoisessa kaupungissa, osallistunut kansanhiihtoihin 50 000 henkeä, Arkangelin alueella toistasataa tuhatta.

Ehkä noissa kilpailuissa ovat ensimmäistä kertaa kokeilleet kuntoaan toistaiseksi vielä tuntemattomat Neuvostoliiton, Euroopan ja maailman mestarit. Juuri sillä tavalla on Barentsin meren kylmiltä rantamilta tullut suururheilun ladulle maailmanmestari Vladimir Kuzin. Hänen kotipuolessaan sanotaankin: "Piirinmestarista maailmanmestariksi on vain yksi askel".

Kaupunkien ja kylien ympäristöt on hiihtolatuja täynnä, luistinradoilla on toisinaan sellainen tungos, ettei tahdo sekaan mahtua. Puuhakkaat pikkupojat valelevat pihoille omia "luistinpaanojaan" ja päivät pitkät pelaavat jääpalloa. Itse pelaavat ja itse tuomitsevat.

Varsinaisilla hyppymäillä vajaakasvuisiksi katsotut miehenalut ovat kansoittaneet asumusten läheisyydestä kaikki kunnaat ja kummut, tehden jyrkänteiltä päätähuimaavia hyppyjä.

Ja samaan aikaan, kun nämä "hyppyrit" ovat olleet ahkerassa käytössä ja panneet monet nenät ja sukset ankaralle kestävyyskoetukselle, maamme mäkimestarit ovat osallistuneet kansainvälisiin kilpailuihin.

Aikaisempina vuosina ei meillä tässä urheilulajissa ole ollut suurtakaan sanomista. Viime vuosi muodostui kuitenkin käänteentekeväksi. Euroopan maiden valiomiesten turnauksessa kolme neuvostopoikaa — N. Kamenski, N. Shamov ja K. Tsakadze — sijoittui viiden parhaan joukkoon. Tänä talvena Shamov ja Kamenski

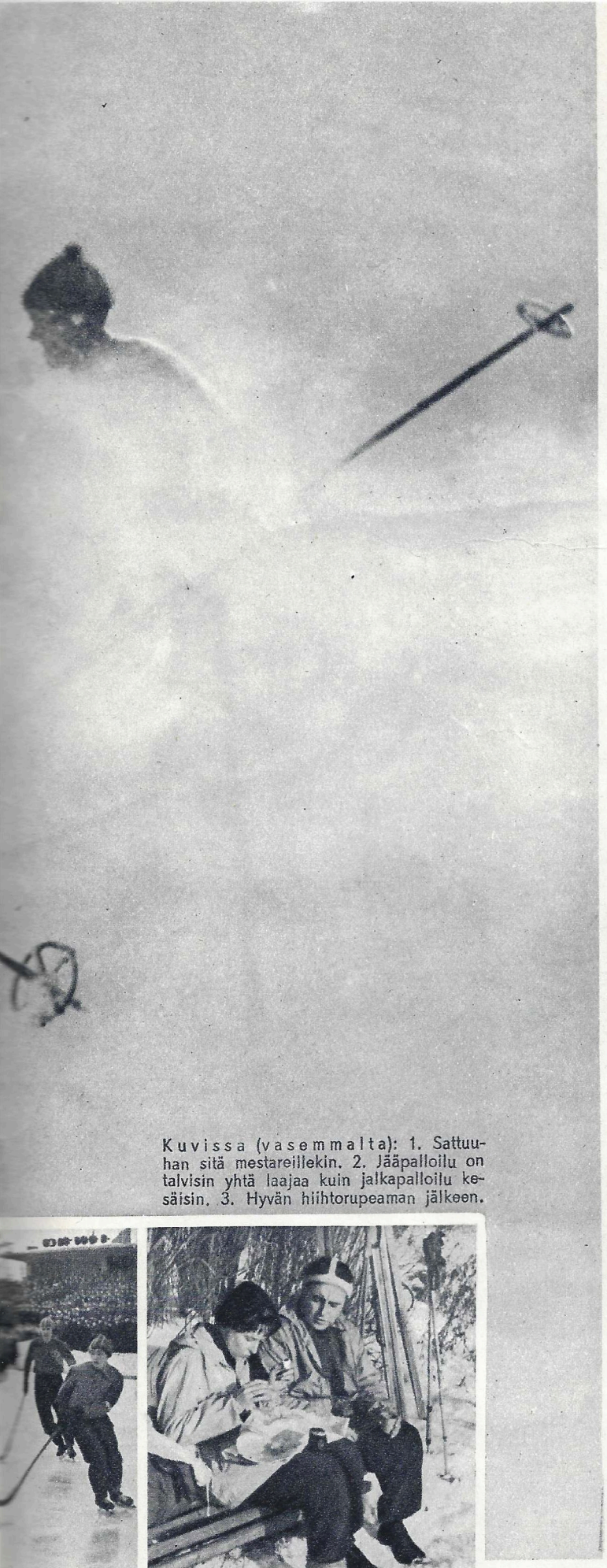

Kuvissa (vasemmalta): 1. Sattuuhan sitä mestareillekin. 2. Jääpalloilu on talvisin yhtä laajaa kuin jalkapalloilu kesäisin. 3. Hyvän hiihtorupeaman jälkeen.

Olympiamestari Vjatsheslav Ivanov harjoittelee soutua ympäri vuoden, talvisin tavallisesti sisäaltaassa. Tänä talvena hän on harjoitellut Moskova-joella, joka ei vielä helmikuuhun mennessä ehtinyt kunnolla jäätyä. Harjoitusmatkoillaan hän tapaa tavan takaa uimareita, jotka vähät välittävät allakasta.

Oppia ikä, eikä elää! . .

Puolustusasemissa.

Nuori kaunoluistelija.

ovat kunnostautuneet Innsbruckissa ja Garmisch-Partenkirchenissa pidetyissä kilpailuissa ja sitten Nikolai Kamenski on jälleen kunnostautunut voittamalla Leningradissa pidetyt mäenlaskukilpailut, joissa oli edustettuna viisi maata.

Moskovassa pidetyissä kansainvälisissä kilpailuissa sijoittui ensimmäiseksi Nikolai Shamov toisen paikan jakautuessa Nikolai Kamenskin ja Juri Skvortsovin kesken.

Mäenlaskijoille annetut suosionosoitukset sulautuivat luistelijoiden samanaikaisesti niittämiin hurraahuutoihin: Alma-Atan vuoristoradalla Tamara Rylova löi moniottelussa maailmanennätyksen 199,266 pisteellä ja Oleg Gontsharenko voitti Oslossa Euroopan mestaruuden.

Talven urheiluharrastukset eivät kuitenkaan ole vain suksien ja luistinten varassa. "Sesonki" jatkuu keskeytymättä paitsi nyrkkeilijöillä myös yleisurheilijoilla ja vieläpä jalkapalloilijoillakin. Älköön ihmeteltäkö sitä, kun sanomme, että Ukrainan pääkaupungissa Kievissä käydään kilpaa kaupunginmestaruudesta jalkapalloilussa. Sikäläisen Dynamon ja upseeritalon joukkueiden ottelu oli vetänyt 10 000 henkeä lumisen stadionin katsomoon.

Joukkueiden poistuessa kentältä suosionosoitukset olivat molemminpuolisia: katsojat taputtivat voittajille ja pelaajat jännääjille, jotka olivat saavuttaneet tavallaan uuden ennätyksen — kylmänkestävyydessä.

Ilahduttavia uutisia kuuluu myös painonnostajien parista. Kevyen sarjan Nikolai Saksonov on Stalingradissa lyönyt egyptiläisen Shamsin kahdeksantoista vuotta sitten saavuttaman työntöennätyksen. Venäläisen voimamiehen tulos on 154 kiloa.

Emme ole vielä sanoneet sanaakaan retkeilystä, vaikka tuonkin liikuntamuodon harrastajia on meillä hyvin paljon. Tuhannet ihmiset heittävät lauantaisin reput "pykälään" ja lähtevät lyhyemmille tai pitemmille hiihtoretkille kotiseudullaan. Vielä enemmän on jääpalloilijoita, jääpurjehtijoita ja pujottelijoita. Kaikesta tästä on yhtä mahdoton kertoa lyhyessä kirjoituksessa kuin kaartaa katseellaan maatamme laidasta laitaan, Itämereltä Tyynelle valtamerelle — jolla riittää tilaa todelliselle kansanurheilulle!

L. Tokarev

Valok. A. Morozov, M. Murazov, A. Ptitsyn, J. Sokolov, J. Trankvillitski ja V. Shahovski.

Palloilemme talvellakin.

Moottoripyörällä hankia halkomassa.

Vetojuhta siinäkin.

Loppuviivalla!

Uskollinen aseenkantaja.

Kronikkaa

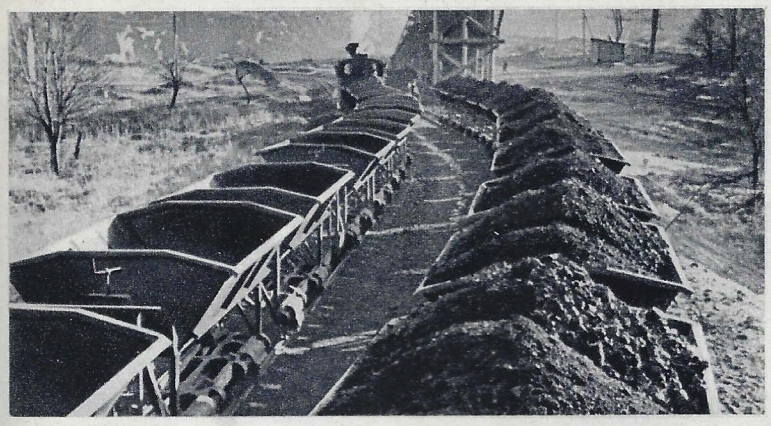

YHDEKSÄN VUOTTA on kulunut Neuvostoliiton ja Unkarin ystävyys-, liitto- ja avunantosopimuksen solmimisesta. Neuvostoliiton ja Unkarin suhteet rakentuvat täydellisen tasa-arvoisuuden, alueellisen kokonaisuuden, valtiollisen riippumattomuuden sekä suvereenisuuden kunnioittamisen ja toistensa sisäisiin asioihin puutumattomuuden periaatteille. Kuvissa: 1. Nykypäivien Budapestia; 2. Pusztavámin kivihiililouhokselta lähtevää lastia. Kivihiilen tuotanto lisääntyy Unkarissa päivä päivältä.

Valok. S. Preobrazhenski.

"YSTÄVYYTTÄ LUJITTAMAAN!" — tällaisin tunnuksin pidettiin Moskovassa kansalaisjuhla Intian tasavallan julistamisen seitsemäntenä vuosipäivänä. Intian ja Neuvostoliiton kansojen veljellisestä ystävyydestä ja yhteistyöstä puhui tilaisuudessa Neuvostoliiton kulttuuriministeri Mihailov. Juhlayleisö tervehti lämpimästi Intian tasavallan suurlähettilästä Menonia.

Valok. J. Halip.

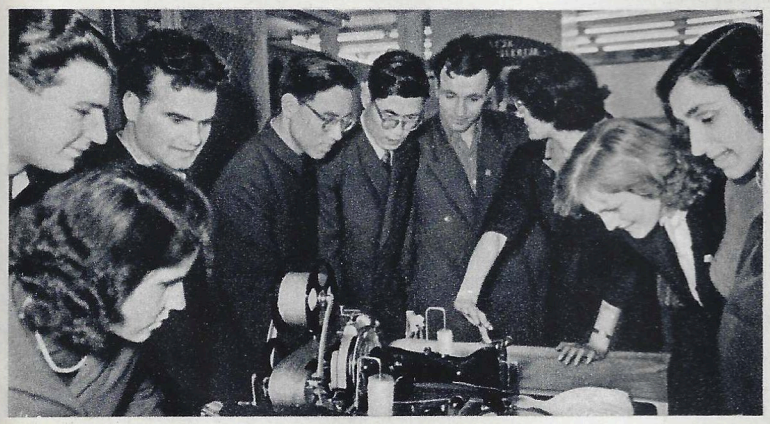

KÄSI KÄDESSÄ rakentavat Neuvostoliiton ja Kiinan kansat uutta elämää. Kumpikin iloitsee toistensa saavutuksista. Neuvostoihmiset juhlivat hiljattain Neuvostoliiton ja Kiinan ystävyys-, liitto- ja avunantosopimuksen solmimisen seitsemättä vuosipäivää ja seuraavat suurella mielenkiinnolla veljeskansan taloudellista ja kulttuurillista kehitystä. Kuvissa: 1. Kiinan autoteollisuuden tuotteita; 2. Romanialaisia ja kiinalaisia ylioppilaita tutustumassa koruompelu-automaatin työhön Tallinnan trikootehtaassa.

Kuvat: Sinhuan tietotoimisto ja E. Norman.

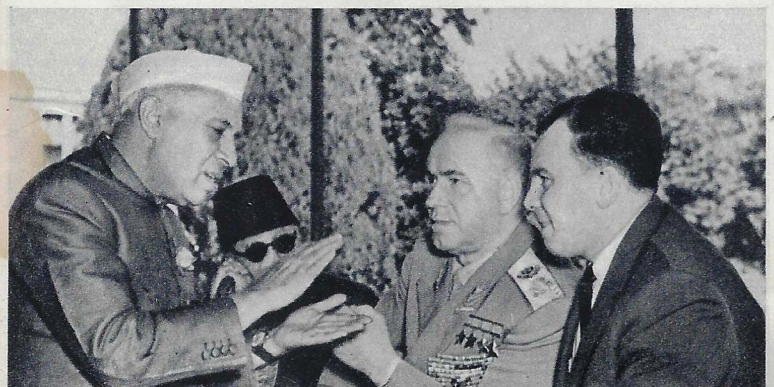

INTIASSA JA BURMASSA kävi äskettäin ystävyysvierailulla Neuvostoliiton puolustusministeri marsalkka Zhukov. Matkallaan hän tutustui näiden vasta äsken riippumattoman kehityksensä tielle päässeiden maiden talous- ja kulttuurielämään. Kuvissa: 1. Zhukovin vastaanottaminen Mandalaen lentokentällä; 2. Intian pääministeri J. Nehru keskustelussa Zhukovin kanssa.

Valok. V. Jegorov.

CARLO GOLDONI

1707 — 1957

Italialaisen näytelmäkirjailijan Carlo Goldonin syntymästä on kulunut 250 vuotta. Neuvostoihmiset pitävät hänen komedioistaan, joita esitetään maamme kaikkien kaupunkien näyttämöillä. Goldonin näytelmien ensimmäiset käännökset ilmestyivät Venäjällä 1772. Neuvostovallan aikana on hänen näytelmiään julkaistu — erikoisia teatteriteoksia lukuunottamatta — 32 kertaa venäjän, kasakhian, uzbekian ym. kielillä. Goldonin näytelmän Majatalon emäntä pohjalla on tehty elokuva ja baletti Mirandolina.

Maailman Rauhanneuvoston päätöksen mukaisesti Goldonin syntymän 250-vuotispäivää vietetään kaikkialla.

NEUVOSTOLIITON TEOLLISUUSNÄYTTELY EGYPTISSÄ

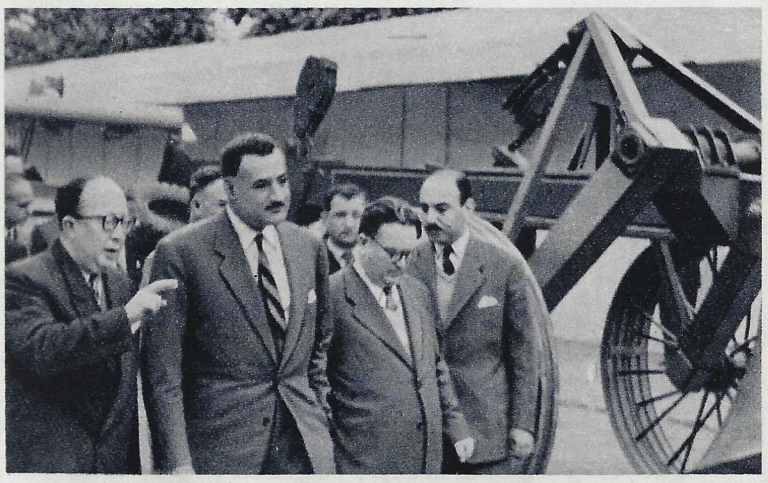

Kairossa päättyi äskettäin neuvostoliittolainen teollisuusnäyttely, jolla Egyptin lehdistön yksimielisen arvion mukaan oli suuri menestys. Näyttelyssä esiteltiin mm. metallintyöstökoneita, tekstiilikoneita ja lääkintäkalustoa, maatalouskoneita, helikoptereita, atomikontrollikojeita ja -laitteita. Suurta mielenkiintoa herätti neuvostoliittolainen sadetuslaite, joka heittää vesisuihkun 60 metrin päähän. Sen kokeiluja seurasivat tasavallan presidentti sekä eri alojen ministerit ja läänien maaherrat samoin kuin uudisraivausvaliokunnan jäsenet.

Kahden viikon aikana näyttelyssä kävi yli 400 000 henkeä, joista monet kirjoittivat mielipiteensä vieraskirjaan. Tasavallan presidentti Nasser kirjoitti seuraavaa: "Oli mieluista käydä venäläisessä näyttelyssä ja ihailla suurta edistystä kaikilla elämänaloilla. Uskon, että näyttely tulee osaltaan edistämään Neuvostoliiton ja Egyptin tavaranvaihtoa samoinkuin ystävyyden lujittumista maittemme kesken."

Näyttelyn aukioloaikana Neuvostoliiton ja Egyptin kaupallisten piirien edustajat tekivät molemminpuolisesti edullisia kauppoja. Näytteillä olleet tavarat on Neuvostoliiton hallitus lahjoittanut Egyptin hallitukselle.

Kuvassa: Tasavallan presidentti Nasser näyttelyssä.

Valok. P. Jegorov.

LEHTIMIESTALOSSA

L. F. Iljitshev (toinen vasemmalta) pitämässä lehtikonferenssia.

Näkymä lehtikonferenssista.

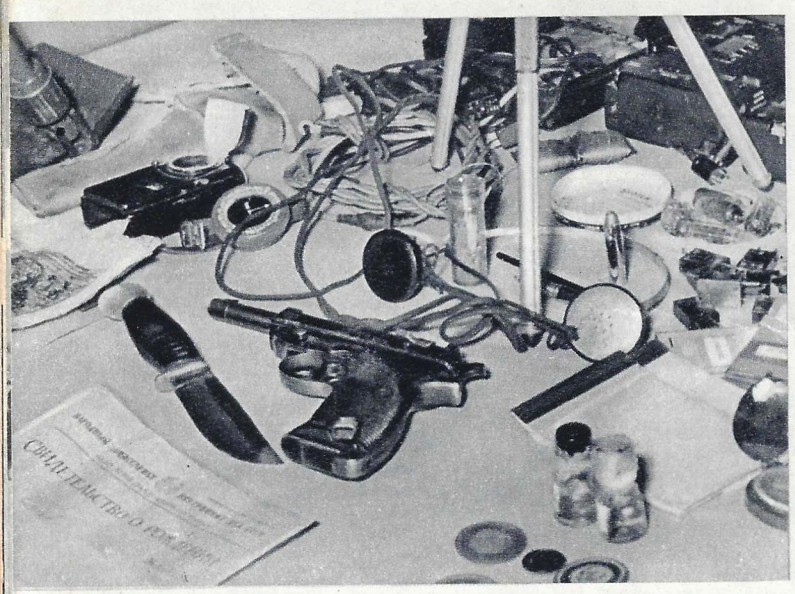

Sanomalehtimiehet katselemassa vakoilijain varusteita.

Tässä nähdään vakoilijain ja tihutyöntekijäin varusteita. "Salaisen sodan" järjestäjät olivat huomioineet kaiken, mikä saattoi olla tarpeen heidän asiamiehilleen — puukoista ja ampuma-aseista myrkkyumpiloihin, salakirjoituskojeista radiolähettimiin ja vääristä todistuksista suuriin rahasummiin asti. Vakoilukeskus ei ollut jättänyt mitään huomioonottamatta. Vakoilijoilla oli radiomajakatkin pommittajien maaliin ohjaamista varten. Näitä varusteita esittelevien kuvien välissä olevassa kuvassa näemme niiden entiset haltijat Jakutan, Kudrjavtsevin, Novikovin ja Hmelnitskin.

Valok. V. Ruikovitsh.

Moskovan lehtimiestaloon oli joku aika sitten järjestetty epätavallinen tiedoitustilaisuus. Sen puheenjohtajana toimi Neuvostoliiton ulkoasiainministeriön lehdistöpäällikkö L. F. Iljitshev. Tilaisuudessa oli ulkomaisia ja neuvostoliittolaisia sanomalehtimiehiä, valokuvaajia ja filmaajia. Pöydän ääressä istui rauhallisen näköisenä neljä entistä vakoilijaa ja alempana salissa näyttämön edessä oli pöydille asetettuja ampuma-aseita, radiolaitteita, puukkoja, seteleitä, väärennettyjä henkilöllisyyspapereita sekä karttoja, salakirjoituskaavoja ja myrkkyumpiloita.

Mitä sitten sanomalehtimiehet saivat tässä tilaisuudessa kuulla ?

HE OVAT HENGISSÄ Haastateltavia olivat siis entiset vakoilijat, jotka Yhdysvaltojen tiedustelulaitos oli toimittanut Neuvostoliiton alueelle. Miehet ovat nimeltään Jakuta, Kudrjavtsev, Novikov ja Hmelnitski. Sodan aikana he olivat kaikki joutuneet pakkosiirrettyjen joukkoon. Tämä oli tapahtunut erilaisissa olosuhteissa, mutta sitten heidän kohtalonsa oli kulkeutunut samaan uomaan. Miehet olivat harhailleet työnhaussa pitkin maailmaa ja kun heidän kätensä eivät käyneet kaupaksi heidän oli täytynyt myydä kunniansa. Huolellisen koulutuksen jälkeen heidät oli lähetetty vakoilutehtävissä Neuvostoliiton alueelle.

Onni oli loppujen lopulta myötäinen näille miehille: vakoilijat ilmoittautuivat asianomaisille elimille, saivat armahduksen ja voivat alkaa elämänsä rehellisellä tavalla. Tieto tästä asiasta herätti kuitenkin levottomuutta Länsi-Saksassa ilmestyvässä "Posev" ("Kylvö")-nimisessä emigranttilehdessä. Se myönsi vakoilijain lähettämisen Neuvostoliiton alueelle, mutta intti itsepintaisesti, että kaikki neljä olisi ammuttu. Mutta mitä lehti kylvi, sitä se myös niitti: valheella on lyhyet jäljet. Lehden ajat sitten hautaamat miehet istuivat terveinä, reippaina ja rauhallisina ulkomaalaisten ja neuvostoliittolaisten sanomalehtimiesten edessä.

HE OVAT SAANEET ARMAHDUKSEN Jakuta, Kudrjavtsev, Novikov ja Hmelnitski kertoivat sanomalehtimiehille, että he ovat katuneet ja saaneet anteeksi rikoksensa ja ovat nyt tasa-arvoisia neuvostokansalaisia. Jakuta asuu Moskovassa, työskentelee eräässä tieteellisessä tutkimuslaitoksessa ja aikoo mennä korkeakouluun. Kudrjavtsev on asettunut Klinin kaupunkiin, mennyt naimisiin, tullut isäksi ja käy työssä tehtaassa. Novikov asuu Krasnojarskin aluepiirissä, tekee työtä neuvostotilalla jo odottaa hänkin perheen lisäystä. Hmelnitski oli sanomalehtikonferenssiin asti pitänyt radioyhteyttä amerikkalaisen vakoilukeskuksen kanssa... neuvostoliittolaisten turvallisuuselinten toimeksiannosta. Joulukuun 30 päivänä 1956 hän oli saanut radiosähkeen, jonka hän luki tiedoitustilaisuudessa. Siinä sanottiin: "Tarkasta lentokoneet Brjanskin lentokentällä, ilmoita erikseen pommittajien ja hävittäjien pyrstönumerot. Ketä olet valinnut vielä työtämme varten? Ilmoita tiedot. Jumala varjelkoon sinua."

Rukousteksti ei liene ollut täysin selvä, koskapa jumala auttoi Hmelnitskiä toisella tavalla kuin lähettäjät olivat haaveilleet.

MITÄ KERTOI ENTINEN "PAUL" "Paul" oli Jakutan salanimi. Hänen sekä "Bob" Kudrjavtsevin ja "Joe" Novikovin selostukset lehtikonferenssissa olivat aivan samanlaiset ja eroa oli vain toisarvoisissa yksityiskohdissa, jotka eivät muuta asiaa.

Jakuta sanoi haavoittuneensa ja joutuneensa vangiksi 1941. Sodan jälkeen hän joutui järjestelmällisen neuvostovastaisen muokkauksen alaiseksi, tutustui valkoemigrantti Boldyreviin, joka värväsi työvoimaa Etelä-Amerikkaan ja Afrikkaan, uskoi puheisiin vauraasta elämästä ja matkusti Casablancaan. Hän oli Marokossa viisi vuotta tehden raskasta ruumiillista työtä. Käyttäen hyväkseen tukalaa tilaani — Jakuta kertoo — eräs toinen valkoemigrantti, Baidalakov, houkutteli minut v. 1951 palaamaan Länsi-Saksaan luvaten aineellista tukea. Tämän aineellisen tuen ansiosta vuonna 1952 minut värvättiin amerikkalaiseen tiedustelijakouluun, jossa yhdessä Kudrjavtsevin, Novikovin ja muiden kanssa sain vakoilukoulutusta amerikkalaisen kapteenin Hollidayn johdolla... Sen jälkeen meille ilmoitettiin, että minun ja Kudrjavtsevin toimintapiiriin kuuluu Moskova ja Moskovan ympäristö. Nelimoottorisella amerikkalaisella lentokoneella meidät tuotiin Kreikkaan ja sitten toisella amerikkalaisella lentokoneella, jossa ei ollut tuntomerkkejä, kuljetettiin Krasnodarin alueelle Neuvostoliittoon. Saapumisemme jälkeen emme pitkään aikaan harjoittaneet vakoilua, vaan matkustelimme monissa kaupungeissa ja kuljeskelimme pitkin maata peläten joutuvamme kiinni. Katumusajatus ei herännyt meissä heti. Sodan aikana maasta poistuessamme olimme nähneet poltettuja kyliä, hävitettyjä kaupunkeja ja tuhottuja tuotantolaitoksia. Amerikkalaiset uskottelivat meille, että Neuvostoliitto ei voisi toipua sodan seurauksista, että kansa ei tee työtä, vaan näkee nälkää ja kulkee alastomana. Mutta silmiemme eteen avautui kokonaan toinen kuva. Näimme uusia tehtaita, uusia kaupunkeja ja kyliä, yliopistoja, asuintaloja, stadioneja... Juttelimme paljon keskenämme ja päätimme tehdä lopun iljettävästä menneisyydestämme. Huomasimme, ettemme voi aiheuttaa vahinkoa maallemme ja kansallemme, tehdä ilkitöitä ja tappaa ihmisiä, kuten vakoilukoulussa oli opetettu... Ilmoittauduimme asianomaisille elimille, ja lopun te tiedätte

Näin lopetti Jakuta puheensa, josta me esitimme tämän lyhennyksen. Yksityiskohtaisemmin asiasta kerrottiin neuvostolehdistössä. Tiedoitustilaisuus näytettiin televisiossa, se filmattiin ja se palautti monien mieleen tshekkoslovakialaisen isänmaanystävän Fučikin sanat:

— Ihmiset, minä rakastin teitä! Olkaa valppaita!

Urheilua

LUISTELUVALIOT

Talviurheilukausi on päättymässä. Maailman tämän hetken luisteluvaliot ovat selvillä. Helmikuun alussa Neuvostoliiton Oleg Gontsharenko pääsi Oslossa euroopanmestariksi. Viikon kuluttua olivat Imatralla naisluistelijoiden MM-kisat. Maailmanmestarin kunnianimen sai Neuvostoliiton edustaja Inga Artamonova ja neljä muuta neuvostoedustajaa sijoittui seuraaviksi. Vielä viikkoa myöhemmin maailman huomio kääntyi pieneen ruotsalaiseen Östersundin kaupunkiin, jossa miehet vuorostaan mittelivät voimiaan maailmanmestaruuden merkeissä. Voittajaksi suoriutui norjalainen Knut Johannesen, toiseksi tuli Neuvostoliiton Boris Shilkov ja kolmanneksi Boris Tsybin, myöskin Neuvostoliitosta. Ylhäällä (vasemmalla): Inga Artamonova. Oikealla: Maailmanmestari Knut Johannesen ja euroopanmestari Oleg Gontsharenko. **TASSn valokuva.**

MM – TURNAUKSEN LÄHESTYESSÄ

Helmikuun lopulla alkoivat Moskovassa jääkiekkoilijain maailmanmestaruuskilpailut. Ennen virallista lipunnostoa useiden maiden joukkueet harjoittelivat Moskovan urheilupalatsissa. Ensimmäisessä kuvassa neuvostoliittolaiset jääkiekkoilijat ahdistelemassa japanilaisten maalia. Toisessa kuvassa pelituokio Neuvostoliiton ja Tshekkoslovakian joukkueiden ottelusta. **Valok. A. Ptitsyn.**

TOKSOVAN HIIHDOT

Leningradin lähistöllä Toksovassa pidettyihin kansainvälisiin hiihto- ja mäkikilpailuihin osallistui joukkueita Suomesta, Itävallasta, Saksan demokraattisesta tasavallasta, Puolasta ja Neuvostoliitosta. Kuvassa 15 kilometrin voittaja moskovalainen Pavel Koltshin.

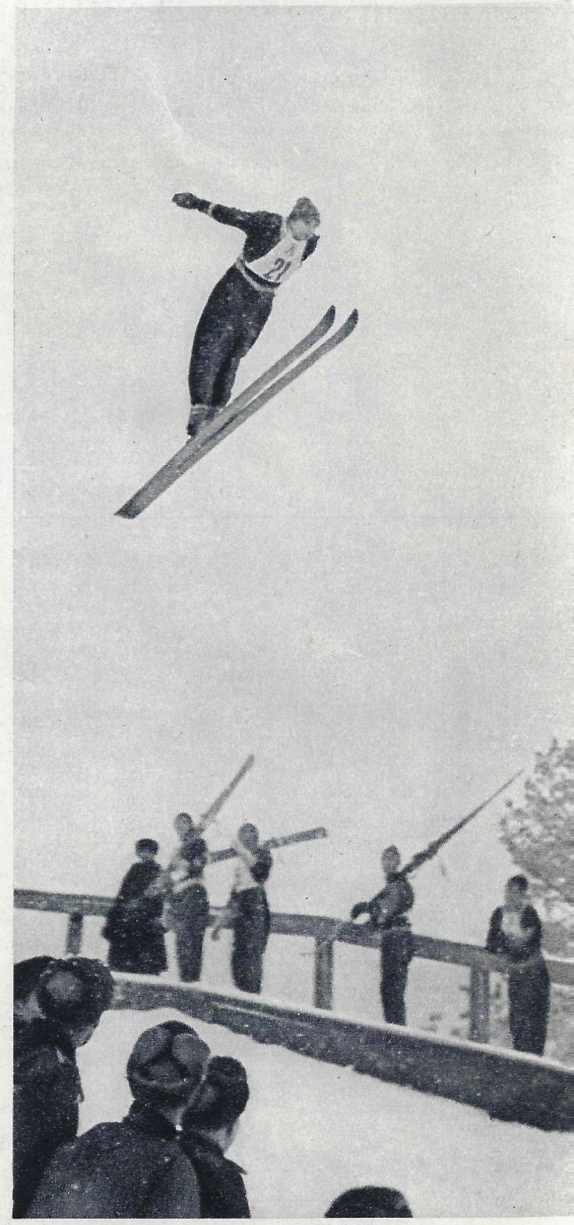

Toksovan hyppymäessä. Puolalainen Stanislaw Gasienica-Mraczelnik komeassa tyylihypyssä.

Valok. N. Naumenkov.

TAIDE

Juhlallisesti ja sydämellisesti vietettiin joku aika sitten Neuvostoliiton kansannäyttelijän A. A. Jablotshkinan 90-vuotispäivää ja hänen näyttelijäuransa 70-vuotispäivää. Tämä näyttämötaiteen veteraani esiintyy vielä nytkin Moskovan Pienen teatterin palkeilla.

Valok. A. Batanov.

Kuvataiteellisessa Pushkin-museossa järjestettiin hiljattain nykyitalialaisten taiteilijain teosten näyttely. Esillä oli heidän töitään viimeksi kuluneen 8—10 vuoden ajalta. Italialaisten mestarien piirustukset, etsaukset ja kaiverrukset herättivät moskovalaisyleisössä suurta mielenkiintoa.

Valok. E. Jevzerihin.

Kreikkalainen laulaja Georgios Kokolios Bardi on esiintynyt huomattavalla menestyksellä Moskovan ja Leningradin oopperoissa. Hän on antanut myös useita soolokonsertteja. Kuvassa Georgios Kokolios Bardi laulamassa Leningradin filharmoniassa.

Valok. N. Naumenkov.

Kuulun unkarilaisen kuvanveistäjän Zsigmond Kisfaludi-Stroblin teosten näyttely Tallinnassa. Se on herättänyt siellä vilkasta huomiota. Kuvassa veistos "Lilja".

Valok. Z. Trelin.

Lämpimän vastaanoton sai Neuvostoliitossa hiljattain osakseen englantilainen laulajatar Joan Hammond. Leningradin teatteriyleisö antoi erikoisen arvon sille, että hän lauloi venäjäksi Tatjanan osan "Eugen Oneginissa". Kuvassa Joan Hammond Leningradin Pienen oopperan taiteilijain parissa.

Valok. V. Fedosejev.

Neuvostoliitoon konserttimatkalle saapunut englantilainen laulajatar Constance Shacklock on antanut monta konserttia Moskovassa, Leningradissa ja Riiassa sekä esiintynyt oopperoissa "Carmen" ja "Aida". Kuvassa Constance Shacklock Tshaikovski-salissa kiittämässä suosionosoituksista.

Valok. A. Garanin.

"SPARTACUS"

ARAM HATSHATURJANIN UUSI BALETTI

A. Hatshaturjan.

Kirovin ooppera- ja balettiteatteri Leningradissa on esittänyt tunnetun neuvostoliittolaisen säveltäjän Aram Hatshaturjanin uuden baletin "Spartacus".

Tätä esitystä voi sanoa suurtapahtumaksi neuvostomaan kulttuurielämässä. Ensi esityksessä oli läsnä säveltäjä, libretton kirjoittaja Nikolai Volkov, balettitaiteilija Galina Ulanova, säveltäjä Dmitri Shostakovitsh ja monia moskovalaisia teatterikriitikkoja sekä tanssin ystäviä.

Orjataistelua johtavan roomalaisen gladiaattorin miehuullinen ja jalo hahmo on jo kauan sitten kiinnostanut Hatshaturjania. Vuonna 1951 hän kävi Italiassa tutustumassa niihin paikkoihin, joita Spartacuksen joukot olivat kulkeneet, ja tutki historiallista aineistoa. Matkalta säveltäjä sai kirkkaita elämyksiä, jotka ovat auttaneet häntä baletin luomisessa.

Baletin musiikille on ominaista rytmirikkaus ja sävelkielen värikkyys, tempperamenttisuus ja kahden vihamielisen leirin edustajain — roomalaisen ylimystön ja kapinaan nousseiden orjien syvä musikaalinen luonnekuvaus. Suuri sijansa musiikissa on myös sankarien henkilökohtaisilla elämyksillä, Spartacuksen ja hänen puolisonsa Frigian puhtaalla ja uhrautuvalla rakkaudella.

Baletin näyttämölleasetus, jonka Kirov-teatteri on ratkaissut mittasuhteiltaan suurenmoisen tanssidraaman muodossa, on synnyttänyt vilkasta ajatustenvaihtoa. Se koskee pääasiallisesti sitä, missä määrin balettimestari L. Jakobssonin näyttämöllisessä tulkinnassa olennoituu sävelkielen pääsisältö. Toisaalta arvostelu myöntää esityksen monet kiistattoman onnistuneet kohdat ja monien johtavien osien mestarillisen esityksen.

On epäilemätöntä, että lahjakas säveltäjä on rikastuttanut neuvostotaidetta merkittävällä teoksella. Toiset balettiryhmät, ja ensi tilassa Neuvostoliiton Suuren teatterin baletti, tulevat tietenkin omalla tavallaan ilmentämään Aram Hatshaturjanin luomuksen ja antamaan uusia mielenkiintoisia muotoja sen tulkinnalle.

Valok. B. Utkin.

Askold Makarov Spartacuksen osassa ja Inna Zubkovskaja Frigian osassa.

Päätoimittaja **N. M. GRIBATSHEV.**

Jäljentäminen viittaamatta Neuvostoliitto-lehteen kielletty.

Toimituksen osoite: Moskova, K—9, Moskvininkatu 8.

J. V. Stalinille nimetty Leninin kunniamerkillä palkittu Pravdan kirjapaino, Pravdankatu 24.

Kotitanhuvilla.
Valok. A. Nevezhin.

NELJÄNNESSÄ KANSIKUVASSA — "Kysymys on periaatteesta".
Valok. A. Garanin.